

TẠP CHÍ CỦA
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

THẾ GIỚI MỚI

823

*Luật
làng*

**Biên chứng nguy hiểm
của thủy đậu**

Tại sao chồng bờ hững?

IECE 2009

Triển lãm Quốc
tế về Giáo dục
và nghề nghiệp
lần thứ 7

26 - 28 tháng 2 năm 2009, Trung Tâm Hội Chợ & Triển Lãm Sài Gòn,
799 Nguyễn Văn Linh, Phường Tân Phú, Quận 7, TpHCM

tại Việt Nam
Vietnam

Một diễn đàn toàn diện với các cơ hội về Giáo dục và Việc làm

- 1 Tham dự chương trình "Tư Vấn Mùa Thi" do báo Thanh Niên và văn phòng đại diện của Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức.
- 2 Cổ vũ cuộc thi "Vui Học" Toán và Tiếng Anh của 60 trường THPT do Sở Giáo dục và Đào tạo Tp.HCM tổ chức.
- 3 Tham dự các cuộc hội thảo về chương trình du học và các thủ tục Visa của hơn 200 trường đại học đến từ 12 quốc gia
- 4 Cơ hội dành được học bổng từ các trường đại học quốc tế
- 5 Cơ hội trúng thưởng máy nghe nhạc Apple Ipad Touch dành cho khách tham quan đăng ký trước qua Website: www.iecevn.com và gửi về ban tổ chức trước ngày 20/2/2009

Thông tin chi tiết xin truy cập
Website: www.iecevn.com
hoặc điện thoại đến số:
+84 8 38206131/5

Đơn vị bảo trợ

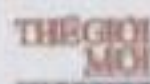
Bộ Giáo dục và Đào tạo
Sở Giáo dục và Đào tạo Tp.HCM

Đơn vị tổ chức

Vinoxad

Đơn vị bảo trợ thông tin

Đồng tổ chức và bảo trợ
Tư Vấn Mùa Thi

THANH NIÊN

Chưa đủ

Theo quy định mới của Bộ Giáo dục và Đào tạo, từ kỳ thi tuyển sinh 2009, các trường đại học, cao đẳng ngoài công lập (NCL) phải công khai mức học phí trong cuốn cẩm nang "Những điều cần biết về tuyển sinh đại học, cao đẳng năm 2009". Tuy nhiên, việc công khai mức thu học phí là cần nhưng chưa đủ, bởi lẽ người học vẫn không thể biết nguồn học phí được chi tiêu như thế nào, có hợp lý hay không... Thực tế cho thấy, giữa mức học phí và chất lượng đào tạo của không ít trường vẫn còn một "khoảng trống" khá lớn.

Kết luận của Bộ Giáo dục và Đào tạo và Ủy ban Văn hóa, Giáo dục, Thanh niên, thiếu niên, nhi đồng của Quốc hội trong đợt kiểm tra, giám sát các điều kiện đảm bảo chất lượng của các trường NCL (cuối năm 2008) cho thấy, có không ít trường chưa đảm bảo tốt chất lượng đào tạo, thậm chí dưới mức trung bình. Cụ thể như về diện tích phòng học, thư viện dành cho sinh viên theo tiêu chuẩn $6m^2$ / sinh viên nhưng trung bình chỉ đạt có $1,4m^2$ / sinh viên, hầu như trường nào cũng thiếu giảng viên có trình độ...

Về nguyên tắc, học phí đối với các trường NCL là nguồn thu chủ yếu để duy trì hoạt động và đầu tư phát triển. Do không được ngân sách nhà nước hỗ trợ nên các trường NCL phải thu học phí cao hơn công lập. Tuy nhiên, mức học phí cũng cần phải tương xứng với chất lượng đào tạo để người học có thể chấp nhận được. Khảo sát của Bộ Giáo dục và Đào tạo trong năm học 2005-2006 cho thấy, học phí tại các trường NCL phổ biến ở mức 350.000-400.000đ / tháng. Đến năm học 2008-2009, hầu hết các trường đã tăng lên 1,5-2 lần và còn "hứa hẹn" tiếp tục tăng trong năm học tới.

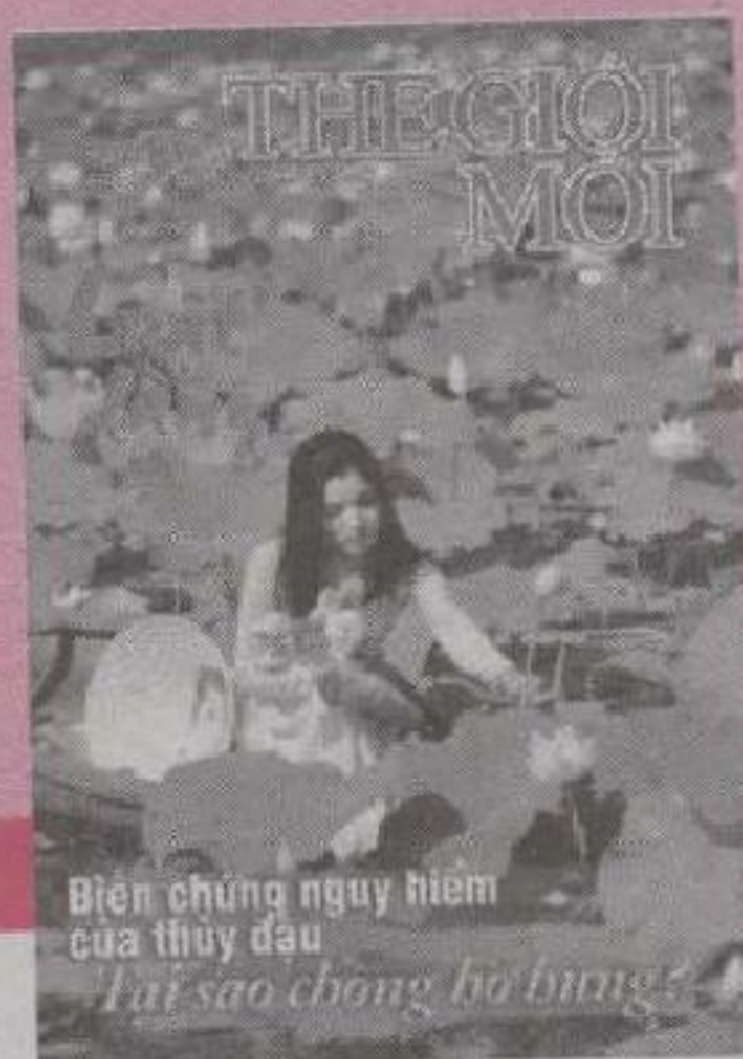
Việc học phí liên tục điều chỉnh tăng theo từng năm là gánh nặng thực sự đối với sinh viên nghèo. Hầu hết sinh viên từ trước đến nay chỉ được biết mức đóng học phí sau khi nhận giấy báo nhập học. Công khai mức học phí ngay từ khi ghi danh vào trường là cần thiết để người học có thể tính toán, lựa chọn trường học, ngành học phù hợp với khả năng tài chính của gia đình. Tuy vậy, nếu chỉ công khai để biết mà thiếu chế tài thì việc công khai cũng chỉ là hình thức, vì thực tế người học còn phải đóng nhiều các khoản phí khác chứ không riêng tiền học phí.

BAN BIÊN TẬP

THẾ GIỚI MỚI

TẠP CHÍ TRI THỨC TỔNG HỢP RA HÀNG TUẦN

SỐ 823 - Thứ hai 2.3.2009

- Chế ngự tia đất
- Biến chứng nguy hiểm của thủy đậu
- Nguy cơ nhiễm khuẩn từ khăn giấy

LIÊN CƠ 4
TRẦN VŨ - TƯỜNG AN 7
QUỐC MINH 10

- Gian nan công chữ lên non NGUYỄN KHÁNH LINH 13
- 7 điểm mới bổ sung của quy chế tuyển sinh ĐÀO QUỐC TOÀN 17
- Đề thi đại học và cao đẳng năm 2009 có gì mới? P.V 20
- Triển lãm IECE 2009: Diễn đàn toàn diện về các cơ hội giáo dục và nghề nghiệp MINH THÙY 23
- Thi đại học ở Texas ĐOÀN PHƯƠNG THẢO 25
- Ăn gì để tăng trí nhớ? HOÀNG KHÁNH TOÀN 28
- Đừng để stress làm hỏng kỳ thi của con bạn THU HƯƠNG - QUỐC MINH 31
- Chẩn đoán sớm các bệnh ở não HOÀNG THƯƠNG 34

- Những vụ mất tích bí ẩn tại tam giác Michigan VĂN HÒA 43
- Động vật bạch tạng hấp dẫn nhất hành tinh MINH HUY 46
- "Sự tân tiến như hiện nay là một bước lùi của quan họ..." NGUYỄN QUÝ TRẮNG - KHÁNH LINH 49
- Lễ hội Sa rơ pu HẢI ÂU 53

- **Thổ cẩm là tinh hoa của châu Á**
MINH HẠNH - TUYẾT VÂN 56
- **Lịch sử trên men sứ**
TRẦN QUỐC TOÀN 59
- **Thơ**
ĐẶNG THỊ QUẾ PHƯƠNG 61
- **Quê ngoại**
ĐÀM THANH LẠC 62
- **Luật làng**
KIÊN TRUNG 64
- **Mỗi tình độc nhất vô nhị**
PHẠM CÔNG HOAN 68
- **Hãy tạo ra lối đi riêng!**
DUYNG XUÂN BẢO - QUỐC ANH 70
- **Con trai của một gia đình
khiếm thị**
MINH NGUYỄN 73
- **Khi phụ nữ làm việc trong
tập thể nam**
HOÀNG THƠM 75
- **Tại sao chồng hờ hững?**
TRỊNH TRUNG HÒA 79
- **Khai trương Ngân hàng Tế bào gốc dây rốn Việt
Nam: Cơ hội chữa bệnh nan y**
QUỐC MINH 81
- **Quyền lực mềm**
THANH PHƯƠNG 86
- **Cháy nhà ra mặt chuột**
BẢO PHƯƠNG 90
- **Slumdog millionaire - Bài ca hy vọng cho người
cùng khổ**
ĐẶNG NGỌC THIÊN TOÀN 92
- **Thảm họa môi trường từ dầu cọ**
HÀ VĂN 96
- **Quan tài sinh học**
BẢO THANH 99

● **Bìa 1: Thiếu nữ và hoa sen. Ảnh: An Thành Đạt**

- **Tổng biên tập:**
NGUYỄN XUÂN ĐỨC
- **Phó tổng biên tập:**
VŨ TRỌNG THANH
- **Bìa:** KIM LAN
- **Trình bày:** HOÀNG CAO HIỂN

- **Hội đồng Biên tập:**
GS.TSKH hóa học CHÂU DIỆU ÁI,
GS.TSKH toán học NGUYỄN CANG,
GS.TSKH triết học NGUYỄN DUY QUÝ,
Nhà báo TRẦN ĐỨC TAM, Nhà báo HỮU
THỌ, GS.TSKH văn học LÊ NGỌC TRÀ,
GS.TSKH vật lý NGUYỄN CHUNG TÚ

● **Trụ sở:** 322 Điện Biên Phủ,
Q.10, TP. Hồ Chí Minh. ĐT:
(08) 38399050 - 38399055.
Fax: (08) 38399053. Email:
thegioimoi@hcm.vnn.vn

● **Văn phòng Liên lạc phía
Bắc:** 25 Hàn Thuyên, Q. Hai
Bà Trưng, Hà Nội. ĐT: (04)
22148838. Fax: (04)
39725701

● Giấy phép xuất bản số 241/GP
của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp
ngày 8-5-2001. ISSN 0868-3433.

● Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ
thuật vi tính tạp chí Thế Giới Mới.

● Chế bản và in tại nhà in báo Nhân
Dân TP. Hồ Chí Minh.

Chế ngự TIA ĐẤT

LIÊN CƠ

"Tia đất" từng được đưa ra để lý giải tại sao tuyến đường Pháp Vân - Cầu Giẽ thường hay xảy ra tai nạn. Kinh nghiệm dân gian cũng đề cập đến việc đặt giường ngủ ở những nơi có địa khí không tốt, giấc ngủ thường không sâu, hay cảm thấy đau đầu, mất ngủ, khó thở. Phải chăng thủ phạm chính là tia đất? Vậy có thực sự tồn tại "tia đất"? Bản chất của tia đất là gì?

Khu vườn kỳ lạ ở Long An được cho có nguyên nhân từ tia đất

Sự tồn tại của tia đất là có thật

Cách đây vài năm, một hiện tượng gây sự tò mò và bán tín bán nghi cho dư luận, đó là những tai nạn khó hiểu tại tuyến đường Pháp Vân - Cầu Giẽ. Người ta đồn thổi rằng người đi đường như tự đâm vào hàng rào chắn; đang đi như có người bịt mắt, thả tay nắm xe máy và ngã... Cuối cùng, có một nhà khoa học

đã chỉ ra được thủ phạm: đó là tia đất. Kỹ sư Vũ Bằng đã tìm đến tuyến đường này, dùng những thiết bị mình tự chế để có được những bằng chứng chính xác. Bằng chứng là kim chỉ mức độ phát sóng của tia đất liên tục chuyển động khi ông đặt máy tại đoạn đường này.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Phúc Giác Hải cho biết: người ta hay nhắc đến việc

bị gặp gió độc, lạnh đột ngột, những vùng đất dễ gây bệnh tật... Kinh nghiệm dân gian cũng từng đề cập đến việc đặt giường ngủ ở những nơi có địa khí không tốt, giấc ngủ thường không sâu, hay cảm thấy đau

đầu, mất ngủ, khó thở. Phải chăng thủ phạm chính là tia đất? Tuy nhiên, việc cảm nhận tia đất có hay không thì đôi khi chỉ những người có khả năng đặc biệt mà người ta thường gọi là nhà ngoại cảm mới phát hiện ra. Nhà nghiên cứu Nguyễn Phúc Giác Hải nhấn mạnh, sự tác động của tia đất còn phụ thuộc vào khả năng chịu đựng của mỗi cơ thể, không phải ai cũng giống ai. Chính vì thế mới có chuyện đất này chỉ hợp với người này mà không hợp với người kia.

Không phải cứ có tia đất là gây bệnh

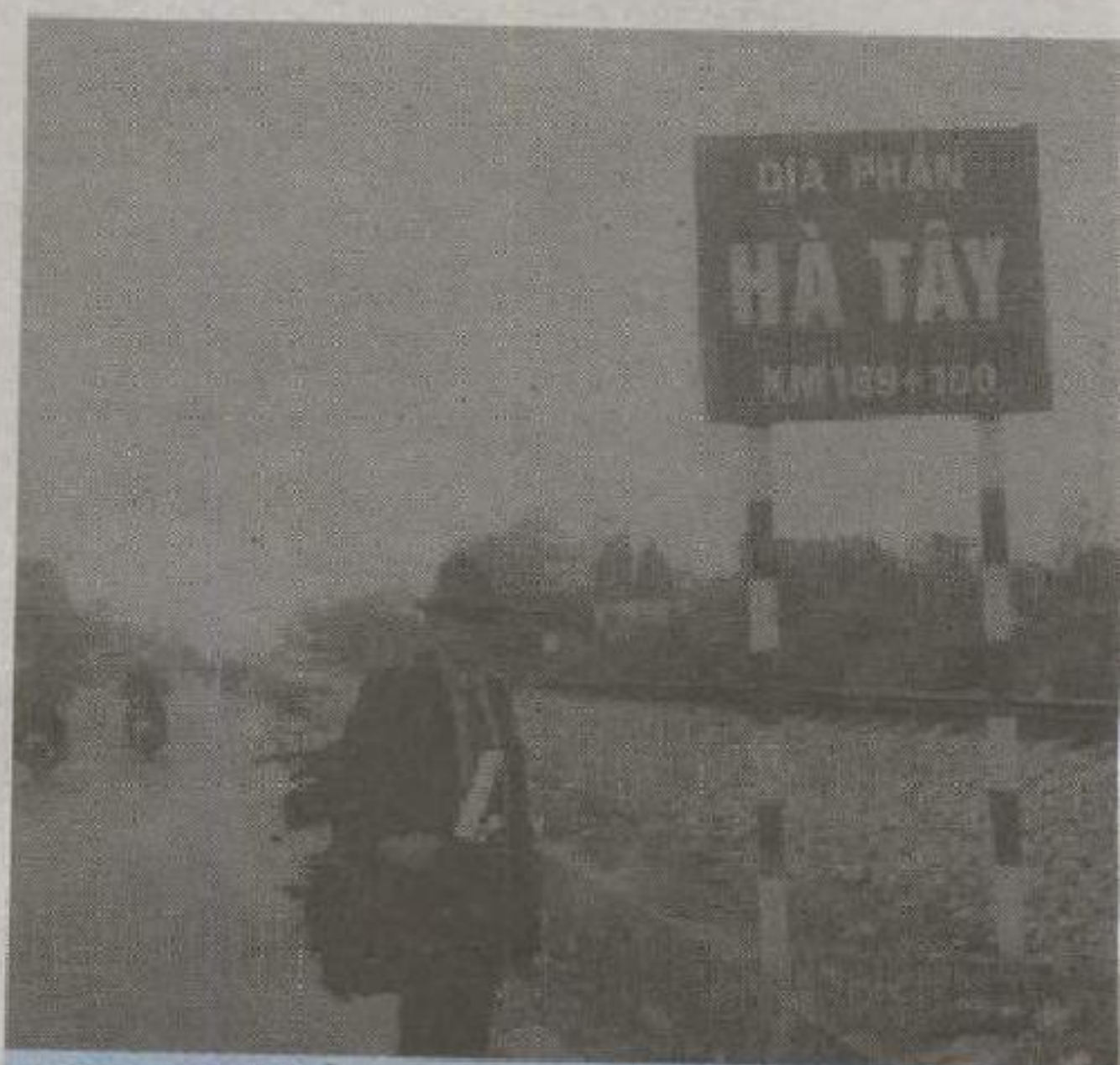
Về vấn đề này, nhà nghiên cứu Nguyễn Phúc Giác Hải cho biết: từ xa xưa, người ta đã nhắc đến những vùng đất địa linh hay dùng thuật ngữ âm khí, dương khí của một ngôi nhà. Đa số các nhà khoa học đều nhận định, tia đất cũng có tia tốt và tia xấu (theo dân gian đó là "hung khí", "ác khí", "thiện khí"...): Những vùng đất có tia đất tốt như khu vườn chữa bệnh ở Long An, còn tia đất xấu như ở đoạn đường Pháp Vân - Cầu Giẽ là một điển hình. Tuy nhiên, kỹ sư Vũ Bằng cho biết, loại ác khí thường nhiều hơn và chủ yếu tác hại tới sức khỏe con người, gây các bệnh như tăng huyết áp, rối loạn tuần hoàn máu, đau cơ bắp, giảm sức đề kháng... Nếu người dân sống lâu ở vùng ác khí, thậm chí còn có thể mắc bệnh

Tác động của tia đất còn phụ thuộc vào khả năng chịu đựng của mỗi cơ thể, không phải ai cũng giống ai. Chính vì thế mới có chuyện đất này chỉ hợp với người này mà không hợp với người kia.

ung thư.

Chính vì những bí ẩn xung quanh tia đất mà người ta thổi phồng, từ đó có những hoạt động dễ gây tình trạng mê tín dị đoan. Theo ông Nguyễn Văn Nam, Phó phòng Kỹ thuật

Liên đoàn Địa chất - Xạ hiếm, Cục Địa chất và Khoáng sản Việt Nam, không nên mắc bệnh hoang tưởng về cái gọi là ô nhiễm phóng xạ do tia đất gây ra. Cần biết rằng, môi trường xung quanh chúng ta chỗ nào cũng có phóng xạ: từ khoáng chất dưới đất hay tia vũ trụ trên trời. Đó là những nguồn xạ tự nhiên vốn đã được sinh ra từ khi hình thành Trái đất. Điều quan trọng, nguồn phóng xạ này có nhiều hay ít, có vượt chuẩn hay không vượt chuẩn? Một điểm mà ông Nguyễn Văn Nam nhấn mạnh: đa số chúng ta đều

Kỹ sư Vũ Bằng đo tia đất trên tuyến đường Pháp Vân - Cầu Giẽ

Tia đất là một dạng vật chất bao gồm tất cả những tia phát ra từ vỏ cứng của Trái đất và lan tỏa lên mặt đất dưới dạng bức xạ - dạng trường. Nói cách khác, đó là những tia được sản sinh bởi hiện tượng bức xạ của những vật chất khác nhau từ dưới đất. Đó chính là một trong những thành phần của môi trường sống.

Nghiên cứu tia đất có thể tìm được: khoáng sản có ích, quặng mỏ, đá quý, nước ngầm, hang động, nứt đất, nứt đê, sự cố của các công trình ngầm (cống thải, đường ống cấp thoát nước, ống dẫn dầu, gas, cáp điện bị nứt vỡ rò rỉ...), kể cả khảo cổ, đặc biệt là tìm mỏ mả, hài cốt...

khỏe mạnh, điều đó cho thấy, nguồn xạ này hầu như "chung sống hòa bình" với con người.

Cách chế ngự tia đất xấu

Để khắc phục các bức xạ do tia đất gây ra, hiện nay trên thế giới áp dụng chủ yếu phương pháp sử dụng đá khoáng thạch anh đặt vào nơi có từ trường. Loại đá này được hình thành trong các môi trường nhiệt dịch và khá quý hiếm. Tại Việt Nam cho đến nay chưa tìm được loại đá này nhưng nếu dựa trên những tài liệu địa chất thì có thể khu vực núi đá tỉnh Quảng Bình có loại đá này. Một căn phòng rộng 20m² cần khoảng 500g đá khoáng thạch anh, giá bán trên thế giới hiện nay vào khoảng 50 USD/g.

Do Việt Nam chưa có loại đá này nên để khử bức xạ tia đất hiện nay vẫn áp dụng biện pháp thứ hai khá hữu hiệu, đó là thay thế đá khoáng thạch anh bằng than hoạt tính. Than hoạt tính từ lâu đã

được dùng để phòng độc, lọc không khí và lọc nước. Mới đây, nhờ các nhà khoa học mà chúng ta được biết thêm một tính năng cực kỳ quan trọng của than hoạt tính, đó là phòng tránh tác hại của tia đất. Than hoạt tính gồm chủ yếu là nguyên tố carbon ở dạng vô định hình (bột), một phần nữa có dạng tinh thể vụn grafit (ngoài carbon, phần còn lại thường là tàn tro, mà chủ yếu là các kim loại kiềm và vụn cát). Than hoạt tính có diện tích bề mặt ngoài rất lớn, nếu tính ra đơn vị khối lượng từ 500-2.500m²/g (một sân quần vợt có diện tích rộng khoảng chừng 260m²), do vậy nó là một chất lý tưởng dùng để lọc hút nhiều loại hóa chất. Bề mặt riêng rất lớn của than hoạt tính là hệ quả của cấu trúc xơ rỗng, chủ yếu là do thừa hưởng từ nguyên liệu hữu cơ xuất xứ, qua quá trình chưng khô (sấy) ở nhiệt độ cao, trong điều kiện thiếu khí. Phần lớn các vết rỗng - nứt vi mạch đều có tính hấp thụ rất mạnh và chúng đóng vai trò các rãnh chuyển tải (kế nối). Than hoạt tính thường được tự nâng cấp (ví dụ, tự rửa tro hoặc các hóa chất tráng mặt), lưu giữ lại được những thuộc tính lọc hút, để có thể thấm hút được các thành phần đặc biệt như kim loại nặng. Thuộc tính làm tăng ý nghĩa của than hoạt tính là không độc (kể cả khi ăn phải), giá thành sản xuất rẻ (được tạo từ gỗ thành than hoạt tính và từ nhiều phế chất hữu cơ khác, ví dụ: từ vỏ, xơ dừa), đồng thời xử lý chất thải rất dễ sau khi đã dùng (bằng cách đốt). Nếu các chất đã được lọc là kim loại nặng thì việc thu hồi lại từ tro đốt cũng rất dễ. Một căn phòng 20m² bị nhiễm bức xạ tia đất cần khoảng 4 giỏ than, mỗi giỏ nặng 3kg và giá của mỗi giỏ là 120.000đ. ■

Biến chứng nguy hiểm của

THỦY ĐẬU

TRẦN VŨ - TƯỜNG AN

- ▶ Tháng 3 hàng năm là thời kỳ cao điểm bệnh thủy đậu dễ bùng phát thành dịch lớn, lây lan trong các nhà trẻ, trường học và nhiều khu dân cư. Đây là căn bệnh do virus, cần phát hiện sớm để kịp thời cách ly người bệnh và điều trị.

Diễn biến phức tạp

Theo bác sĩ Nguyễn Thị Thảo - Bệnh viện Da liễu Hà Nội, bệnh thủy đậu do virus Varicella Zoster (gọi tắt là VZV) gây bệnh cấp tính toàn thân. Bệnh lây truyền chủ yếu trực tiếp qua nước bọt và các chất bài tiết của đường hô hấp: virus vào cơ thể qua niêm mạc đường hô hấp, nhân lên tại đó và gây nhiễm virus máu thứ phát rồi lan đi khắp cơ thể đến da và niêm mạc. Thời gian lây nhiễm của bệnh bắt đầu từ trước khi có tổn thương ngoài da chừng vài ba ngày, cũng có khi hàng tuần và kéo dài cho tới khi hết đợt mọc mụn nước cuối cùng. Đây là căn bệnh có tính miễn dịch bền vững, ít gặp ở trẻ dưới 6 tháng tuổi, vì có

Bệnh nhân mắc thủy đậu toàn thân thường bị những nốt như thế này

miễn dịch từ mẹ sang con. Bệnh thủy đậu thường diễn biến nhẹ, tuy nhiên nếu không được chăm sóc đúng cách, bệnh có thể gây ra những biến chứng nguy hiểm từ bội nhiễm vi khuẩn đến viêm não. Biến chứng viêm não thường rất khó tiên lượng. Viêm não xảy ra trên trẻ bị thủy đậu thường không đột ngột. Thường trẻ sẽ có biểu hiện đau đầu, quấy khóc, có hành vi bất thường, nôn,

co giật, sốt, rối loạn tri giác, mệt lờ đờ... Để kháng định, sẽ phải chụp cắt lớp vi tính. Biến chứng thường gặp ở những trẻ không được chăm sóc tốt. Thói quen kiêng tắm cho trẻ khi bị thủy đậu là không đúng mà cần phải tắm rửa và giữ sạch vết thương cho trẻ ở nơi kín gió nhưng tránh làm vỡ vết phỏng. Tuyệt đối không được cho trẻ ăn kiêng mà phải cho trẻ ăn đủ chất để trẻ có sức đề kháng tốt, bởi nếu trẻ bị suy giảm miễn dịch bệnh thường gây các biến chứng nguy hiểm.

Nếu bệnh nhân bị bội nhiễm da có thể để lại sẹo vĩnh viễn. Thủy đậu có thể gây biến chứng đến hệ thần kinh trung ương và gây viêm phổi dẫn đến tử vong. Bên cạnh đó, một biến chứng về sau của bệnh thủy đậu là Zona (còn gọi là gời

leo), thường gây đau nhức nhiều hơn so với bệnh thủy đậu và có thể kéo dài trong nhiều năm.

Sự nguy hiểm của bệnh chính là ở thời gian ủ bệnh kéo dài từ 1 đến 3 tuần, tiếp đó mới xuất hiện một số triệu chứng như: đau đầu, mệt mỏi, chảy nước mũi, ho, đau họng, có thể sốt nhẹ hoặc sốt cao. Đối với trẻ nhỏ, các biểu hiện thường nhẹ, ít rõ hơn trẻ lớn và người lớn. Biểu hiện ngoài da của thủy đậu rất đa dạng ở nhiều lứa tuổi khác nhau: đầu tiên tổn thương xuất hiện ở vùng đầu, sau đó lan ra thân mình và các chi; lúc đầu tổn thương là rất đỏ, sẩn đỏ, sau đó nhanh chóng thành mụn nước, bong nước ở trên trông giống như hình giọt nước và thường kèm theo ngứa rất khó chịu. Mụn nước, bong nước này nằm nông trên thượng bì và có viền da đỏ xung

quanh, hơi lõm ở giữa, bên trong chứa dịch trong hoặc có màu vàng nhạt. Các mụn này sẽ nhanh chóng hóa mủ đục và khi mụn nước này vỡ sẽ đóng vảy màu nâu nhạt. Sau một tuần vảy bong để lại nền da màu hồng nhạt, hơi lõm, nếu không bị nhiễm khuẩn thì sẽ không để lại sẹo.

Cần lưu ý là tổn thương trên cũng thường thấy ở vòm khẩu cái, niêm mạc mũi, hầu, họng, thanh

Tiêm chủng là cách phòng ngừa bệnh thủy đậu hiệu quả nhất

khí quản, màng tiếp hợp và nếu là tổn thương ở niêm mạc đường tiêu hóa có khi gây đau bụng và rối loạn tiêu hóa.

Làm gì để tránh tổn thương?

Bác sĩ Nguyễn Thị Thảo cho biết: “Không thể coi thường căn bệnh thủy đậu vì bệnh có những biến chứng có thể gây tổn hại nặng nề ảnh hưởng đến suốt cuộc đời cho cơ thể người bệnh như: sẹo lõm rất xấu với hiện tượng mặt rỗ... Biến chứng này là do bội nhiễm tụ cầu, liên cầu, hay gặp ở trẻ dưới 5 tuổi”. Người bị nhiễm thủy đậu nên tránh tiếp xúc với trẻ sơ sinh, phụ nữ mang thai, người già... vì đó là những đối tượng có sức đề kháng kém và dễ bị lây bệnh.

Có những biến chứng nguy hiểm hơn đối với trẻ trên 5 tuổi khi mắc thủy đậu, đó là: viêm não thủy đậu với biểu hiện sốt cao, đau đầu, buồn nôn, nôn, co giật, có khi bị hôn mê. Những trường hợp như thế cần phát hiện sớm và điều trị kịp thời để tránh di chứng. Trong 6 ngày đầu nhiễm bệnh, trẻ cũng có thể bị viêm phổi với một số biểu hiện không rõ ràng, chỉ 16% có hình ảnh viêm phổi trên X quang. Ngoài ra cũng có một số biến chứng khác như: viêm khớp, viêm tinh hoàn, viêm thận (ít gặp hơn). Phụ nữ mang thai trong 3 tháng đầu nếu mắc thủy đậu có thể gây thủy đậu bào thai như: thiếu sản chi, tổn thương mắt, não, tổn thương ở da và khoảng 2% bào thai bị phơi nhiễm.

Các bác sĩ khuyến cáo mọi

Trẻ ở độ tuổi đi học khi mắc bệnh buộc phải nghỉ học và người lớn - nghỉ làm từ 1-2 tuần. Việc cách ly bệnh nhân không bảo đảm ngừa được bệnh cho người khác vì virus có thể lây lan ngay cả trước khi phát mụn nước và sau khi mụn nước đã lành.

người nên cảnh giác trước những biểu hiện nghi ngờ về căn bệnh thủy đậu. Các bậc cha mẹ nên đưa trẻ đến khám tại các cơ sở chuyên khoa da liễu để được tư vấn và điều trị kịp thời. Trong thời gian bị thủy đậu, nên cho trẻ nghỉ học từ 5-7 ngày để tránh lây cho các trẻ khác trong lớp. Nếu có sốt, nên để trẻ nằm nghỉ, tránh không bị nhiễm lạnh, cho trẻ ăn uống những thứ dễ tiêu hóa. Vệ sinh thân thể hàng ngày cho trẻ bằng nước ấm, đồ dùng, quần áo, khăn mặt phải luộc kỹ hoặc dùng bàn là nóng là 2 mặt trước khi cho trẻ mặc. Để tránh nhiễm khuẩn nên dùng thuốc bôi ngoài da như: Milian, Xanh Methylen hoặc bôi hồ nước, mỡ kháng sinh Gentamycin, Fucidin... Các trường hợp nặng nên sử dụng thuốc có tác dụng diệt virus, làm giảm độ nặng của bệnh và hạn chế các trường hợp nhiễm thứ phát, có thể lựa chọn thuốc uống hoặc tiêm trong các loại sau: Acyclovir, Fancyclovir... đối với các biến chứng viêm phổi thủy đậu, viêm não thủy đậu, thủy đậu ở người bị suy giảm miễn dịch. ■

NGUY CƠ NHIỄM KHUẨN TỪ khăn giấy

QUỐC MINH

- Hiện nay, để tiết kiệm, một số nhà hàng, thậm chí nhiều gia đình có thói quen sử dụng giấy vệ sinh thay thế khăn giấy. Thật nguy hiểm! Theo các nhà khoa học, ngay cả giấy vệ sinh đảm bảo chất lượng mà dùng làm khăn giấy cũng có thể gây bệnh chứ chưa nói giấy vệ sinh sản xuất thủ công. Người tiêu dùng cần biết bảo vệ sức khỏe cho bản thân!

Không ít người có thói quen khi bước chân vào hàng ăn là lấy giấy lau bát, đĩa, thìa, nĩa. Làm như vậy bát đĩa không những không sạch mà còn bẩn hơn vì vụn giấy. Đáng sợ hơn, giấy vệ sinh vẫn thường được dùng thay khăn giấy trong những quán phở, quán

cơm bụi... Mang tiếng là “giấy vệ sinh” nhưng bất cứ ai khi đã vào tận nơi làm ra thứ giấy này đều phải dựng tóc gáy, kinh hoàng với thứ giấy mình vẫn dùng hàng ngày.

Dân làng Trích Sài,
làng chuyên sản xuất

Một cơ sở sản xuất giấy vệ sinh rẻ tiền

Giấy vệ sinh vô tư vào quán ăn bình dân

khăn giấy thủ công (chủ yếu dành cho những quán cơm bụi, quán phở) ở quận Tây Hồ, Hà Nội, chẳng bao giờ dám dùng sản phẩm mà mình làm ra. Trích Sài chỉ là điểm đóng gói, phân phối khăn giấy cho một số phố ở Hà Nội, còn “đại bản doanh” của thứ giấy rẻ tiền đó nằm mãi ở Bắc Ninh. Ai từng một lần đặt chân đến nơi ấy, được tận thấy cảnh sản xuất thứ mà mọi người vẫn gọi là “giấy vệ sinh”, ngay lập tức sẽ quyết định: “Từ nay xin giã biệt”... Bất cứ thứ giấy rác thải nào người ta cũng có thể biến thành khăn giấy...

Nguồn nguyên liệu chủ yếu được lấy từ hoạt động thu mua đồng nát: từ mọi góc ngách trong thành phố, các nhà vệ sinh công cộng, rác bệnh viện, chất thải của các khu công nghiệp giấy hay những phế phẩm có nguồn gốc từ giấy... Nguồn nữa là từ dân lượm rác - những người tối tối đeo bị sục

sao khắp các vỉa hè, ven cống của thành phố tìm kiếm những mớ giấy rác của mọi gia đình vớt ra chờ xe môi trường đến xúc đi. Đội quân này thực sự hùng hậu này còn “tác chiến” ở những bãi rác khổng lồ hiện hữu ở ngoại thành khắp những đô thị lớn. Những mớ giấy lộn thập cẩm ấy được các thương lái gom về và cứ “nguyên đai nguyên kiện” đổ về “khu tái chế giấy lộn” có thể nói lớn nhất miền Bắc: xã Phong Khê, huyện

Tiến sĩ Nguyễn Hữu Hoan, Viện Hóa học Công nghiệp cho biết: xút và nước javel là hai loại hóa chất phải có quy trình sản xuất nghiêm ngặt, tránh tiếp xúc với da và mắt. Nồng độ trong nước của hai chất này cho phép <0,3mg/l, nếu vượt quá, các hóa chất tồn dư có thể gây kích ứng đối với da, niêm mạc và các bệnh về đường tiêu hóa.

Các chuyên gia đã chỉ rõ, việc sử dụng giấy vệ sinh thay thế khăn giấy trong một thời gian dài có thể có những ảnh hưởng đối với sức khỏe. Thứ nhất, có thể hấp thụ vào cơ thể những chân nấm độc hại, khuẩn cầu que gây ra bệnh viêm kết ruột, có thể dẫn tới các bệnh như bệnh viêm ruột, thương hàn, kiết lỵ, thậm chí còn có khả năng mang theo vi khuẩn gây bệnh viêm gan. Thứ hai, các loại giấy vệ sinh chất lượng kém còn có nhiều bột bụi giấy, khi sử dụng một lượng lớn bụi công nghiệp có thể xâm nhập và gây kích thích đối với đường hô hấp. Thứ ba, có thể gây kích thích đối với những làn da quá mẫn cảm.

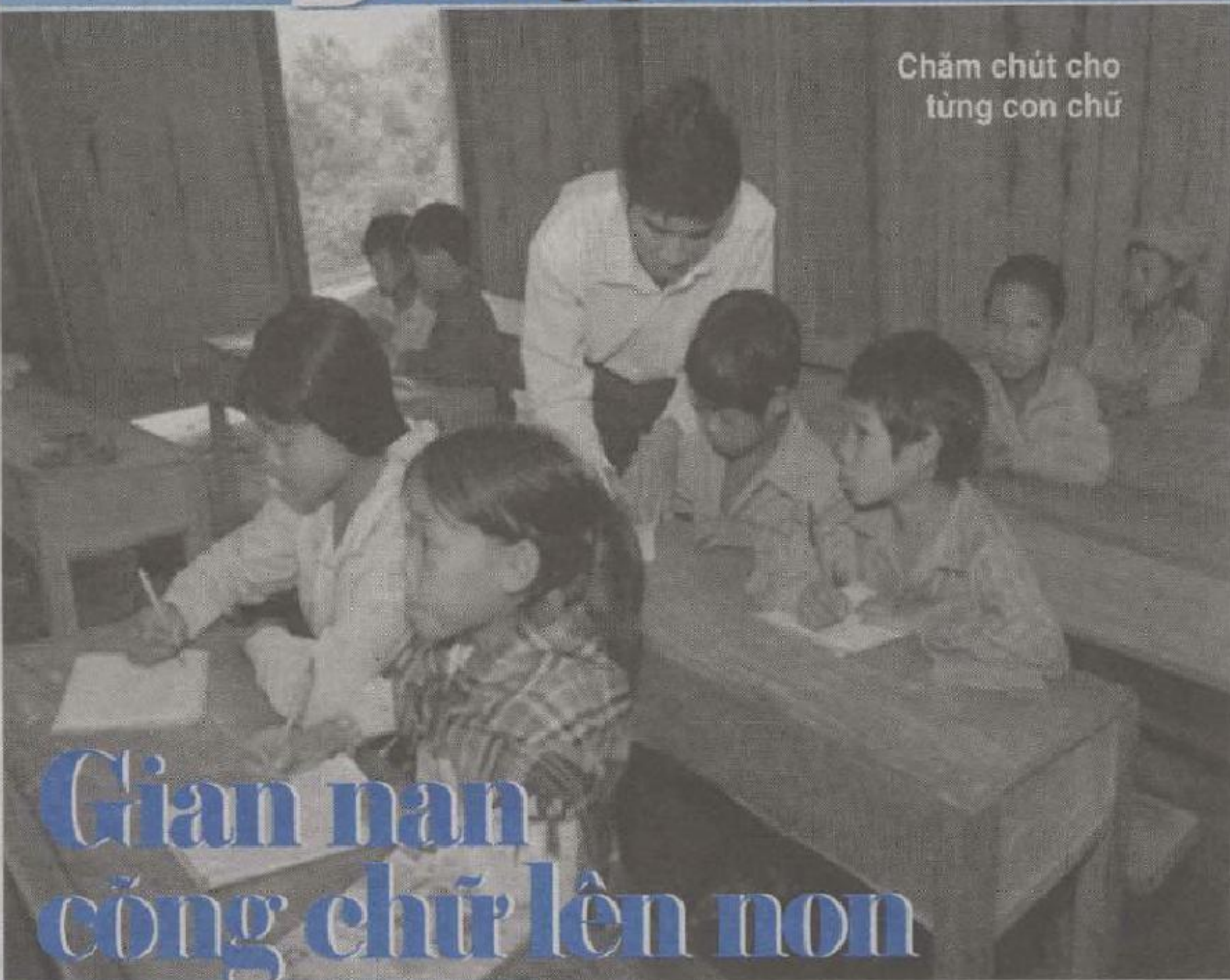
Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh.

Nhìn qua thôi cũng đủ rùng mình, sao chúng lại có thể biến thành khăn giấy, giấy vệ sinh thơm tho, sạch sẽ (?!). Các nhà sản xuất tại Phong Khê bất mí: bí quyết hàng đầu là hóa chất. Tái chế giấy phế liệu, bắt buộc phải sử dụng hóa chất (cơ bản là nước javel, flo). Nồng độ thì chẳng ai kiểm soát được. Theo thạc sĩ Lê Thị Hồng Hảo, Giám đốc Trung tâm Kiểm nghiệm vệ sinh an toàn thực phẩm, Viện Dinh dưỡng Việt Nam, khi sử dụng hóa chất flo phải tuân thủ yêu cầu rất nghiêm ngặt và phải tránh mọi sự tiếp xúc với da và mắt. Đây là chất độc cực mạnh, khi ở dạng đơn chất có mùi hăng hăng rất dễ phát hiện ở nồng độ thấp. Nồng độ cho phép tối đa của sự phơi nhiễm hàng ngày (8 giờ làm việc) là một phần triệu trên lít. Tỷ lệ javel và flo trong nước chỉ cho phép mức 0,7-1,5mg/lít. Nếu sử dụng bừa bãi trong các sản phẩm rất dễ gây ảnh hưởng tới sức khỏe con người.

Bên cạnh đó, các nhà khoa

học cũng khuyến cáo, giấy vệ sinh chỉ đảm bảo vệ sinh khi nguồn nguyên liệu là bột giấy được nghiền từ gỗ, tre, nứa. Chính chất liệu này được ngâm với liều lượng nước tẩy javel phù hợp sẽ làm giấy có màu trắng tinh khiết. Còn những loại giấy không có màu trắng thuần túy do được tái chế từ giấy thải (nước tẩy không thể làm sạch) thì sự "vệ sinh" của chúng không nói ai cũng rõ... Ấy vậy mà vô số quán ăn bình dân vẫn đang dùng sai chức năng của giấy vệ sinh. Thứ giấy ấy vẫn mặc nhiên hiện diện trên... bàn ăn. Chủ quán đặt mỗi bàn một cuộn giấy để trong hộp và thực khách lấy ra để lau mọi thứ... Nhiều chủ quán tiết kiệm còn mua loại giấy vệ sinh kém chất lượng, có màu xám, màu nâu hoặc màu trắng nhưng mặt giấy nhám, loang lổ những tạp chất. Loại sản phẩm này đang được bán tràn lan, không có kiểm soát và giá rất rẻ. Đừng để mầm bệnh từ những loại giấy kém chất lượng này đe dọa sức khỏe chúng ta. ■

Chăm chút cho
từng con chữ

Gian nan cổng chữ lên non

NGUYỄN KHÁNH LINH

Việc đến trường đối với trẻ em người dân tộc thiểu số ở các vùng núi cao là vô cùng gian nan dù đã có các thầy cô giáo cầm bản cầm tay học sinh truyền từng con chữ. Chuyện “chữ thầy, trả thầy” sau những ngày nghỉ ở nhà đi làm nương, chuyện học sinh lớp 4, 5 không viết nổi tên mình... không phải là hiếm.

Những lớp học “3 trong 1”

Thầy giáo Chu Văn Lên, Hiệu trưởng Trường Tiểu Học Mẫu Sơn (xã Mẫu Sơn, huyện Cao Lộc, Lạng Sơn) tiếp chúng tôi trong căn phòng trống tuênh toang, nói như phân trần: “Đời sống của anh em cán bộ, giáo viên vùng cao vất vả còn nhiều khó khăn lắm. Đây là điểm trường chính cho nên được như thế này đã là tạm tạm, ở các phân trường cơ sở hầu như không có gì ngoài những lớp học tranh tre nứa lá... Cán bộ, giáo viên còn đỡ vì dù sao cũng có đồng lương, chứ đời sống của người dân nơi

đây cả năm chỉ trông chờ vào một vụ lúa nương cho thu hoạch, duy trì được cái ăn hàng ngày không bị đứt bữa đã là bài toán khó chứ nói gì đến việc sắm sửa cho con đến trường. Nhưng không vì thế mà để các em phải chịu cảnh mù chữ, cho nên cả thầy và trò đều phải cố gắng".

Chỉ cách TP. Lạng Sơn non năm chục cây số nhưng chúng tôi phải mất hơn hai giờ đồng hồ ngồi trên chiếc xe U-oát của Phòng Giáo dục huyện Cao Lộc, vượt qua những quãng đường núi gập ghềnh, khúc khuỷu mới vào được tới điểm trường chính của Trường Tiểu học Mẫu Sơn. Thầy Hiệu trưởng Chu Văn Lên cho biết: "Trường chúng tôi có 10 lớp tại một điểm trường chính và năm phân trường cơ sở nằm rải rác khắp nơi trong xã. Tiếng là trong cùng một xã nhưng có điểm trường phải mất nửa ngày đường đi bộ mới tới nơi, vì đây là xã biên giới khó khăn của tỉnh...". Nếu chỉ có một điểm trường chính thì nhiều em sẽ bỏ học vì nhà ở quá xa, đi lại vất vả.

Vận động được các gia đình cho em đến trường "học cái chữ" nhưng việc dạy cho các em biết đọc, biết viết lại không hề đơn giản. Tiếng là có một điểm trường chính và năm phân trường cơ sở "chốt" ở các thôn, bản xa với 10 lớp học được mở ra, nhưng học sinh lại đủ mọi trình độ khác nhau nên việc bố trí lớp học cho các em một thời gian dài khiến cho các

giáo viên phải loay hoay đi tìm lời giải đáp. Vậy nên chúng tôi mới được chứng kiến cảnh những lớp học vách đất lợp bằng tranh tre nứa lá, bàn ghế ọp ẹp không theo một quy chuẩn nào được kê theo kiểu hai đầu lớp học là hai tấm bảng đen, cuối "lớp học" này lại là đầu "lớp học" kia, giáo viên loay hoay giảng bài ở cả hai "lớp", hai trình độ khác, nhiều lúc bị quay như chong chóng khi phải giải đáp một vấn đề nào đó cho học sinh.

Trường Tiểu học Mẫu Sơn có 21 cán bộ, giáo viên đảm nhận công việc giảng dạy tại một điểm trường chính và năm phân trường cơ sở. Nhiều phân trường là những lớp học "tận dụng" có khi từ cái... chuồng trâu của dân bản bỏ không, được sửa sang lại một cách tạm bợ làm lớp học. Chuyện học sinh lớp 1, 2, 3 hoặc lớp 4, 5 học cùng trong một lớp mỗi buổi học và giáo viên phải đứng lớp dạy 2-3 nhóm trình độ khác cùng lúc không phải là điều lạ. 10 lớp học vì thế có tới 8 lớp ghép 2 nhóm trình độ, 1 lớp ghép 3 nhóm, chỉ có duy nhất 1 lớp "bình thường". Cá biệt, tại phân trường cơ sở ở thôn Sao Vàng có hai nhóm lớp, 1 nhóm 3 em, nhóm kia 4 em nhưng vẫn phải bố trí một giáo viên bám trụ không thể để thôn... "trắng" trường.

Cô giáo Nông Hải Làng là người dân tộc Tày, có thâm niên 27 năm đứng lớp, về dạy ở Trường Tiểu học Mẫu Sơn được sáu năm, hiện cô là giáo viên chủ nhiệm lớp

ghép trình độ lớp 4-5. Cô Làng cho biết: “Khi tiếp nhận học sinh từ các đồng nghiệp khác, qua kiểm tra tôi nhận thấy trình độ của các em không đồng đều, nhiều em rỗng kiến thức nên việc giảng dạy khá vất vả. Hiện nay trong lớp của tôi còn có em vẫn phải luyện chữ. Nói thẳng ra, trình độ tiếng Việt của nhiều em rất yếu, có mỗi bài tập đọc con con cũng phải đánh vật hàng tiếng đồng hồ mới xong...”.

Để công việc giảng dạy luôn phải tuân tự song song cho cả hai nhóm học sinh không bị gián đoạn, cán bộ và giáo viên ở đây mất nhiều công sức hơn cho việc soạn giáo án. Cô giáo Nông Thị Thu, chủ nhiệm lớp ghép trình độ lớp 1-2-3 tại phân trường Kéo Pháy tâm sự: “Dạy lớp ghép, nhiều lúc phải bố trí nhóm bên này học toán, nhóm kia luyện tập bài cũ. Chứ không thể bố trí cho tất cả các em học một môn cùng lúc được. Những lớp ghép 3 trong 1 như lớp của chúng tôi còn khó khăn hơn nữa vì chỉ có hai tấm bảng, một tấm dùng chung cho 2 lớp. Để giúp học sinh có thể tiếp thu được những kiến thức cơ bản nhất trong sách giáo khoa, chúng tôi phải căng mình ra mà cố! Buổi sáng lên lớp, buổi chiều và tối phải chuẩn bị soạn giáo án cho những tiết dạy ngày hôm sau nên chúng tôi lúc nào cũng cảm thấy thiếu

Học trò trên đỉnh Mẫu Sơn

thời gian...”.

Nỗi lòng giáo viên cảm bản

Thầy giáo Chu Văn Lân bộc bạch: “Thiếu thốn vất vả thì nhiều lắm! Đường xá nhỏ hẹp đi lại khó khăn, các thầy cô giáo phải bám trường, bám lớp cả tuần mới được về nhà, cũng có khi hàng tháng. Từ phân trường này đến phân trường khác cách xa nhau nửa ngày đường. Ngày nắng còn đỡ chứ ngày mưa thì... Nhiều giáo viên trẻ lúc đầu lên đây với bầu nhiệt huyết căng tràn, sau vài ba bận thực mục sở thị chỉ có nước... ôm nhau ngồi khóc, có người không trụ lại được, bỏ về xuôi. Nhưng đa phần đã lên đến đây rồi đều ở lại! Để có thể yên tâm bám trường, bám lớp, các cô giáo thường mua thức ăn từ đầu tuần, gạo mang từ nhà đi để ăn cả tuần. Con cái đều phải bỏ mặc cho chồng chăm hoặc gửi ông bà trông hộ...”.

Ở vùng núi, sách báo hầu

như không có, các phương tiện giải trí khác lại càng là thứ “xa xỉ” nên các thầy cô giáo ngoài thời gian đứng lớp chỉ biết quanh quẩn trong cái “góc con con” của mình. Gọi là khu tập thể dành cho giáo viên nhưng thực chất chỉ là những dãy nhà tranh lợp mái lá có vách ngăn ra thành từng ô rộng chừng 10m² làm chỗ “chui ra chui vào” của 4-5 cô. Cá biệt như tại phân trường Kéo Phấy, không có địa điểm, lớp học đồng thời cũng là chỗ ở của giáo viên. Dẫn chúng tôi vào “tham quan”, cô giáo Nông Thị Thu cười như mếu mà không nói nổi câu nào. Một đầu căn phòng cũ kỹ, xiêu vẹo được dành ra một góc kê giường ngủ, góc kia dùng làm bếp với linh kính nổi, niêu, chai, lọ...; khoảng trống còn lại kê mấy bộ bàn ghế và một chiếc băng đen được gọi là lớp học hàng ngày...

Nhưng những khó khăn, thiếu thốn về cơ sở vật chất và điều kiện sống hết sức eo hẹp như vậy xem ra vẫn chưa thấm vào đâu nếu so với việc đi gõ cửa từng nhà để tuyên truyền, vận động các gia đình cho con em đến trường. “Nói làm sao cho lọt tai phụ huynh để họ đồng ý cho con em mình đi học đã khó, giữ sĩ số của lớp học không bị hao hụt còn gian nan bội phần. Năm học nào cũng có học sinh bỏ học chỉ vì phải đi học xa nhà quá. Mỗi khi có học sinh bỏ học, các thầy cô giáo lại phải đến tuyên truyền, vận động, năn nỉ, thậm

chí cả... dọa nạt để các em được tiếp tục đến trường. Nhiều em không có giấy khai sinh, các thầy cô lại phải đứng ra lo liệu làm thủ tục khai sinh cho học sinh của mình. Có khi con mình đẻ ra cũng không được như thế...” - Cô giáo Nông Thị Thu thở dài tâm sự.

Tuy còn nhiều khó khăn như thế nhưng trò chuyện với chúng tôi, các thầy cô giáo đều thừa nhận chính sự ham học của các em học sinh ở đây giúp cho họ có thêm ý chí và nghị lực để ngày đêm bám bản, bám trường. Học trò vùng cao đa phần là con nhà nghèo, mùa đông quần áo ít, giày dép không có, trời lạnh như muốn đóng băng, có hôm nhiệt độ xuống thấp 3-5 độ, vậy mà nhiều em chỉ khoác trên mình một hai chiếc áo mỏng manh, cả ngày phải ăn cháo ngô trừ bữa nhưng vẫn cố gắng đến lớp đều đặn. So với trẻ em miền xuôi, hành trình đến được với con chữ của các em bé người Dao ở Mẫu Sơn vô cùng gian nan, vất vả. “Bọn trẻ ở đây tội lắm, có em đến trường đói quá, lại buồn ngủ, mình phải nấu mì cho ăn mới đủ sức mà ngồi học tiếp. Hỏi sao các em không ăn cơm rồi đi học thì chúng trả lời: “Làm gì có cơm mà ăn, nhà em có cháo là may lắm rồi!”, khiến mình nhiều khi ứa nước mắt”. Câu chuyện lúc chia tay của cô giáo trẻ Lương Thị Bông cứ ám ảnh chúng tôi mãi, không biết đến bao giờ... ■

7 điểm mới bổ sung của quy chế tuyển sinh

- ▶ Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) vừa công bố Quy chế tuyển sinh đại học, cao đẳng (ĐH, CĐ) năm 2009. Theo đó, có 7 điểm mới bổ sung, sửa đổi liên quan đến quy định về đề thi, điểm ưu tiên khu vực, đối tượng trong xét tuyển đối với một số trường, đối tượng dự thi, khâu tổ chức chấm thi, xử lý kỷ luật đối với thí sinh sử dụng giấy chứng nhận kết quả thi giả...

1. Về đề thi, điều 2 của quy chế được sửa đổi, bổ sung như sau: đối với các trường tuyển sinh ngành năng khiếu, tổ chức môn thi văn hóa và môn năng khiếu, các môn văn hóa thi theo đề thi chung của Bộ GD&ĐT, các môn thi năng khiếu thi theo đề thi riêng của trường. Hiệu trưởng các

trường chịu trách nhiệm tổ chức thực hiện các khâu: ra đề thi, tổ chức thi và chấm thi các môn năng khiếu.

2. Về đối tượng dự thi, điều 5 của quy chế quy định rõ hơn với nội dung: đối tượng dự thi là người đã "tốt nghiệp trung học phổ thông (THPT) theo hình thức giáo

dục chính quy hoặc giáo dục thường xuyên, trung cấp chuyên nghiệp, trung cấp nghề và tương đương”.

3. Về khung điểm ưu tiên, theo đối tượng và khu vực tuyển sinh đối với các trường đóng tại vùng dân tộc thiểu số và các trường dành chỉ tiêu để đào tạo theo địa chỉ, các trường có nhiệm vụ đào tạo nhân lực cho địa phương được sửa đổi theo hướng giảm mức điểm ưu tiên chênh lệch giữa các đối tượng, khu vực ưu tiên so với quy định trước đây. Theo đó, mức điểm ưu tiên giữa các đối tượng chỉ được chênh lệch không quá 1,5 điểm, giữa các khu vực không quá 1 điểm.

Đối với các trường ĐH, CĐ được giao chỉ tiêu tuyển sinh đào tạo theo địa chỉ sử dụng và đối với các trường có nhiệm vụ đào tạo nhân lực cho địa phương, mức chênh lệch điểm trúng tuyển được phép lớn hơn 0,5 điểm nhưng không quá 1 điểm.

4. Các trường xác định điểm trúng tuyển đối với các nguyện vọng theo quy định: điểm trúng tuyển nguyện vọng sau không thấp hơn nguyện vọng trước, bảo đảm tỉ lệ trúng tuyển hợp lý giữa các nguyện vọng; không hạ điểm trúng tuyển. Những trường hợp đặc biệt, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT xem xét, quyết định.

5. Về công tác chấm thi, ban thư ký hội đồng tuyển sinh trường có thêm nhiệm vụ: “Cán bộ thực hiện việc dồn túi, đánh số phách bài thi không được tham gia vào tổ chức thư ký chấm thi và ngược lại”.

6. Về hình thức xử lý kỷ luật, quy chế bổ sung mức tước quyền vào học ở các trường ngay trong năm đó và tước quyền tham dự kỳ thi tuyển sinh vào các trường trong 2 năm tiếp theo, hoặc đề nghị các cơ quan có thẩm quyền truy cứu trách nhiệm hình sự đối với những trường hợp

sử dụng giấy chứng nhận kết quả thi không hợp pháp.

7. Việc kiểm tra kết quả thi và hồ sơ trúng tuyển của thí sinh, quy chế mới bổ sung thêm quy định: “Sau khi được xét tuyển chính thức, chủ tịch hội đồng tuyển sinh ra quyết định công nhận danh sách thí sinh trúng tuyển”.

Tuyển sinh hệ vừa học vừa làm năm 2009: các trường tự ra đề thi đợt 1

Bộ GD&ĐT vừa ban hành hướng dẫn về công tác tuyển sinh hình thức vừa học vừa làm ở các trường ĐH, CĐ, học viện. Theo đó, đợt thi tháng 3 và tháng 4-2009 (đợt 1), các trường vẫn được chủ động triển khai công tác tuyển sinh hình thức vừa học vừa làm, kể cả việc tổ chức ra đề thi. Đợt thi tháng 10 và tháng 11-2009 (đợt 2), các trường phải sử dụng đề thi các môn văn hóa: Toán, Vật lý, Hóa học, Sinh học, Ngữ văn, Lịch sử, Địa lý và Tiếng Anh do Cục Khảo thí và Kiểm định chất lượng GD (Bộ GD&ĐT) cung cấp. Môn Ngữ văn được thi theo hình thức tự luận, các môn còn lại thi theo hình thức trắc nghiệm.

Cũng theo hướng dẫn của Bộ GD&ĐT, trong đợt thi thứ 2, hệ ĐH, CĐ sẽ cùng thi vào ngày 15, 16 và 17 (của tháng 10 và tháng 11). Thời gian làm bài môn thi tự luận là 180 phút và đối với các môn thi trắc nghiệm là 90 phút; thời gian làm bài thi các môn năng khiếu, nghệ thuật do hiệu trưởng các trường quy định và thông báo công khai trước mỗi đợt thi 2 tháng.

Mỗi thí sinh được dự thi một ngành trong một khối thi

♦ *Thí sinh có được thi 2 trường ĐH cùng khối thi không? Nếu đủ điểm trúng tuyển vào trường ĐH thuộc khối A nhưng*

muốn học ở trường khối B, có thể chuyển điểm qua được không?

- Theo quy định, các ngành tuyển sinh ĐH khối A và khối V sẽ thi đợt 1 (ngày 4 và 5-7-2009); các khối còn lại thi đợt 2 (ngày 9 và 10-7-2009). Như vậy, tối đa mỗi thí sinh dự thi được một ngành thuộc khối A (hoặc khối V) và một ngành thuộc các khối thi còn lại (B, C, D...). Điểm thi ở khối nào chỉ được xét tuyển vào các ngành có tuyển sinh thuộc khối đó, không được dùng kết quả thi khối A xét tuyển vào các ngành tuyển khối B (ngoại trừ một số ngành còn chỉ tiêu nguyện vọng 2 cho cả 2 khối A, B).

Học CĐ nghề tại một trường ĐH có được coi là đào tạo hệ chính quy không? Sau khi ra trường có bị phân biệt, có cơ hội việc làm như sinh viên tốt nghiệp các trường CĐ khác không?

- Theo Luật GD và Luật Dạy nghề, trình độ đào tạo CĐ nghề thuộc hệ thống GD nghề nghiệp trong hệ thống GD quốc dân. Dạy nghề trình độ CĐ đào tạo trong 2 đến 3 năm học tùy theo nghề đào tạo đối với người có bằng tốt nghiệp THPT; từ 1 đến 2 năm học (tùy từng nghề) đối với người có bằng tốt nghiệp trung cấp nghề cùng ngành nghề đào tạo. Hiện nay, tất cả các trường có đào tạo CĐ nghề đều đào tạo hệ chính quy.

Nếu trường đào tạo theo đúng chương trình, mục tiêu đào tạo, khi tốt nghiệp trình độ CĐ nghề, người học sẽ thành thạo kỹ năng thực hành nghề đó. Các doanh nghiệp tuyển người sẽ đánh giá cao năng lực làm việc thực tế của các ứng viên. Nếu thành thạo nghề, ứng viên sẽ có cơ hội việc làm tốt, không nên quá lo lắng chuyện bằng cấp.

♦ *Nên chọn nghề hay chọn*

ngành học?

- Theo các chuyên gia tư vấn tuyển sinh, đào tạo trình độ CĐ giúp sinh viên có kiến thức chuyên môn và kỹ năng thực hành cơ bản để giải quyết những vấn đề thông thường thuộc chuyên ngành được đào tạo. Đào tạo trình độ ĐH giúp sinh viên nắm vững kiến thức chuyên môn và có kỹ năng thực hành thành thạo, có khả năng làm việc độc lập, sáng tạo và giải quyết những vấn đề thuộc chuyên ngành được đào tạo. Như vậy, có thể nói giáo dục ĐH giúp bạn chuẩn bị cho nghề nghiệp tương lai nhưng không giới hạn ở một nghề nghiệp cụ thể nào. Bất cứ ngành học nào cũng có thể giúp bạn chuẩn bị cho một số nghề nghiệp khác nhau. Ví dụ: tốt nghiệp ngành công nghệ sinh học có thể làm trợ lý phòng thí nghiệm, nghiên cứu viên, nhà khoa học, nhân viên xét nghiệm, chuyên viên quản lý dự án liên quan, nhân viên sản xuất, tiếp thị, bán hàng, nhân viên quản lý chất lượng hoặc mở công ty tư nhân... Tốt nghiệp ngành công nghệ thông tin có thể làm chuyên viên kinh doanh, chuyên viên lập trình ứng dụng, chuyên viên công nghệ thông tin, giám đốc thông tin (CIO), giáo viên, kỹ sư lập trình ứng dụng web, lập trình viên, nhân viên marketing sản phẩm công nghệ thông tin, nhân viên quản lý mạng - máy chủ, nhân viên quản trị website... Vì vậy, các thí sinh không nên quá bị bó buộc vào một nghề nào đó để tìm ra một ngành phù hợp và cần nhìn xa trông rộng khi chọn ngành học. Để tìm được ngành học ưng ý nhất, bạn cần phải "hiểu mình, hiểu trường, hiểu ngành" cùng niềm đam mê và sự quyết tâm của mình.

ĐÀO QUỐC TOÀN thực hiện

(Nguồn: Bộ GD&ĐT)

Đề thi đại học và cao đẳng năm 2009 có gì mới?

(Tiếp theo TGM 822)

MÔN LỊCH SỬ

Môn Lịch sử thi theo hình thức tự luận. Đề thi gồm hai phần, phần chung (7 điểm) và phần riêng (3 điểm), có phần dành riêng cho thí sinh học chương trình chuẩn và chương trình nâng cao.

Cấu trúc đề và giới hạn kiến thức như sau:

I. PHẦN CHUNG DÀNH CHO TẤT CẢ THÍ SINH: 7 điểm

Câu I, II và III (7 điểm) gồm các nội dung:

I. Lịch sử thế giới từ năm 1917 đến năm 1945 (những nội dung có liên quan đến lịch sử Việt Nam lớp 12)

- Ý nghĩa lịch sử của Cách mạng tháng 10 Nga năm 1917.

- Cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới 1929 - 1933 và hậu quả của nó.

- Đại hội II (1920) và đại hội VII (1935) của Quốc tế Cộng sản.

- Mặt trận nhân dân Pháp.

- Chiến tranh thế giới lần thứ hai (1939 - 1945).

II. Lịch sử thế giới từ năm 1945 đến năm 2000 (3 điểm)

- Sự hình thành trật tự thế giới mới sau Chiến tranh thế giới lần thứ hai (1945 - 1949).

- Liên Xô và các nước Đông Âu (1945 - 1991). Liên bang Nga (1991 - 2000).

- Các nước Đông Bắc Á.

- Các nước Đông Nam Á và Ấn Độ.

- Các nước châu Phi và Mỹ Latinh.

- Nước Mỹ.

- Tây Âu.

- Nhật Bản.

- Quan hệ quốc tế trong và sau thời kỳ chiến tranh lạnh.

- Cách mạng khoa học - công nghệ và xu thế toàn cầu hóa nửa sau thế kỷ XX.

- Tổng kết lịch sử hiện đại từ năm 1945 đến năm 2000.

III. Lịch sử thế giới từ đầu thế kỷ XX đến Chiến tranh thế giới lần thứ nhất

- Xã hội Việt Nam trong cuộc khai thác lần thứ nhất của thực dân Pháp (1897 - 1914).

- Phong trào yêu nước và cách mạng ở Việt Nam từ đầu thế kỷ XX đến Chiến tranh thế giới lần thứ nhất.

- Việt Nam trong những năm Chiến tranh thế giới lần thứ nhất (1914 - 1918).

IV. Lịch sử Việt Nam từ năm

1919 đến năm 2000

- Phong trào dân tộc dân chủ ở Việt Nam từ năm 1919 đến năm 1925.
- Phong trào dân tộc dân chủ ở Việt Nam từ năm 1925 đến đầu năm 1930.
- Phong trào cách mạng 1930 - 1935.
- Phong trào dân chủ 1936 - 1939.
- Phong trào giải phóng dân tộc và Tổng khởi nghĩa tháng Tám (1939 - 1945). Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời.
- Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa từ sau ngày 2-9-1945 đến trước ngày 19-12-1946.
- Những năm đầu của cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp (1946-1950).
- Bước phát triển của cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp (1951 - 1953).
- Cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp kết thúc 1953-1954.
- Xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, đấu tranh chống đế quốc Mỹ và chính quyền Sài Gòn ở miền Nam (1954-1965).
- Nhân dân hai miền trực tiếp chiến đấu chống đế quốc Mỹ xâm lược. Nhân dân miền Bắc vừa chiến đấu vừa sản xuất (1965 - 1973).
- Cuộc chiến tranh trên mặt trận ngoại giao. Hiệp định Paris năm 1973 về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam.
- Khôi phục và phát triển kinh tế - xã hội ở miền Bắc, giải phóng hoàn toàn miền Nam (1973-1975).
- Việt Nam trong năm đầu sau thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước 1975.
- Việt Nam xây dựng chủ nghĩa xã

hội và đấu tranh bảo vệ Tổ quốc (1976-1986).

- Việt Nam trên đường đổi mới đi lên chủ nghĩa xã hội (1986 - 2000).

- Tổng kết lịch sử Việt Nam từ 1919 đến 2000.

II. PHẦN RIÊNG (3 điểm)

Thí sinh chỉ được làm một trong hai câu.

Câu IV.a theo chương trình chuẩn (3 điểm).

Nội dung kiến thức gồm phần lịch sử thế giới từ năm 1945 đến năm 2000 và lịch sử Việt Nam từ 1919 đến 2000. Chi tiết gồm các giai đoạn, sự kiện lịch sử như yêu cầu đối với phần đề chung (đã trình bày phần trên).

Câu III.b theo chương trình nâng cao (3 điểm)

Nội dung kiến thức bao gồm:

* *Lịch sử thế giới* từ năm 1945 đến năm 2000. Nội dung kiến thức yêu cầu giống như đối với phần đề chung (như trên).

* *Lịch sử Việt Nam* từ 1919 đến 2000. Phần lịch sử Việt Nam bao gồm các nội dung sau:

- Những chuyển biến mới về kinh tế xã hội ở Việt Nam sau Chiến tranh thế giới lần thứ nhất.

- Phong trào dân tộc dân chủ ở Việt Nam từ năm 1919 đến năm 1925.

- Phong trào dân tộc dân chủ ở Việt Nam từ năm 1925 đến đầu năm 1930.

- Phong trào cách mạng 1930-1935.

- Phong trào dân chủ 1936-1939.

- Phong trào giải phóng dân tộc 1939-1945.

- Cao trào kháng Nhật cứu nước và Tổng khởi nghĩa tháng Tám (1939-1945). Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời.

- Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa từ sau ngày 2-9-1945 đến trước ngày 19-12-1946.

- Những năm đầu của cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp (1946-1950).

- Bước phát triển của cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp (1951-1953).

- Cuộc kháng chiến toàn quốc chống thực dân Pháp kết thúc 1953-1954.

- Miền Bắc thực hiện nhiệm vụ kinh tế xã hội, miền Nam đấu tranh chống chế độ Mỹ Diệm, gìn giữ hòa bình (1954-1960).

- Xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, chiến đấu chống chiến lược "Chiến tranh đặc biệt" của Mỹ ở miền Nam (1961-1965).

- Chiến đấu chống chiến lược "Chiến tranh cục bộ" ở miền Nam và chiến tranh phá hoại miền Bắc lần thứ nhất của đế

quốc Mỹ (1965 - 1968).

- Chiến đấu chống chiến lược "Việt Nam hóa chiến tranh" ở miền Nam và chiến tranh phá hoại miền Bắc lần thứ hai của đế quốc Mỹ (1969-1973).

- Cuộc chiến tranh trên mặt trận ngoại giao. Hiệp định Paris năm 1973 về chấm dứt chiến tranh, lập lại hòa bình ở Việt Nam.

- Khôi phục và phát triển kinh tế - xã hội ở miền Bắc, giải phóng hoàn toàn miền Nam (1973-1975).

- Việt Nam sau đại thắng mùa xuân 1975.

- Việt Nam xây dựng chủ nghĩa xã hội và đấu tranh bảo vệ Tổ quốc (1976-1986).

- Việt Nam trên đường đổi mới đi lên chủ nghĩa xã hội (1986 - 2000).

- Tổng kết lịch sử Việt Nam từ 1919 đến 2000.

(Còn tiếp)

SAPUWA®
NƯỚC LÔNG TINH KHIẾT
Since 1992

Tận cùng của sự tinh khiết
www.sapuwa.com.vn

TRIỂN LÃM IECE 2009:

Diễn đàn toàn diện về các cơ hội giáo dục và nghề nghiệp

MINH THÙY

- ▶ *Triển lãm quốc tế Giáo dục và nghề nghiệp (IECE) lần thứ 7 năm 2009 diễn ra tại TP. Hồ Chí Minh từ ngày 26 đến 28-2-2009, do Công ty Vinexad và Công ty IIR Exhibitions (Singapore) phối hợp tổ chức, với sự bảo trợ của Cơ quan Đại diện Bộ Giáo dục và Đào tạo tại TP. Hồ Chí Minh cùng Sở Giáo dục và Đào tạo TP. Hồ Chí Minh. Triển lãm năm nay có sự tham dự của hơn 60 đơn vị giáo dục đại diện cho hơn 200 trường đại học đến từ 10 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới như Mỹ, Anh, Úc, Hà Lan, Thụy Sĩ, Hong Kong... và 4 khu gian hàng quốc gia của các nước Singapore, Thái Lan, Malaysia, Philippines.*

Tìm hiểu cơ hội về thông tin giáo dục, học bổng quốc tế...

Tại triển lãm, các trường giới thiệu đến công chúng tham quan, sinh viên, học sinh cùng phụ huynh về chính sách đào tạo, các ngành và chương trình học, chính sách học bổng của mình. Các trường tham gia thực hiện 30 buổi hội

thảo trong suốt 3 ngày triển lãm. Tại các buổi hội thảo này, người tham dự có cơ hội nắm bắt được những thông tin giáo dục, những bí quyết, kinh nghiệm học tập thông qua các chủ đề như: "Các bước chuẩn bị cho kỳ thi IELTS", "Hoàn thành chương trình đại học tại Philippines", "Thực hiện giấc mơ du học Mỹ của bạn",

“Học ở Malaysia”, “Đi tìm vị trí của bạn trong thế giới đầu tư”...

Đặc biệt năm nay, lần đầu tiên IECE có sự tham gia của ba cơ quan xúc tiến du lịch là Phòng Du lịch Philippines, Cục Du lịch Malaysia, Tổng cục Du lịch Thái Lan. Các cơ quan này mang đến triển lãm các chương trình du lịch học đường: giới thiệu với khách tham dự triển lãm những chương trình du lịch kết hợp tham quan các trường tại nước sở tại nhằm giúp sinh viên, học sinh Việt Nam có sự lựa chọn đúng đắn để du học. Các trường thuộc chương trình này hầu hết là những trường đào tạo các chuyên ngành như du lịch, quản lý nhà hàng khách sạn..., trong đó có những trường danh tiếng tham dự triển lãm lần này như DCT Swiss Hotel Tourism Culinary Institute, Asia Pacific School of Sports and Business... cùng các trường hàng đầu của Philippines như Angeles University Foundation, Enderun Colleges, PASUC Regions 4A&B, Laguna State Polytechnic University, Miriam College, St Paul University Philippines...

Ngoài ra, khách tham dự triển lãm còn có cơ hội tìm được những học bổng có giá trị từ các trường, các tổ chức giáo dục uy tín. Trong dịp này, Chính phủ Hà Lan đã dành một khoản ngân sách hàng triệu euro học bổng cho các sinh viên quốc tế. Khách tham dự có thể tìm đến những buổi hội thảo của Join Nuffic Neso Vietnam để biết thêm chi tiết.

...và trong nước

Có 8 trường cao đẳng và trung học chuyên nghiệp tại TP. Hồ Chí Minh tham gia trưng bày và giới thiệu tại triển lãm lần này. Ngoài ra, Sở Giáo dục và Đào tạo TP. Hồ Chí Minh cùng Công ty IIR Exhibitions cũng tiếp tục tổ chức cuộc thi “Vui học” các môn Toán và tiếng Anh lần thứ 4 tại hội trường triển lãm. Đã có 55 đội từ 30 trường trung học phổ thông của thành phố đăng ký tham dự cuộc thi. Phần thưởng cho cuộc thi gồm 2 giải nhất trị giá 25.000.000đ (cúp lưu niệm, 2 máy nghe nhạc iPod Touch trị giá 15.000.000đ, 2 suất học bổng toàn phần chương trình bác sĩ máy tính của Trường Cao đẳng iSPACE trị giá 10.000.000đ); 2 giải nhì trị giá 20.000.000đ (cúp lưu niệm, 2 máy nghe nhạc iPod Touch trị giá 10.000.000đ, 2 suất học bổng toàn phần chương trình bác sĩ máy tính của trường iSPACE trị giá 10.000.000đ); 2 giải ba trị giá 14.000.000đ (cúp lưu niệm, 2 máy nghe nhạc iPod Touch trị giá 4.000.000đ, 2 suất học bổng toàn phần chương trình bác sĩ máy tính của trường iSPACE trị giá 10.000.000đ).

Đặc biệt tại triển lãm lần này, Cơ quan đại diện Bộ Giáo dục và Đào tạo tại TP. Hồ Chí Minh đã hỗ trợ, giúp đỡ để báo *Thanh Niên* và Công ty IIR Exhibitions tổ chức chương trình “Tư vấn mùa thi”. Chương trình xuyên suốt 3 ngày triển lãm tại sân khấu tiền sảnh, nhằm giải đáp các thông tin về tuyển sinh của các trường cao đẳng, đại học trong nước.

Ngoài ra, khách tham quan triển lãm còn có cơ hội trúng thưởng giải I gồm 1 máy nghe nhạc iPod Touch trị giá 7.500.000đ; giải II là máy xem hình và nghe nhạc kỹ thuật số AVLabs 11 trị giá 5.000.000đ. ■

Thi đại học ở Texas

ĐOÀN PHƯƠNG THẢO

- ▶ Alka Agnihotri ở Southlake sẽ chính thức tham dự kỳ thi tuyển sinh đại học vào tháng ba, thế nhưng cô đã phải chuẩn bị cho kỳ thi này ngay từ năm đầu tiên khi mới bước chân vào cánh cửa trường trung học. Ngoài việc phải đăng ký các chương trình luyện thi riêng ở Colleyville, cô học sinh năm cuối của Trường Trung học Carrol còn phải đăng ký khóa luyện thi SAT ở ngay tại Trường Đại học Texas. Mơ ước của cô là được học các chuyên ngành được hay thương mại của Trường Đại học Nam California. Điểm SAT cao có thể đảm bảo cho cô khả năng được nhận vào trường này.

Dể chuẩn bị cho kỳ thi đại học, các cô cậu học sinh phải học hành căng thẳng trước đó nhiều năm. Cao điểm nhất vẫn là thời điểm các trường trong nước thông báo số lượng tuyển sinh.

Ở Texas, Mỹ, sự cạnh tranh vào cánh cửa đại học hết sức gắt gao, đặc biệt là đối với những ai không nằm trong top 10% học sinh tốt nghiệp cao nhất ở phổ thông. Số điểm trong kỳ thi SAT rất quan trọng bởi vì những thí sinh có thứ hạng trong lớp thấp nhưng điểm thi SAT cao vẫn có nhiều cơ hội được nhận vào

các trường đại học của bang hơn là những thí sinh thứ hạng cao nhưng điểm thi thấp hơn. Thậm chí số điểm cao trong đợt này còn là cơ hội lớn để được nhận học bổng. Một học sinh của Trường Trung học North Crowley cho biết: "Được nhận vào trường và có học bổng là điều ai cũng mơ ước, thế nên ai cũng phải học hành rất nghiêm túc."

Tuy nhiên, vẫn có rất nhiều tranh cãi xung quanh việc tổ chức các kỳ thi để tuyển sinh này, bởi vì có một số nhà phê bình cho rằng những đánh giá xếp loại trong lớp

● SAT (Scholastic Aptitude Test) là một trong những kỳ thi chuẩn hóa cho việc đăng ký vào một số đại học tại Mỹ.

● Bài thi ACT kéo dài xấp xỉ 4 tiếng, chia thành năm phần thi: tiếng Anh, toán, đọc, khoa học và viết. Người dự thi có 35 phút để trả lời câu hỏi cho phần đọc và khoa học, 45 phút làm phần thi tiếng Anh, 60 phút cho phần toán và 30 phút còn lại dành cho phần viết.

● Bài thi SAT kéo dài 3 tiếng 45 phút, chia thành mười phần bao gồm về kỹ năng đọc, toán và viết. Phần đọc chiếm 70 phút với nội dung kiểm tra khả năng hiểu của thí sinh. Phần toán cũng chiếm 70 phút bao gồm các câu hỏi về đại số, hình học, thống kê. Phần thi viết nhằm kiểm tra khả năng diễn đạt, nhận biết lỗi sai...

cần được coi trọng hơn. Theo một thông báo vào tháng 9-2008, trong số 2.176 các trường đại học và cao đẳng phi lợi nhuận hệ bốn năm, có 280 trường không yêu cầu thi tuyển sinh. Tổ chức Fair Test, một tổ chức phi lợi nhuận chuyên kiểm tra tiêu chuẩn của các bài thi, cho biết trong ba năm gần đây có 45 trường đại học đã ngưng không dùng phương pháp thi tuyển sinh nữa. Trong số đó bao gồm cả hai trường nổi tiếng gặt gao nhất là Đại học Wake Forest và Cao đẳng Smith.

Việc được nhận vào các trường đại học ở Texas bị chi phối nhiều bởi điểm thi SAT hay ACT, ngay cả đối với những thí sinh đạt điểm cao nhất ở phổ thông. Mặc dù theo luật, những người này phải đảm bảo được nhận

vào bất cứ trường nào của bang mà họ muốn.

Tuy nhiên, có sự khác nhau về vấn đề này giữa các trường đại học Texas. Điển hình là Đại học Austin chỉ xem xét điểm thi của thí sinh đối với những chương trình học đầy tính "máu lửa" như là thương mại, kỹ sư và y tá. Trong khi đó, Đại học Dallas tuyển thẳng 15% thí sinh xếp hạng cao nhất trước tiên rồi xét đến những trường hợp đạt được ít nhất 26 điểm đối với bài thi ACT hoặc 1.200 đối với bài thi SAT mà không cần tính đến xếp hạng phổ thông. Ngoài ra trường này còn có truyền thống công bố tiêu chuẩn tuyển sinh trước đó hai năm, thế nên các phụ huynh và học sinh có thể hoạch định mức đến của mình.

Các kỳ thi tuyển sinh đại học bắt đầu phát triển từ thế kỷ trước và đã giúp đỡ rất nhiều cho các trường trong việc chọn lựa thí sinh. Ví dụ ở Trường Harvard, mỗi năm có 29.000 hồ sơ được gửi tới từ 8.000 trường học phổ thông, thế nhưng chỉ tiêu chỉ có 2.009 sinh viên. Trong trường hợp như vậy, những thử thách thật sự phải được đề ra để lựa chọn đúng nhân tài.

Những công ty chuyên sản xuất đề kiểm tra cho rằng các chương trình luyện thi thật ra không cải thiện điểm số nhiều cho lắm. Việc duy nhất học sinh cần chuẩn bị là tập làm quen với các đề thi mà thôi. Ngược lại, các trung tâm luyện thi tư nhân tuyên bố rằng họ đã có thể giúp cho các thí sinh rất nhiều trong việc vượt qua thử thách của kỳ thi tuyển.

(Theo Education)

8.000 tỉ đồng
là tổng số tiền cho học
sinh, sinh viên vay tín
dụng học tập năm
2009.

• “Việc thu hồi nợ đối
với học sinh, sinh viên
vay vốn học tập sẽ được
thực hiện thông qua hộ
gia đình. Đặc biệt là dựa
vào hệ thống đoàn thể,
chính quyền ở cơ sở, sự
hợp tác của nhà trường
và nơi sử dụng sinh viên”!
(Ông Nguyễn Văn Lý -
Phó tổng giám đốc Ngân
hàng Chính sách xã hội)

• “Tư tưởng học để
ra làm quan, để được
“vinh thân phì gia” đã hình
thành trong mỗi chúng ta
từ lúc còn nằm trong nôi.
Nhưng đây không phải
cái đích mà nền giáo dục
hiện nay nhắm tới”. (TS
Đặng Hữu Chung - Viện
Cơ học Việt Nam)

• “Tuổi 15-18 là tuổi
bắt đầu suy nghĩ về tương
lai nghề nghiệp, định hình
nhân cách... Nên nếu
giáo dục trung học phổ
thông không tốt sẽ để lại
cho từng cá nhân và cả
xã hội dấu ấn nặng nề”!
(GS.TS Hoàng Tụy -
Chủ tịch Viện Nghiên cứu
Phát triển IDS)

• Bộ GD&ĐT vừa công bố đề án “Đào tạo
theo chương trình tiên tiến tại một số trường
đại học (ĐH) Việt Nam giai đoạn 2008-2015”.
Theo đó, ngân sách Nhà nước hỗ trợ cho các trường
thực hiện theo chương trình này, từ khóa 1 đến
khóa 3, là khoảng 859,743 tỉ đồng (bằng khoảng
60% dự tính nhu cầu chi phí đào tạo); nhà trường tự
cân đối 25% chi phí; người học đóng góp bằng
khoảng 15%. Từ nay đến năm 2015, các trường
ĐH triển khai thực hiện một số chương trình tiên
tiến; phấn đấu đến năm 2020, một số trường ĐH
của Việt Nam được xếp hạng trong số 200 trường
ĐH hàng đầu thế giới.

• Ngân hàng Chính sách xã hội Việt Nam
phối hợp với Bộ GD&ĐT, Bộ Tài chính, Bộ Lao
động - Thương binh và Xã hội vừa họp báo về
kết quả triển khai tín dụng đối với học sinh,
sinh viên (HS, SV). Theo Ngân hàng Chính sách
xã hội, năm 2009 mức cho vay vẫn giữ nguyên
800.000đ/tháng/SV. Tính từ tháng 10-2007 đến nay,
Ngân hàng Chính sách xã hội đã giải ngân cho vay
9.535 tỉ đồng và thu nợ 92 tỉ đồng. Các trường hợp
vay vốn vừa qua chủ yếu là SV các trường ĐH, CĐ,
số HS, SV học nghề vay vốn còn ít. Qua kiểm tra
tại 9.000/10.000 xã trên cả nước, phát hiện trên
4.000 trường hợp bình xét sai đối tượng, ngân hàng
đã ngừng cho vay và thu hồi nợ trước hạn với những
trường hợp này.

• Bộ GD&ĐT vừa công bố dự thảo Bộ chuẩn
phát triển trẻ 5 tuổi. Theo đó, có 29 chuẩn bao
gồm 125 chỉ số ở 4 lĩnh vực, từ lĩnh vực phát triển
thể chất đến các lĩnh vực phát triển tình cảm và
quan hệ xã hội, phát triển ngôn ngữ và giao tiếp,
phát triển nhận thức và sẵn sàng với việc học. Tuy
nhiên, vẫn còn nhiều ý kiến tranh luận về những
chỉ số thiếu thực tế, không phù hợp với thể chất trẻ
em và điều kiện xã hội, thiếu tính khả thi của bản
dự thảo bộ chuẩn này.

Ăn gì để tăng trí nhớ?

HOÀNG KHÁNH TOÀN

Ăn gì để có thể làm tăng khả năng ghi nhớ? Câu hỏi này đã được đặt ra đối với các nhà dinh dưỡng học cổ truyền phương Đông từ hàng nghìn năm nay. Theo họ, trên cơ sở đảm bảo chế độ ăn uống mang tính chỉnh thể (đầy đủ), bình hành (cân đối) và tam nhân chế nghị (hợp lý) thì phải chú ý trong dung một số đồ ăn thức uống có công dụng kiện não ích trí nhằm mục đích cải thiện trí nhớ và dự phòng tích cực chứng kiện vong (hay quên), một căn bệnh thường gặp khi có tuổi.

Các món kiện não ích trí:

* *Não lợn*: Theo thuyết “dĩ tạng bổ tạng” (lấy tạng bổ tạng) của y học cổ truyền, não lợn vị ngọt, tính bình, có công dụng ích thận bổ não, bổ cốt tủy, được dùng để chữa các chứng tâm căn suy nhược (suy nhược thần kinh), kiện vong (hay quên), huyễn vựng (chóng mặt hoa mắt)... Thường dùng dưới dạng hấp cách thủy ăn đơn thuần hoặc phối hợp với kỷ tử và hoài sơn. Não lợn có giá trị dinh dưỡng cao, đặc biệt chứa rất nhiều cholesterol cho nên những người bị rối loạn lipid máu, xơ vữa động mạch khi dùng cần có sự tư vấn của thầy thuốc.

* *Trứng chim bồ câu*: Vị ngọt, tính bình, có công dụng bổ thận dưỡng tâm, thường được dùng làm thức ăn cho những người mất ngủ hay quên, đầu choáng mắt hoa, tai ù tai điếc, lưng đau gối mỏi... do tâm thận hư yếu. Cổ nhân có câu: “Tâm tri tương lai, thận tàng dĩ vãng”, vậy nên bồi bổ hai tạng tâm và thận có tác dụng trực tiếp đến việc cải thiện khả năng ghi nhớ. Dân gian thường dùng trứng bồ câu 5 quả, long nhãn 15g, kỷ tử 15g và đường phèn 25g hấp cách thủy ăn mỗi ngày 2 lần để chữa chứng hay quên.

* *Trứng chim cút*: Vị ngọt, tính bình, có công dụng bổ ích khí huyết, kiện não ích trí. Với giá trị dinh dưỡng rất cao vượt xa so với các loại trứng gia cầm khác, đặc biệt có chứa nhiều lecithin, trứng chim cút là một trong những loại

thực phẩm rất hữu ích cho não bộ. Thường được dùng dưới dạng luộc ăn mỗi ngày vài quả, kho thịt, nấu canh bóng hoặc làm nhân bánh bao.

* *Mật ong*: Vị ngọt, tính bình, có công dụng bổ hư, nhuận táo, giải độc, được mệnh danh là “tinh của trăm hoa”. Mật ong rất giàu chất dinh dưỡng, đặc biệt chứa nhiều loại men, acid amin, các vitamin và nguyên tố vi lượng rất cần thiết cho hoạt động của hệ thần kinh trung ương, qua đó cải thiện khả năng ghi nhớ.

* *Đông trùng hạ thảo*: Vị ngọt, tính ấm, có công dụng bổ hư tổn, ích tinh huyết, là một trong những vị thuốc - thực phẩm nổi tiếng của y học cổ truyền, sánh ngang với nhân sâm và nhung hươu, thường được dùng để chữa chứng “kiện vong” do thận hư. Tác dụng dược lý của đông trùng hạ thảo hết sức phong phú, trong đó có tác dụng trấn tĩnh, tăng cường sức chú ý và nâng cao năng lực ghi nhớ. Có thể dùng dưới dạng thô hoặc dạng đã bào chế như viên nang, thuốc nước, thuốc bột...

* *Hồ đào nhân*: Vị ngọt, tính ấm, có công dụng bổ thận cố tinh, ôn phế chỉ khái, ích khí dưỡng huyết, bổ não ích trí, nhuận tràng thông tiện. Hồ đào nhân có giá trị dinh dưỡng rất cao, trong 100g có chứa 58-74g chất béo, chủ yếu là các acid béo không no, 18g chất đạm, 10g chất vô cơ, nhiều loại vitamin như B1, B2, C, E... và các nguyên tố vi lượng như Ca, P, Fe,

Zn, Mg... cùng một lượng lớn photpholipid và lysine rất cần cho cấu trúc và hoạt động của não bộ. Bởi vậy, hồ đào nhân là một trong những thực phẩm - vị thuốc rất có lợi cho việc cải thiện khả năng ghi nhớ. Cách dùng đơn giản là ăn đều đặn hàng ngày 1-2 trái hồ đào hoặc dùng 30g hồ đào nhân nấu cháo với gạo tẻ.

* *Long nhân*: Vị ngọt, tính ấm, có công dụng ích tâm tỳ, bổ khí huyết, kiện não ích trí. Y thư cổ *Khai bảo bản thảo* cho rằng long nhân có khả năng “quy tỳ nhi ích trí” (bổ tỳ mà có ích cho trí tuệ). Nghiên cứu hiện đại cho thấy, long nhân có khả năng điều chỉnh hoạt động của vỏ não và cải thiện khả năng ghi nhớ. Để phòng chống tích cực chứng “kiện vong”, dân gian thường dùng long nhân 500g, đường trắng 500g, nấu thành cao đặc, mỗi ngày uống 2 lần, mỗi lần 10-15ml.

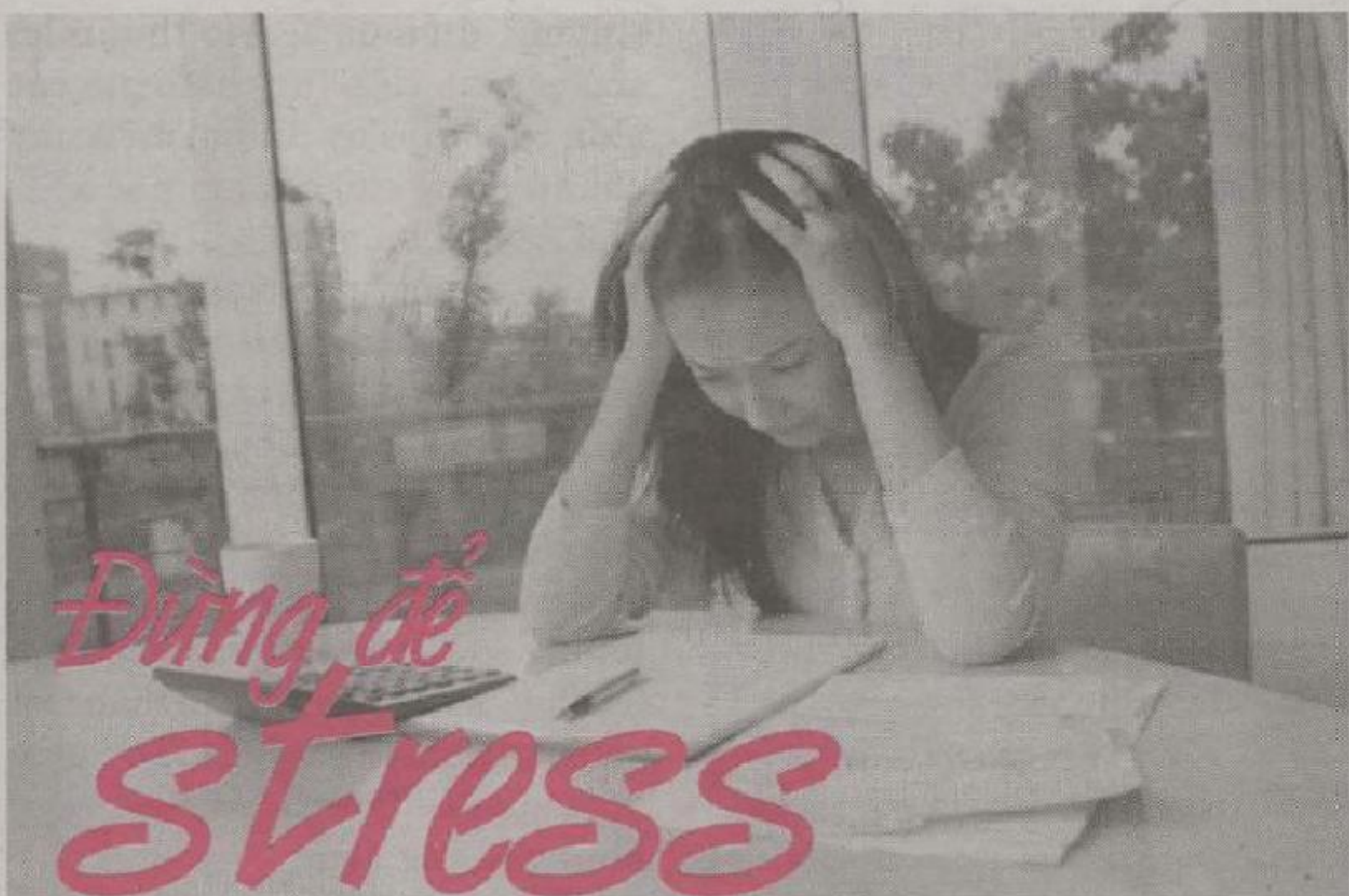
* *Nấm linh chi*: Vị ngọt, tính bình, có công dụng dưỡng tâm an thần, ích khí bổ huyết, tư bổ cường tráng, kiện não ích trí, được mệnh danh là “tiên thảo” (cỏ tiên). Nghiên cứu lâm sàng hiện đại cho thấy, linh chi có khả năng hỗ trợ trị liệu rất tốt đối với những bệnh nhân tâm căn suy nhược (suy nhược thần kinh), thất miên (mất ngủ), kiện vong (hay quên)... do tâm tỳ hư nhược. Thường được dùng dưới dạng linh chi thô 3-6g hãm uống thay trà mỗi ngày 2 lần hoặc các dạng đã được bào chế như viên nang, trà tan, cao lỏng, thuốc

nước, theo chỉ định của thầy thuốc.

* *Nhân sâm*: Vị ngọt, tính ấm, có công dụng đại bổ nguyên khí, định tâm ích trí, là vị thuốc - thực phẩm đứng đầu trong nhóm dược liệu có công dụng bổ khí. Nghiên cứu hiện đại cho thấy, nhân sâm có khả năng cải thiện chuyển hóa của tổ chức não, hưng phấn và tăng cường tính linh hoạt của hệ thần kinh, nâng cao khả năng ghi nhớ.

* *Liên nhục* (hạt sen): Vị ngọt, tính bình, có công dụng bổ tỳ chỉ tả, ích thận cố tinh, dưỡng tâm an thần. Y thư cổ *Thần nông bản thảo kinh* viết: “Liên nhục, bổ trung, dưỡng thần, ích khí lực, trừ bách bệnh, cứu phục khinh thân nãi lão” (hạt sen bổ tỳ vị, có lợi cho thần khí, trừ được trăm bệnh, dùng lâu làm nhẹ người và kéo dài tuổi thọ). Thường được dùng dưới dạng chế biến thành các món ăn - bài thuốc như mứt sen, chè hạt sen, cháo hạt sen...

* *Kỷ tử*: Vị ngọt, tính bình, có công dụng tư bổ can thận, làm sáng mắt và nhuận tràng. Dân gian thường dùng kỷ tử để phòng chống chứng “kiện vong” và tăng cường trí nhớ bằng cách lấy kỷ tử 30g, não dê 1 bộ, đem hấp cách thủy ăn hoặc lấy kỷ tử 10g, hoài sơn 30g, não lợn 1 bộ, hấp cách thủy ăn. Hoặc kỷ tử 20g, hồng táo 6 quả, trứng gà 2 quả, tất cả đem nấu chín, sau đó bóc bỏ vỏ trứng rồi đun thêm 15 phút nữa là được, chế thêm gia vị ăn nóng, mỗi tuần 2 lần. ■

LÀM HỎNG KỲ THI CỦA CON BẠN

BS THU HƯƠNG - BS QUỐC MINH

- ▶ “Tháng 9 này sẽ mua xe máy cho con nếu con đỗ đại học”; “Con cứ thoải mái tự tin đi thi, bố mẹ không quá kỳ vọng đâu nhưng nếu...” - dù bạn không có ý gây áp lực cho con nhưng chỉ những câu nói đó đã đủ khiến con bạn rơi vào stress. Đừng bao giờ tạo áp lực đối với con cái, nếu không, stress có thể là nguyên nhân dẫn đến thất bại trong kỳ thi của con bạn.

Stress có thể làm thí sinh bị rối loạn tâm thần

Stress là hiện tượng luôn xảy ra trong cuộc sống. Biểu hiện của bệnh ở mức nặng hơn là rối loạn tâm lý hoặc phát điên. Hàng năm, vào dịp thi cử, dù không nhiều nhưng đã có một số bệnh nhân phải nhập viện vì rối loạn tâm lý do áp lực học tập. Biểu hiện của những em này là sợ hãi, kích động, đập phá, gào thét. Có những em chỉ thi xong môn đầu tiên đã

phải nhập viện vì hoảng loạn, khóc lóc. Trong y học, người ta gọi đây là rối loạn tâm thần cấp và nặng hơn là rối loạn tâm thần.

Dù không cố ý nhưng nhiều bậc cha mẹ đã tạo sức ép trước kỳ thi lên con cái, buộc các em bị căng ra. Có trường hợp gia đình đặt ra điều kiện “nếu đậu sẽ thưởng...”, có trường hợp lại như bắt buộc các em: “Anh chị đều đỗ đạt, con biết phải làm sao chứ...”, hay “để gia đình nở mày nở mặt,

LỜI KHUYÊN ĐỐI VỚI CHA MẸ ĐỂ GIẢM STRESS CHO CON TRƯỚC KỲ THI ĐẠI HỌC

- *Tinh thần của cha mẹ phải ổn định trước, như thế sẽ giúp cho con mình thi cử với tâm trạng ổn định.*

- *Luôn vui vẻ.*

- *Khuyến con cố gắng hết sức mình chứ không dọa nạt, hứa thưởng.*

- *Cùng với con đề ra kế hoạch ôn tập sao cho hợp lý.*

- *Tạo môi trường ôn tập yên tĩnh.*

- *Khuyến con nên dành một ít thời gian để vận động và giải trí nhẹ nhàng.*

- *Khuyến con nên chú ý giữ gìn sức khỏe.*

- *Thường xuyên giúp các em điều chỉnh tinh thần.*

- *Chuẩn bị một túi thuốc nhỏ.*

- *Giúp con chuẩn bị những thứ cần dùng trong khi con đi thi.*

không đỗ thì công sức 12 năm làm gì"... Có vô số cái để áp đặt. Như vậy, vô hình trung các phụ huynh đang tạo áp lực cho con mình, điều đó làm các em phải căng thẳng, trạng thái thần kinh luôn ở mức độ cực trị, sự hưng phấn thay bằng quá trình ức chế, thậm chí nhiều em chán nản bỏ thi...

Trong kỳ thi cũng do áp lực mà các thí sinh hay xảy ra stress, tuy nhiên, thời gian không dài. Nếu thí sinh làm bài tốt ở môn thứ nhất thì hầu như được giải tỏa tinh thần, các quá trình thần kinh trở lại hoạt động bình

thường, điều đó sẽ tạo thuận lợi cho các em tiếp tục tham gia các môn còn lại. Tuy nhiên, điều này chỉ áp dụng cho các em học khá, giỏi đều cả ba môn.

Số các em từ môn đầu tiên làm không tốt thường chán nản, giảm sút ý chí, hoặc có trường hợp "bất buộc làm tốt môn tiếp theo để vớt vát vì môn đầu sai quá nhiều", điều này cũng tạo ra stress. Lại có trường hợp môn đầu tiên làm không tốt nhưng sợ cha mẹ nên không dám nói thật, tạo cho chính bản thân một sức nặng, một tâm lý lo lắng phải vượt qua khiến các em lại càng khủng hoảng thêm.

Theo ghi nhận, một số em không đến mức nhập viện nhưng theo phản ánh của phụ huynh cũng rơi vào tình trạng căng thẳng. Nếu người có nghị lực, tâm lý vững sẽ vượt qua căng thẳng. Ngược lại, áp lực này sẽ khiến các em rơi vào tình trạng quá lo lắng, sợ hãi, mất ngủ, hốt hoảng, tâm lý rối loạn, thậm chí phát điên. Đặc biệt, trước ngày thi, nếu thí sinh quá căng thẳng, thông tin trong trí nhớ sẽ bị xóa. Thậm chí nếu stress lên đến mức cao độ, các em có thể rơi vào tình trạng mất trí nhớ tạm thời, càng cố càng không thể nhớ được.

Học mà chơi - chơi mà học

Đó chính là cách tạo trạng thái cân bằng trước và trong khi thi và là cách thư giãn tốt nhất mà các thí sinh nên áp dụng. Về nguyên lý, não của con người cũng cần nghỉ ngơi, do vậy, các em

không nên học quá nhiều vì sẽ không hiệu quả. Khi thấy dấu hiệu căng thẳng, các em nên dành thời gian nghỉ giải lao. Tốt nhất mỗi lần các em nên nghỉ khoảng 10 phút, hít thở sâu để cung cấp oxy cho bộ não. Cách đơn giản các em có thể tự tạo cho mình là đi lại trong phòng, nghe nhạc, ăn hoa quả, đều rất tốt cho não và giúp hiệu quả tiếp thu bài học cao.

Trong những ngày gần sát kỳ thi, các em nên tạo tâm lý vui vẻ, thoải mái vì nếu tâm lý tiêu cực sẽ rất ảnh hưởng đến trí nhớ. Thí sinh không nên ôm đồm bài vở quá nhiều mà chỉ nên học trọng tâm, nếu không trí nhớ sẽ rơi vào tình trạng quá tải. Khi vào phòng thi,

trước khi đọc đề làm bài, các em nên dành khoảng 2 phút thư giãn bằng cách thả lỏng cơ thể, nhắm mắt, rồi hít thở thật sâu sẽ giúp các em cân bằng tâm lý và tránh bị mất bình tĩnh. Các em nên tạo cho mình cách tự vượt qua mỗi câu hỏi, khi đó làm bài đến đâu, trí nhớ sẽ dần dần hồi phục.

Ngoài ra, sự vui vẻ của gia đình cũng là yếu tố quan trọng để giúp các em có tâm lý thoải mái vượt qua kỳ thi. Bố mẹ các em nên xác định đúng khả năng của con cái và không quá gây áp lực vì chuyện trượt đỗ. Như thế, các em sẽ giảm bớt phần căng thẳng gánh nặng học tập và không còn tâm lý sợ hãi nếu không đáp ứng được kỳ vọng của bố mẹ. ■

TIN MỪNG CHO BỆNH NHÂN

Phòng khám Trung y Phúc Khang kính báo:
Phòng khám Trung y Phúc Khang chuyên chữa trị các bệnh mãn tính, bệnh nan y. Giấy phép số: 1137/GCNDĐKHNN YHCT, do chuyên gia Trung y trực tiếp khám chữa bệnh, phục vụ lâu dài cho sức khỏe đông đảo bệnh nhân.

Đặc biệt có những chuyên khoa sau đây: Hiếm

muộn - Vô sinh, Phong thấp - Đau khớp, Đau đầu - Mất ngủ - Suy nhược thần kinh, Viêm mũi - Họng, Bệnh Da liễu, Hen suyễn, Viêm gan siêu vi B, Tiêu đường, Trĩ, Phụ khoa, Sỏi mật, Sỏi thận, Cao - thấp huyết áp, Di chứng tai biến mạch máu não, v.v.

Phòng khám chúng tôi vận dụng lý luận về Y học, Dược học, Châm cứu học theo Y học Trung Quốc, sử dụng các phương thuốc cổ phương - bí phương để khám chữa bệnh cho bệnh nhân. Hiệu quả độc đáo, thời gian chữa ngắn, tỉ lệ khỏi cao, không cần nằm viện, chữa xong là về, không ảnh hưởng đến việc làm, học hành.

Hoan nghênh quý bệnh nhân mắc bệnh lâu năm không trị khỏi đến tư vấn khám bệnh.

Bệnh nhân có thể chữa miễn phí trước 02 ngày, nếu thấy hiệu quả thì tiếp tục điều trị, để tránh tiền mất tật mang, đó chính là sự quan tâm chăm sóc dành cho người bệnh, để người bệnh an tâm chữa bệnh.

830 ĐẠI LỘ HỒNG BÀNG - P.14 - Q.6 - TP.HCM (gần cầu Phú Lâm và Xí nghiệp Dược phẩm O.P.C)

Giờ khám chữa bệnh: Sáng 7h30 - 12h00 * Chiều: 14h00 - 21h00 * Sáng Chủ nhật: 7h30 - 12h00

ĐIỆN THOẠI TƯ VẤN: (08) 38858847

Não nối với mắt qua dây thần kinh thị giác và tất cả các thay đổi liên quan đến bệnh về não đều gây tổn thương cho thị giác với biểu hiện là tế bào thần kinh, võng mạc bị phá hủy. Trên cơ sở lập luận này, nhà phẫu thuật nhãn khoa New Zealand Helena Denesh-Maier thiết lập phương pháp chẩn đoán sớm các bệnh ở não.

Lần đầu tiên mối liên quan giữa sự suy giảm các chức năng thị giác và bệnh Alzheimer được phát hiện

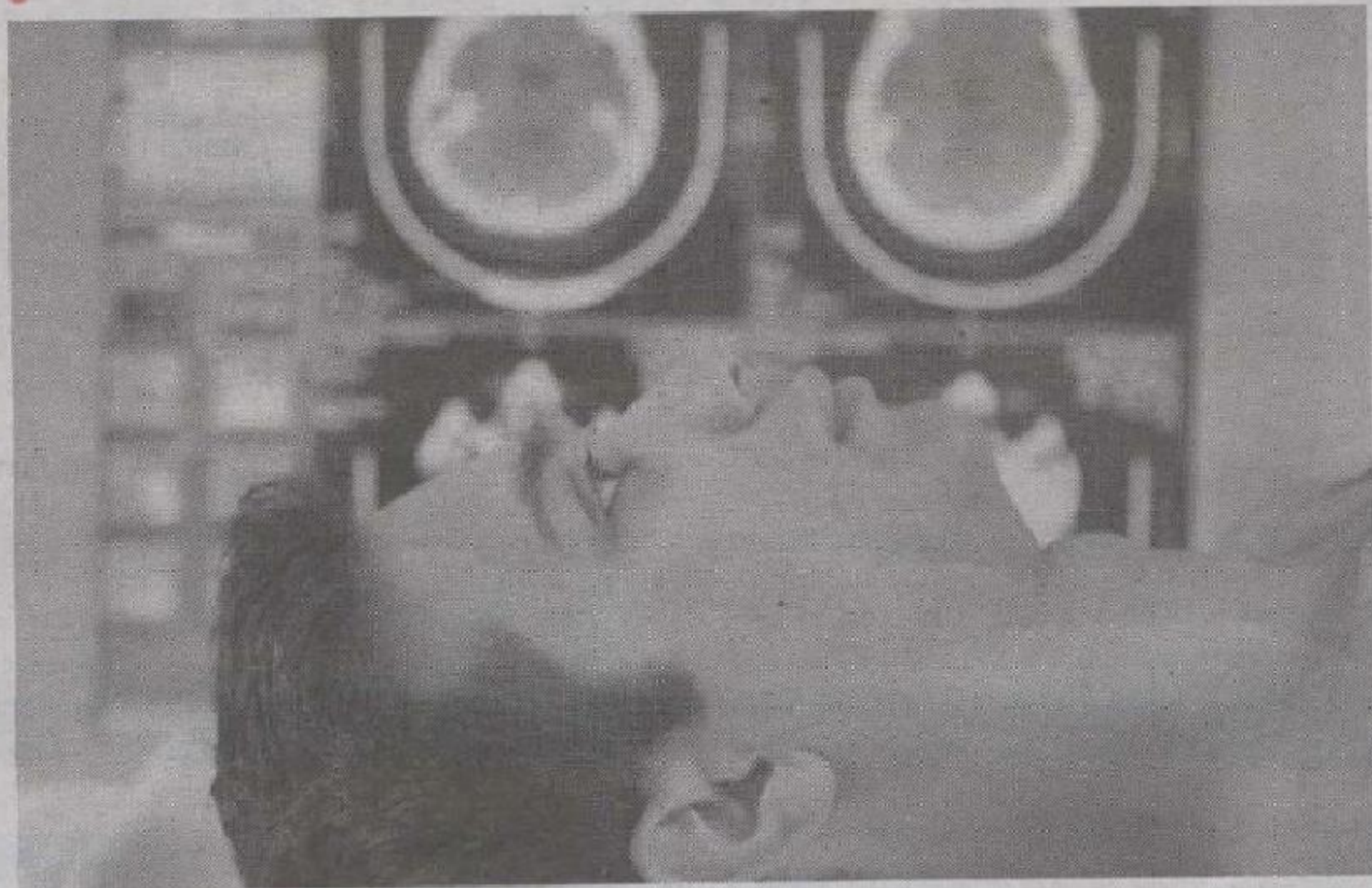
khoảng 20 năm trước - vào cuối thập niên 1980. Song vào thời điểm đó chưa có công cụ chẩn đoán thích hợp để có thể tiến hành những nghiên cứu sâu hơn. Từ đó đến nay, ngành nhãn khoa đã tiến bộ vượt bậc, xuất hiện những máy quét laser Heidelberg retina tomography (HRT), cho phép thực hiện chẩn đoán chính xác tình trạng của thần kinh thị giác khi đo độ chặt, độ dày và hình dạng của nó.

Bác sĩ Denesh-Maier trong công

CHẨN ĐOÁN SỚM **các bệnh ở não**

HOÀNG THƯƠNG

- ▶ *Mắt không chỉ là cửa sổ tâm hồn, mà còn là tấm gương phản chiếu não, qua đó có thể kịp thời phát hiện u, bệnh Parkinson hay Alzheimer. Quá trình xem xét như vậy chỉ cần vài phút và hầu như không khác gì so với kiểm tra thị giác theo tiêu chuẩn.*

việc của mình đã sử dụng cả những thiết bị theo dõi quang học đơn giản. Vào năm 2006, bà là bác sĩ đầu tiên trên thế giới ghi nhận được những dấu hiệu thoái hóa của hệ thống thần kinh khi khám bệnh nhân theo cách thông thường. Bà đã chú ý đến trạng thái của võng mạc ở chỗ nối với thần kinh thị giác. Khu vực này được gọi là đĩa quang học thần kinh (OND).

Cuộc thử nghiệm ứng dụng do bác sĩ Denesh-Maier thực hiện cho thấy ở những người bị bệnh Alzheimer, kích thước của OND tăng lên, còn các tế bào thần kinh nối võng mạc với thần kinh thị giác trở nên mảnh đi. Được khích lệ bởi những thành công của nghiên cứu này, các nhà khoa học khác đã bắt đầu tìm kiếm những quy luật về triệu chứng khác nhau liên kết trạng thái của

OND với các bệnh của não bộ.

Máy chụp X quang cắt lớp (OCT) xuất hiện đã thay thế cho HRT. OCT cho phép nhận được các hình 2 và 3 chiều về những khu vực khác nhau của võng mạc. Với công cụ mới, các nhà nghiên cứu đã có thể phát hiện mối liên quan trực tiếp của trạng thái OND với bệnh Parkinson và sự tồn tại u trong não bộ. Thêm nữa, có thể xác định vị trí của khối u theo dấu hiệu vùng OND nào bị thay đổi.

Ngoài sự liên quan được thể hiện rõ giữa bệnh và trạng thái của võng mạc, các bác sĩ đã ghi nhận được là võng mạc phản ứng rất nhanh với sự phát triển của bệnh hay với việc chữa trị hiệu quả. Bằng cách đó, nhờ vào việc khám nghiệm đều đặn, có thể xác định là các thuốc được sử dụng có đem lại hiệu quả hay không.

(Theo Pravda.ru, Nga, 2.2009)

TIN VUI CHO BỆNH NHÂN MẮC BỆNH VIÊM MŨI - VIÊM HỌNG - MẤT NGỦ

PHÒNG KHÁM TRUNG Y AN KHANG (GIẤP PHÉP SỐ: 0925/GCNHNYDHCT)

Là phòng khám Trung y chuyên điều trị các bệnh mãn tính, nan y do các chuyên gia Trung y khám và điều trị, phục vụ lâu dài cho sức khỏe của đông đảo bệnh nhân.

**Trung y Trung dược - tạo nên kỳ tích trong điều trị
CHỈ NGHE THÔI CHƯA TIN - THỬ MỘT LẦN RỒI BIẾT**

**Cho thuốc trực tiếp vào mũi, họng, 3-5 phút sẽ thấy hiệu quả
Nước mũi ra ào ào - Viêm mũi khỏi mau mau**

"Thông" một lần: nước mũi chảy ra nhiều (cần bã có hại tích tụ lâu ngày trong mũi), hai lỗ mũi thông rồi, có thể nghe được mùi cơm. 1-7 ngày "khỏi": hết chóng mặt rồi, hết nhức rồi, miệng hết hôi rồi, đờm ít đi rồi, ăn ngon miệng rồi, ngủ tốt hơn rồi, ngủ hết ngày rồi.

1-3 tuần "khỏi hẳn": mũi hết ngứa, không còn ứ đọng, không khô khốc, dù bị kích thích cũng không hắt xì hơi, không sổ mũi, niêm

mạc mũi dần dần hồi phục, không còn thường xuyên cảm mạo, triệt để ngăn chặn sự xâm nhập của vi khuẩn gây bệnh.

Chứng bệnh nhức đầu: Phát hiện sớm, điều trị sớm.

Chứng bệnh mất ngủ: Sát thủ tàng hình của thế kỷ mới! Khó ngủ, ngủ không ngon giấc, hay mơ, giấc ngủ quá ngắn, thậm chí thức trắng đêm hay kèm theo nhức đầu, chóng mặt, hồi hộp, trí nhớ kém, có thể dẫn đến bệnh cao huyết áp, bệnh tim mạch, bệnh bao tử, đường ruột, yếu sinh lý, mất m... Nghiêm trọng hơn là dẫn đến rối loạn thần kinh, cuối cùng đe dọa đến tính mạng. (Bệnh nhẹ dùng 1-3 ngày, bệnh nặng dùng 3-7 ngày, bệnh nhân có thể ngủ rất ngon)

Đặc điểm độc đáo của liệu pháp điều trị song song bằng Trung y mà phòng khám chúng tôi đang áp dụng là: liệu trình ngắn, hiệu quả nhanh, không cần nằm viện, trị xong có thể ra về ngay, không ảnh hưởng công việc học tập, đã mang lại sức khỏe hầu hết cho bệnh nhân.

Để bệnh nhân yên tâm điều trị, phòng khám sẽ miễn phí 03 ngày tiền thuốc cho bệnh nhân, nếu thấy hiệu quả tiếp tục điều trị, đó là các quan tâm tốt nhất đối với người bệnh...

627B Nguyễn Trãi, P.11, Q.5 TP.HCM (Đối diện Trung tâm Y tế Quận 5) - ĐT: (08) 3.9508071

Giờ khám bệnh: Sáng: 7:30 - 12:00 * Chiều: 14:00 - 17:30 * Chủ nhật: Sáng: 7:30 - 12:00

GIẢI ĐÁP Y HỌC

- *Môi trường ở trong các quán game online như khói thuốc, tiếng ồn, ngồi trước màn hình quá lâu... ảnh hưởng như thế nào đến sức khỏe và phát triển tâm sinh lý? (Lê Ngọc Lan, Q.3, TP. Hồ Chí Minh)*

PGS.TS Nguyễn Hoài Nam:
Hầu hết các quán net đều sử dụng máy lạnh và cho người sử dụng hút thuốc lá, thậm chí quá nhiều, đó là một điều không tốt cho sức khỏe. Thêm vào đó, việc ngồi lâu quá 2 giờ liên tục trước màn hình máy tính là cũng không tốt cho sức khỏe. Đầu tiên là về thị lực, việc nhìn liên tục vào màn hình vi tính trong 2 giờ sẽ gây ra tình trạng rối loạn điều tiết của mắt, nếu kéo dài có thể đưa đến tình trạng loạn thị hay cận thị. Ngoài ra, chú ý và hưng phấn quá mức khi chơi game online, người chơi có thể bị một số triệu chứng khác như co cứng cơ vùng cổ và vai, biểu hiện bằng tình trạng đau của các cơ vùng này. Hơn nữa còn có những biểu hiện lệ thuộc về mặt tâm thần và tâm lý rất khó điều trị, các triệu chứng khó chịu giống như cai nghiện cờ bạc sẽ xảy ra khi không cho những người này chơi game nữa. Phải có những quy định về không gian của quán net, cũng như thời gian chơi game online cho phù hợp với sức khỏe: nên cấm hút thuốc lá trong phòng net vì hút thuốc lá trực tiếp hay hút thuốc lá thụ động đều rất nguy hiểm cho sức khỏe. Phòng net nên cách âm,

không nên quá ồn ào, tiếng động phải trong mức độ cho phép, chỗ ngồi phải thoáng, đủ độ cao cần thiết, các màn hình máy tính cần đặt ở một khoảng cách vừa phải, tránh gây khó chịu khi nhìn lâu và điều khó nhất là quy định không nên chơi game online quá 2 giờ.

- *Hai đau vai và tê tay mỗi khi học bài, xin bác sĩ cho biết tôi bị bệnh gì? (Nguyễn Ngọc Thạo, TP. Quy Nhơn, Bình Định)*

PGS.TS Nguyễn Hoài Nam:
Khi học bài hay làm việc nặng, các cơ vùng vai, tay và cổ thường trong tình trạng căng cứng do tập trung quá mức, làm cho một số người hay bị đau hoặc run các cơ của vùng này. Đây là một hiện tượng sinh lý bình thường mà người nào khi rơi vào hoàn cảnh này đều bị như vậy. Cho nên bạn cũng không nên lo lắng quá về những triệu chứng kể trên. Muốn phòng tránh hiện tượng trên, bạn cần phải năng tập thể dục. Làm việc và học tập trong môi trường thoáng đãng, tư thế học tập và làm việc phải tốt, bàn học không quá cao và cũng không quá thấp. Nơi học tập phải có đủ ánh sáng để tránh cho mắt phải làm việc quá mức, dẫn đến hiện tượng căng của các cơ của vùng đầu và cổ. Không làm việc nặng ngay mà nâng dần cường độ làm việc cho phù hợp với tình trạng sức khỏe. Nên có những phút thư giãn, đi lại tập những động tác thể dục nhẹ trong phòng học mỗi khi học quá 30 phút.

- Em có thói quen bẻ (lắc) cổ qua trái, qua phải, cổ kêu răng rắc. Nhiều lúc mệt mỏi làm động tác đó xong cảm thấy dễ chịu. Nhưng trong thời gian gần đây em bị "ghiền", mỗi ngày làm cả 10 lần, vẫn không thấy khó chịu. Em nghe có người nói lắc cổ như thế sẽ ảnh hưởng đến các đốt sống cổ, có thể nguy hiểm, có đúng không? Xin bác sĩ cho em lời khuyên về vấn đề này. (Diễm Phương, Q. Gò Vấp, TP. Hồ Chí Minh)

PGS.TS Nguyễn Hoài Nam:

Trong đời sống con người có những thói quen nhiều khi không thể giải thích nổi như có người chỉ thích nhổ tóc mỗi khi ngồi, họ nhổ tóc xong đem ra xem từng sợi và nhổ cho đến khi hói cả một mảng đầu. Có người thích bẻ cổ mỗi khi không làm việc, có người thích bẻ các khớp ngón tay... tất nhiên là khi bẻ như vậy do sự co giãn đột ngột của cơ và gân bám vào mặt khớp sẽ tạo nên những tiếng kêu rất vui tai và thích thú. Trong một số công trình nghiên cứu y học, các tác giả cho rằng những hành động như vậy là do sự tồn tại của các bất thường về hoạt động của vùng vỏ não. Nhưng dù thế nào đi nữa, ngoại trừ động tác nhổ tóc gây hói đầu, còn bẻ ngón tay hay tự mình lắc cổ cũng không gây nguy hiểm đối với sức khỏe của con người, có chăng chỉ gây sự tò mò cho người khác và mất thời gian mà thôi.

- Gần đây, khi dương vật tôi cương thì bị đau, xin bác sĩ cho biết tôi phải điều trị như thế nào? (Võ

Thanh Tùng, Q.4, TP. Hồ Chí Minh)

BS.CKI Trần Quốc Long:

Đau dương vật khi cương có tên khoa học Priapisme, là tình trạng cương cứng dương vật thì gây đau và đau dương vật kéo dài không kèm theo ham muốn tình dục. Nguyên nhân của bệnh được các nhà y học cho rằng tưới máu giảm, nên gọi là đau dương vật do lưu lượng máu thấp, bệnh thường do bệnh lý hồng cầu liềm, bệnh bạch cầu, các tình trạng rối loạn đông máu, tổn thương tủy sống, thuyên tắc mỡ, bệnh lý thần kinh thực vật và một số trường hợp do dùng thuốc. Loại bệnh lý này thường gặp hơn. Bình thường khi dương vật cương thì cả thể hang và thể xốp, quy đầu đều cứng, nhưng khi cương dương vật gây đau thì chỉ có thể hang cương cứng mà thôi, qui đầu nhỏ, mềm, mặt bụng của dương vật thì phẳng vì thể xốp không cương. Về điều trị, các bác sĩ chuyên khoa thường dùng kim tiêm số 19G đâm vào một bên của thể hang rút 10-15ml máu rồi bơm trở lại thể hang dung dịch Normal salin cùng thể tích máu đã lấy ra, quá trình này được lặp đi lặp lại vài lần đến khi máu đỏ tươi, sau đó bơm 1ml có chứa 10mg Phenylephrine pha loãng trong 100ml Normal salin, bơm 3 đến 5ml dung dịch này vào thể hang, mỗi 10 phút một lần cho đến khi thể hang xẹp đi. Chú ý trong quá trình thực hiện có thể gây thay đổi huyết áp bệnh nhân, nếu điều trị như trên mà thất bại thường được can thiệp bằng phẫu thuật.

NÉT ĐỘC ĐÁO Ở PHƯƠNG THUỐC GIA TRUYỀN **CHUYÊN TRỊ BỆNH NGOÀI DA**

CÁC LƯƠNG Y TẬN TÌNH KHÁM BỆNH TƯ VẤN MIỄN PHÍ

Những năm gần đây, nhiều người đã khá quen thuộc với địa chỉ **Phòng Chẩn trị y học cổ truyền Bảo Thanh Đường**. Đây là nơi chuyên chữa các bệnh ngoài da bằng phương thuốc gia truyền rất hiệu quả. Các lương y đã lặn lội hàng ngày đường ở các bản làng heo hút, tìm kiếm các vị thuốc mà cha ông hàng trăm năm trước truyền lại, những lọ thuốc bôi, thang thuốc gia truyền giúp nhanh khỏi các bệnh mãn tính như: **chàm, á sừng, lang ben, sẩn ngứa, dị ứng, hôi nách, viêm nang**

lông, eczema, nấm tóc, zona, á sừng da đầu, khô da, nấm ben, bạch biến...

Bệnh nhân dùng thuốc của nhà thuốc đều rất tâm đắc vì vừa tốt cho cơ thể, vừa được các lương y tận tình khám bệnh và tư vấn miễn phí.

Gặp chúng tôi, kỹ sư Vũ Văn Tuấn, ngụ tại 116B, lô 9, cư xá Thanh Đa, P. 27, Q. Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh, nhận xét: thuốc gia truyền ở đây rất tốt, nhanh khỏi bệnh á sừng da đầu (đầu nhiều vảy gàu, rất ngứa). Tiến sĩ Nguyễn Minh Trang ở 72 Hàng Điều, Hà Nội, rất khâm phục phương thuốc quý này vì đã chữa hết hắc căn bệnh chàm, nấm toàn thân cho bà. Bà tâm sự: “Tôi đã đi chữa nhiều nơi nhưng chỉ khi tìm đến thuốc gia truyền này tôi mới hết bệnh”.

Rất nhiều bệnh nhân cảm ơn phương thuốc gia truyền quý, những vị thuốc đã cứu giúp cho nhiều người khỏi bệnh. Đó là nét đáng tự hào về các vị thuốc dân tộc.

NGUYỄN HÀ - VĂN HUNG

Bạn đọc khám miễn phí tại các cơ sở của NHÀ THUỐC BẢO THANH ĐƯỜNG:

- Tại Hà Nội: 102 Trần Hưng Đạo, Q. Hoàn Kiếm - ĐT: 04.39423585
- Tại TP. Hồ Chí Minh: 210 Lê Lai, Q.1, ĐT: 08.39252818
- Tại Đà Nẵng: 60A Lê Hồng Phong - ĐT: 0511.3562037
- Tại Nha Trang, Khánh Hòa: 31 Nguyễn Thị Minh Khai - ĐT: 058.3522005
- Tại Kiên Giang: 69 Hùng Vương, Rạch Giá - ĐT: 077.3947347

Bạn đã thực sự quan tâm tới bệnh thoái hóa khớp của cha mẹ?

Thoái hóa khớp (THK) với các biểu hiện: đau mỏi, cứng khớp, khó vận động... ảnh hưởng trực tiếp tới chất lượng cuộc sống ở người có tuổi. Những sinh hoạt bình thường: đi lại, leo cầu thang, làm việc nhà, bế cháu, công cháu đi chơi... đôi khi trở nên thật khó khăn. Là người con hiếu thảo, bạn đã thực sự quan tâm tới bệnh THK của cha mẹ? Đã bao giờ bạn nghĩ rằng những công việc nặng nhọc mà cha mẹ đã làm để nuôi chúng ta ăn học thành đạt chính là nguy cơ làm nặng thêm bệnh THK?

Lao động nặng làm tăng nguy cơ thoái hóa khớp khi có tuổi

Những nghề lao động chân tay thuần túy như nông dân, công nhân, thợ thủ công, xây dựng, đập xích lô, khuân vác, bưng bê, gồng gánh... thường dùng tới nhiều sức và có tính chất lặp lại. Những công việc nặng nhọc đòi hỏi phải gắng sức nhiều hơn. Theo đó, hệ thống khớp xương cũng phải tăng cường vận động, làm việc liên tục và chịu áp lực lớn, đẩy nhanh nguy cơ bào mòn sụn khớp, khô và mất dần dịch khớp. Nếu khớp không được bổ sung dưỡng chất để phục hồi và tái tạo sụn khớp, dịch khớp, quá trình phá hủy này sẽ tích lũy và tăng dần theo thời gian tương ứng với mức độ nặng nhọc và tính chất thường xuyên của lao động. Khi đó, chức năng đệm của sụn khớp và khả năng bôi trơn của dịch khớp bị suy giảm khiến khớp cử động đau và khó khăn. Đó chính là quá trình THK. THK có thể xảy ra ở nhiều vị trí: khớp cổ tay, bàn ngón tay, khớp vai gáy, khớp háng, khớp gối, khớp cổ chân, bàn ngón chân... Trường hợp nặng, THK có thể dẫn tới không cử động được, mất khả năng vận động và lao động.

Khi bạn thực sự hiểu và quan tâm tới bệnh thoái hóa khớp của cha mẹ

THK là một quá trình lão hóa tự nhiên, không chữa khỏi hoàn toàn nhưng có thể làm chậm và ngăn chặn sự tiến triển. Kết quả nghiên cứu lâm sàng ở nhiều quốc gia khác nhau, đặc biệt công bố mới đây của tiến sĩ y học Clerk và cộng sự (tiến sĩ J.Redra, tiến sĩ L.Haris...), Trường Đại học Utah (Mỹ), năm 2006, cho thấy việc sử dụng đồng thời 2 dưỡng chất thiết yếu cho khớp là Glucosamin (chiết xuất từ vỏ tôm, cua, sò) và Chondroitin (chiết xuất từ sụn động vật) đã mang lại tác dụng hiệp đồng tích cực trên khớp: giúp bôi trơn khớp hiệu quả hơn do khả năng làm tăng cả số lượng và chất lượng (độ nhớt) dịch khớp; phục hồi chức năng đệm của sụn khớp do kích thích việc tái tạo sụn khớp bị hư tổn; bảo vệ khớp nhờ tác dụng ức chế các enzym (collagenase, phospholipase A2...) và gốc tự do gây phá hủy sụn khớp. Từ đó giúp phòng ngừa và làm chậm quá trình THK hiệu quả. Khi khớp được bôi trơn, cấu trúc khớp được bảo toàn, vận động khớp sẽ trở nên linh hoạt, dễ dàng và không đau. Các trường hợp lao động nặng dẫn tới hư tổn tại khớp, gây sưng đau, cứng khớp, việc bổ sung đồng thời 2 dưỡng chất trên là hết sức cần thiết.

Trên thế giới, các sản phẩm dưỡng khớp chứa đồng thời Glucosamin và Chondroitin được sử dụng phổ biến. Ở Việt Nam, có sản phẩm viên dưỡng khớp Bảo Cốt Khang của Công ty TNHH Dược phẩm Nata - Hoa Linh. Bảo Cốt Khang chứa Glucosamin 250mg, Chondroitin 50mg, Vitamin D3 và Calci, cung cấp đầy đủ dưỡng chất thiết yếu cho khớp. Trong đợt điều trị viêm đau khớp cấp, sử dụng kết hợp Bảo Cốt Khang với liều 4 viên/ngày, chia 2 lần, uống trước bữa ăn 15 phút, giúp tăng hiệu quả các thuốc chống viêm, giảm đau đặc hiệu. Sau đó, tiếp tục sử dụng với liều duy trì 2-4 viên/ngày chia 2 lần, trong thời gian từ 1,5-2 tháng, giúp duy trì hiệu quả giảm sưng đau, cứng khớp kéo dài mà không gây hại dạ dày. Nên sử dụng nhắc lại, mỗi năm có thể chia làm 3-4 đợt sử dụng, mỗi đợt kéo dài 1,5-2 tháng.

Khi bạn thực sự quan tâm tới bệnh thoái hóa khớp của cha mẹ? Bảo Cốt Khang chính là món quà ý nghĩa và thiết thực giúp bạn thể hiện sự quan tâm đó.

SẢN PHẨM CÓ BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TRÊN TOÀN QUỐC. THÔNG TIN CHI TIẾT VỀ SẢN PHẨM THAM KHẢO TẠI WEBSITE: [HTTP://WWW.DUOCPHAMHOALINH.COM.VN](http://www.duocphamhoalinh.com.vn). ĐT: 04.22180613

Giải pháp cho các bệnh buồng trứng, tử cung

Gần đây, chúng tôi nhận được nhiều cuộc điện thoại gọi tới tòa soạn để tìm hiểu những thông tin về sản phẩm Nga Phụ Khang (NPK), liệu NPK có thể giúp tiêu giảm u xơ như đài báo đã đưa hay không? Kỳ này, chúng tôi xin trích dẫn cuộc trao đổi với dược sĩ Nguyễn Văn Luận - Công ty Dược phẩm Á - Âu (nhà phân phối sản phẩm) về NPK để quý vị độc giả được rõ.

• *Dược sĩ có thể giới thiệu qua về sản phẩm NPK cho độc giả được biết?*

NPK là một loại sản phẩm bổ sung, hay còn gọi là thực phẩm chức năng (thực phẩm thuốc), giúp tăng cường sức khỏe buồng trứng và tử cung, dùng để hỗ trợ điều trị và phòng ngừa các bệnh ở buồng trứng và tử cung như: u nang buồng trứng, đa nang buồng trứng, rối loạn kinh nguyệt, u xơ tử cung, ung thư cổ tử cung...

• *Theo tôi được biết, u xơ tử cung là một trong những bệnh có tỉ lệ người mắc cao trên thế giới. Bằng cách nào mà loại thực phẩm chức năng này lại có hiệu quả cao trong hỗ trợ điều trị và phòng ngừa như vậy?*

Trong các bệnh ung bướu nói chung và u xơ tử cung nói riêng, sự hủy hoại năng lượng tế bào, mất hay giảm thông tin giữa các tế bào gây mất cân bằng giữa quá trình tăng sinh tế bào và chết tế bào là các yếu tố chủ chốt đóng vai trò quan trọng bệnh sinh của các bệnh này. NPK có chứa các thành phần như Trinh nữ hoàng cung (*crinum latifolium*), Hoàng kỳ (*Astragalus membranaceus*), Hoàng cầm (*Scutellaria baicalensis*), Khương hoàng (*Curcuma longa*) có các tác dụng tăng cường và bảo tồn năng lượng tế bào, tăng cường thông tin giữa các tế bào từ đó giúp ức chế sự tăng sinh bất thường của tế bào cũng như tăng cường quá trình chết tế bào theo chương trình giúp hỗ trợ điều trị và phòng ngừa các bệnh ung bướu nói chung và u xơ tử cung nói riêng.

Nếu các phương pháp điều trị các bệnh ung bướu của y học hiện đại như hóa trị, xạ trị và phẫu thuật đều tập trung vào việc tiêu diệt hoặc cắt bỏ tế bào khối u đã hình thành mà không tác động đến phần gốc của bệnh như sự hủy hoại năng lượng tế bào, mất thông tin tế bào, mất cân bằng giữa sự tăng sinh và chết tế bào thì NPK có chứa các thành phần không những ức chế tế bào u mà còn tác động đến cả những rối loạn từ rất sớm là mầm mống sinh ra tế bào khối u chính. Vì vậy, NPK có giá trị rất lớn trong việc hỗ trợ điều trị và đặc biệt là ngăn ngừa các bệnh ung bướu nói chung và u xơ tử cung nói riêng.

• *Độ an toàn của NPK đối với người bệnh như thế nào?*

NPK được chiết xuất 100% từ dược liệu thiên nhiên, nên có độ an toàn rất cao.

• *Tình hình sử dụng NPK như thế nào?*

Sản phẩm NPK được sử dụng gần 10 năm qua tại Mỹ với tên gọi Healthy Prostate & Ovary (HPO - do Tập đoàn Allergyresearchgroup phân phối) cho các trường hợp u nang buồng trứng, đa nang buồng trứng, u xơ tử cung, viêm cổ tử cung, loạn sản cổ tử cung và ung thư cổ tử cung với kết quả rất khả quan. Ở Việt Nam, từ khi được giới thiệu tháng 6 năm 2006, sản phẩm đã nhanh chóng được đông đảo các bác sĩ ung bướu, bác sĩ sản phụ khoa, các bệnh nhân sử dụng và đánh giá cao. Sản phẩm hiện nay có mặt ở rất nhiều nhà thuốc lớn nhỏ trên toàn quốc.

• *Dược sĩ có thể nêu một số bệnh nhân bị u xơ tử cung đạt kết quả tốt khi hỗ trợ điều trị bằng NPK?*

Rất nhiều bệnh nhân bị u xơ tử cung dùng NPK trong hỗ trợ điều trị và có kết quả tốt. Ví dụ như bệnh nhân Dương Thị Trâm ở Ba Bể, Bắc Cạn: đầu năm 2007, chị đi siêu âm và bác sĩ kết luận có 2 u xơ, một u xơ kích thước 2cm ở thành trái và u còn lại kích thước 0,9cm ở thành trước tử cung. Sau 2 tháng dùng NPK, chị đã không còn u xơ nào nữa. Chị Trương Thị Kim Oanh ở Nam Sách, Hải Dương, sau hơn 1 tháng sử dụng NPK, chị đã hết hẳn nhân xơ; chị Nguyễn Thị Lan ở Q.2, TP. Hồ Chí Minh, sau khi dùng 10 hộp NPK, kích thước u giảm 1/3, kinh nguyệt đều đặn, không còn đi tiểu nhiều lần,...

• *Thưa dược sĩ, dùng NPK như thế nào thì sẽ cho hiệu quả cao nhất?*

Đối với người phòng bệnh và tăng cường sức đề kháng, uống 3 lần/ngày, mỗi lần 2 viên. Đối với bệnh nhân sử dụng trong hỗ trợ điều trị, uống 3 lần/ngày, mỗi lần 3 viên. Bệnh nhân nên sử dụng liên tục từ 2-3 tháng để có kết quả tốt nhất. Để biết chi tiết, bạn có thể truy cập website: <http://www.Duocphamaau.com>.

• *Xin cảm ơn dược sĩ!*

Phương pháp hạn chế tác dụng ngoại ý của Cốt thống linh

Thuốc đắp ngoài Cốt thống linh (CTL) đang là loại thuốc được sử dụng phổ biến nhất hiện nay cho các chứng đau xương khớp, thoái hóa khớp, đặc biệt ở người già. Bên cạnh rất nhiều ý kiến tích cực về ưu điểm của CTL như: chỉ cần đắp ngoài, không cần uống hay tiêm, không có các tác dụng bất lợi toàn thân, giảm đau nhanh, mạnh, phục hồi vận động khớp ở các bệnh nhân này thì cũng có một số băn khoăn về tác dụng không mong muốn của nó như: ngứa, mẩn đỏ, nóng rát, bỏng rộp ở vùng đắp. Làm thế nào để hạn chế bớt các tác dụng không mong muốn trên, trong khi vẫn sử dụng được sản phẩm độc đáo này? Chúng tôi đã có cuộc trao đổi với bác sĩ chuyên khoa II Cẩm Thị Hương, Phó giám đốc Bệnh viện Y học Cổ truyền Sơn La, người đã tham gia nghiên cứu đánh giá tác dụng của CTL trên lâm sàng đối với 101 bệnh nhân.

• Thưa bác sĩ, gần đây có một số độc giả băn khoăn về tác dụng không mong muốn của CTL. Vậy, với vai trò là người đã nghiên cứu về sản phẩm này, chị có thể chia sẻ với độc giả những kinh nghiệm và cách xử lý của mình qua quá trình nghiên cứu, điều trị thực tế?

Đa số các loại thuốc sử dụng cho sức khỏe con người đều có những tác dụng không mong muốn ở một mức độ nào đó và CTL cũng vậy. Nguyên nhân của tình trạng này là do cơ thể bệnh nhân mẫn cảm với một hoặc vài thành phần của thuốc. Mặt khác, các thuốc thảo dược như CTL dùng để điều trị các bệnh xương khớp đều có tính vị cay nóng. Nên khi sử dụng, bệnh nhân gặp phải dấu hiệu như nóng rát, đỏ da, mẩn ngứa thì đây là một phản ứng bình

thường, cần thiết cho điều trị và sẽ hết sau khi dùng đắp thuốc. Cũng có thể hạn chế hay giảm nhẹ các tác dụng phụ này bằng cách không đắp thuốc kéo dài quá 20 phút mỗi lần, thay đổi vị trí mỗi lần đắp thuốc, có thể đắp nhiều lần trong ngày, mỗi lần cách nhau 2 giờ tại một vị trí. Bệnh nhân có thể giảm tình trạng nóng rát da bằng cách sử dụng thuốc kháng dị ứng Histamin hoặc dạng kem bôi ngoài da. Tuy nhiên, đối với một số bệnh nhân quá mẫn cảm với thành phần của thuốc, cụ thể là bị bỏng rộp, đen xạm vùng đắp thì có thể có những phương pháp xử lý như sau:

Thứ nhất: sau khi đắp, bệnh nhân nên thoa một lớp kem dưỡng da ở vùng đắp, để giảm tình trạng bỏng rộp cho bệnh nhân, tránh xạm da và tăng độ dung nạp thuốc.

Thứ hai: khi đắp lần đầu tiên, bệnh nhân nên cho một lượng nhỏ dung dịch thuốc và đắp với thời gian ngắn hơn, để thử phản ứng da, sau đó tùy theo độ mẫn cảm có thể đắp nhiều hơn hoặc ít đi.

Thứ ba: bệnh nhân nên thay đổi vị trí đắp để tránh bị bỏng và xạm da. Ví dụ: với cùng một khớp gối thì nên thay đổi vị trí đắp mặt trước khớp, mặt sau và hai bên.

Thứ tư: CTL có độ nóng cao, nên vào ngày thời tiết nóng bức, bệnh nhân cũng nên sử dụng một lượng nhỏ thuốc và đắp thời gian ngắn hơn. Trong trường hợp bỏng rộp nặng, bệnh nhân nên đến cơ sở y tế để được khám điều trị kịp thời. Trước khi đắp, bệnh nhân nên đọc kỹ hướng dẫn sử dụng hoặc gọi điện đến Trung tâm Tư vấn của Công ty dược phẩm Á-Âu, nhà phân phối CTL tại Việt Nam để được tư vấn rõ hơn.

• CTL đã có mặt trên thị trường Việt Nam từ cuối năm 2006 và đã được bác sĩ cũng như bệnh nhân đánh giá cao. Vậy, chị có thể nói sâu hơn về cơ sở khoa học chứng minh tác dụng của sản phẩm này?

CTL là sản phẩm của Công ty TNHH Dược phẩm Điện Hồng - Côn Minh, tỉnh Vân Nam, Trung Quốc. Ở Trung Quốc, năm 1995, tại Bệnh viện Trung Y dược tỉnh Vân Nam đã tiến hành nghiên cứu điều trị thoái hóa cột sống cổ và thoái hóa khớp gối bằng CTL trên 78 bệnh nhân: 94,6% hiệu quả tốt, 5,4% trung bình...

Ở Việt Nam, qua kết quả nghiên cứu của chúng tôi gần đây tại Bệnh viện Bạch Mai trên 101 bệnh nhân dùng CTL: 89,5% hiệu quả tốt, 10,5% trung bình, trong đó 98,2% bệnh nhân rất hài lòng khi điều trị thoái hóa khớp gối bằng CTL; các tác dụng không mong muốn như: đỏ da: 16,1%, bỏng rát da: 0,9%, dị ứng: 0%; CTL có tác dụng giảm đau nhanh, mạnh, cải thiện chức năng vận động khớp thông qua các chỉ số nghiên cứu.

• Bác sĩ có chia sẻ gì để giúp bệnh nhân đạt được hiệu quả điều trị thoái hóa khớp tốt nhất bằng CTL?

Với người bình thường, lấy 10ml thuốc cho vào miếng gạc và đắp vào vùng bị bệnh trong 20 phút. Bệnh nhân không được dùng cho vùng niêm mạc vết thương hở, những người quá mẫn cảm với bất kỳ thành phần nào của thuốc; Dùng thận trọng cho phụ nữ có thai hoặc vùng đốt sống cổ ở bệnh nhân cao huyết áp.

• Cảm ơn bác sĩ!

TƯỜNG VÂN

(Theo Sức Khỏe Người Cao Tuổi, 5.1.2009)

SỬ DỤNG TRÀ HOÀN NGỌC TRONG VIỆC PHÒNG CHỐNG UNG THƯ

Ung thư là một nhóm các bệnh liên quan đến việc phân chia tế bào một cách vô tổ chức và những tế bào đó có khả năng xâm lấn những mô khác bằng cách phát triển trực tiếp vào mô lân cận hoặc di chuyển (di căn) đến nơi khác trong cơ thể nếu không được chữa trị sớm. Hầu hết các bệnh ung thư có thể chữa trị và nhiều trường hợp có thể chữa lành, nếu được phát hiện và điều trị sớm.

Vào khoảng thập niên trước, nhiều nhà khoa học trên thế giới, trong đó có các nhà khoa học Nhật Bản và Việt Nam, đã nghiên cứu về thành phần hóa học, hoạt tính sinh học của lá cây Hoàn Ngọc: không độc, có khả năng hỗ trợ điều trị và phòng ngừa 25 loại bệnh cho con người. Tuy nhiên, khoa học chưa lý giải được tại sao Trà Hoàn Ngọc 7 Nga Tây Ninh đã giúp nhiều bệnh nhân mãn tính, có cả bệnh ung thư được hết bệnh. Việc này có lúc đã làm náo động thị trường, làm “cung cầu không cân đối”, người nhà bệnh nhân phải sắp hàng bắt số mới mua được trà, mỗi người chỉ mua được 1 hộp. Các cơ quan chức năng thông tin, báo đài càng thắc mắc, tìm hiểu càng được thuyết phục bởi những chứng cứ cụ thể về “người thật việc thật”.

Chính những lý do kể trên đã thôi thúc doanh nghiệp Trà Hoàn Ngọc 7 Nga Tây Ninh đầu tư nhiều công trình nghiên cứu về thành phần hóa học, hoạt tính sinh học, thử độc cấp viễn, thử độc bán trường viễn, hoạt tính gây độc tế bào (ung thư vú, ung thư biểu mô, ung thư gan), hoạt tính chống oxy hóa của rễ cây Hoàn Ngọc (7 năm tuổi). Các công trình nghiên cứu trên đều đạt kết quả tốt, được trình bày cặn kẽ trên lĩnh vực khoa học, cho thấy trong thành phần trà Hoàn Ngọc 7 Nga có rễ cây Hoàn Ngọc chứa nhiều chất rất quý như: Lupeol, Lupenone, Betulin... có thể tiêu diệt và ngăn chặn sự phát triển của tế bào ung thư, HIV/AIDS. Đây là các hoạt chất đang được các nhà khoa học thế giới tìm kiếm và nghiên cứu sử dụng để sản xuất các dược phẩm có hoạt lực cao nhằm điều trị

các bệnh viêm nhiễm, ung thư và HIV/AIDS. Nhiều người mắc bệnh mãn tính khi sử dụng trà đã có hiệu quả cao.

Hiện nay, trà Hoàn Ngọc 7 Nga Tây Ninh có thể được xem là một trong những cứu cánh quan trọng cho căn bệnh nan y này. Như vậy, bệnh nhân nghèo giảm bớt lo âu và có quyền hy vọng vào một loại trà thuốc rẻ tiền để chống đỡ, phòng ngừa bệnh tật. Khi sức khỏe được cải thiện thì tuổi thọ con người sẽ được nâng cao, cuộc sống càng có ý nghĩa hơn.

Chủ doanh nghiệp Trà Hoàn Ngọc 7 Nga giới thiệu quy trình đóng gói thành phẩm cùng PGS.TS Nguyễn Văn Hùng, Phó viện trưởng Viện Hóa học, Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam

VÀO NGƯỠNG CỦA THẾ GIỚI CHƯA BIẾT

Chiếc máy bay DC 4 của Hãng Hàng không Northwes Airlines bị mất tích trên vùng Tam giác Michigan vào ngày 32-6-1950

Những vụ mất tích bí ẩn tại TAM GIÁC MICHIGAN

VĂN HÒA

Tam giác Michigan thuộc hồ Michigan ở Bắc Mỹ vốn nổi tiếng với những hiện tượng không lý giải được, trong đó có những vụ mất tích bí ẩn cho đến nay vẫn chưa được làm sáng tỏ.

Hồ Michigan thuộc Ngũ Đại Hồ ở Bắc Mỹ, là hồ nước duy nhất nằm toàn bộ trên lãnh thổ nước Mỹ tiếp giáp với các bang Wisconsin, Illinois, Indiana và Michigan. Hồ Michigan rộng đến 58.016km², được xem là hồ nước có diện tích lớn nhất thế giới nằm trên lãnh thổ một quốc gia và là hồ nước lớn thứ 5 trên thế giới. Hồ Michigan không những nổi tiếng là một trong những thủy đạo quan trọng của vùng Bắc Mỹ mà còn sự phong phú về tài nguyên thiên nhiên cũng như cảnh quan tự nhiên hùng vĩ.

Tam giác quỷ ở Bắc Mỹ

Tại hồ Michigan đã xảy ra

những hiện tượng bí ẩn tại một vùng mà người ta gọi là Tam giác Michigan với các đỉnh là hai thành phố Ludington, Benton Harbor, đều của bang Michigan và thành phố Manitowoc của bang Wisconsin, với tổng diện tích 31.418km². Tại Tam giác Michigan đã xuất hiện những hiện tượng lạ và nhất là những vụ mất tích bí ẩn mà cho đến nay vẫn chưa lý giải được. Các nhà khoa học và các nhà tự nhiên học còn gọi Tam giác Michigan là Tam giác quỷ Bermuda ở Bắc Mỹ.

Sự kiện gây tranh cãi đầu tiên xảy ra tại Tam giác Michigan là vụ mất tích của ông George Donner,

thuyền trưởng chiếc tàu hàng O.M. McFairland. Tối ngày 28-4-1937, khi hải hành ngang qua Tam giác Michigan trên đường vận chuyển 9.600 tấn than từ thành phố Erie, bang Pennsylvania, đến thành phố Port Washington, bang Wisconsin, thuyền trưởng Donner bỗng nhiên mất tích. Ba giờ trước đó, thuyền trưởng Donner dặn viên thuyền phó là ông cần phải ngủ, khi tàu đến gần thành phố Port Washington thì đánh thức dậy để ông điều khiển tàu cập bến. Làm theo lời dặn, khi chiếc McFairland gần cập cảng, viên thuyền phó lên buồng của Donner để đánh thức thì không thấy ông đâu. Sau đó, cho dù có tìm kiếm khắp nơi trên tàu vẫn không thấy bóng dáng viên thuyền trưởng. Trong vòng nhiều ngày sau đó, mọi cố gắng tìm kiếm thuyền trưởng Donner đều không mang lại kết quả. Có giả thuyết cho rằng vì một lý do nào đó, Donner đã bỏ trốn không để lại vết tích hoặc ông vô tình rơi xuống nước và bị một

sinh vật kỳ bí nào đó nuốt chửng hay bị một xoáy nước mạnh cuốn xuống độ sâu 200m tận đáy hồ, vùi lấp trong lớp bùn dày.

Hơn một thập niên sau, tại Tam giác Michigan lại xảy ra một vụ mất tích được cho là khó hiểu hơn cả vụ mất tích của thuyền trưởng Donner. Vào tối ngày 23-6-1950, chiếc máy bay vận chuyển hành

khách đường dài loại DC 4 của Hãng hàng không Northwest Airlines chở 58 hành khách cùng phi hành đoàn bay tuyến New York - Seattle bỗng mất tín hiệu trên màn hình radar của đài không lưu sân bay Chicago. Sau nhiều lần cố gắng liên lạc với chiếc máy bay không có kết quả, đài không lưu sân bay Chicago quyết định phát lệnh máy bay mất tích. Một lực lượng cứu hộ hùng hậu được huy động đến địa điểm ngay giữa Tam giác Michigan là nơi chiếc máy bay bị nạn nhưng không tìm thấy bất cứ thi thể nào của 58 nạn nhân hay mảnh vỡ của chiếc máy bay mất tích. Hải quân Mỹ và Cơ quan Trục vớt lòng hồ Michigan đã điều động đến 3 tàu lặn chuyên dụng để sục sạo khắp đáy hồ trên một diện tích rộng đến hơn 100km² nhưng vẫn không tìm thấy dấu vết của chiếc DC 4 gặp nạn. Do không tìm thấy xác chiếc máy bay cùng hành khách nên nguyên nhân của vụ mất tích vẫn không được làm sáng tỏ.

Đến tháng 9-2008, một cuộc tìm kiếm chiếc DC 4 mất tích tại Tam giác Michigan vào năm 1950 được triệu phú Clive Cussler, có người thân đi trên chuyến bay, tài trợ, vẫn không mang lại bất cứ

Thuyền trưởng George Donner bị mất tích vào tối 28-4-1937 tại Tam giác Michigan

manh mối nào cho dù đã sử dụng những thiết bị dò tìm hiện đại.

Từ truyền thuyết trở thành vấn đề thời sự

Nửa thế kỷ sau khi xảy ra vụ mất tích bí ẩn của chiếc máy bay DC 4, truyền thuyết về Tam giác quỷ Michigan lại trở thành chuyện thời sự sau khi xảy ra vụ mất tích của toàn bộ thủy thủ đoàn gồm 4 người có mặt trên chiếc du thuyền Petoesky II. Đây là một chiếc du thuyền nhỏ được Derek Batten, Peter Tunstead, James Tunstead và Ivan Ormes điều khiển rời thành phố Ludington đi đến thành phố Benton Harbor vào sáng ngày 15-4-2006. Đến chiều cùng ngày, một trực thăng tuần tra của lực lượng biên phòng bờ biển Mỹ phát hiện chiếc Petoesky II trôi dạt trên vùng Airlie, hình như không có sự hiện diện của ai trên tàu, liền cảnh báo cho lực lượng cứu hộ. Hai tiếng đồng hồ sau, một tàu tuần tra đã cập mạn chiếc du thuyền để kiểm tra nhưng không tìm thấy bất cứ dấu vết nào của thủy thủ đoàn cho dù lúc đó máy tàu vẫn hoạt động, trên bàn vẫn còn thức ăn, một chiếc máy tính xách tay vẫn để ở chế độ hoạt động, radar và thiết bị liên lạc thông tin qua vệ tinh vẫn hoạt động tốt. Chiếc Petoesky II không bị hỏng hóc hay gặp bất cứ tai nạn nào trước đó.

Đến ngày 16-4-2006, chiếc Petoesky được kéo về thành phố Ludington để kiểm tra. Chính quyền bang Michigan quyết định triển khai một cuộc truy tìm quy

Chiếc du thuyền Petoesky II không có thủy thủ đoàn trôi dạt trên vùng Tam giác Michigan

mô đối với các thuyền viên của chiếc du thuyền. 9 tàu tuần tra, 4 máy bay trực thăng cùng nhiều tàu thuyền dân sự tình nguyện cùng tham gia cuộc truy tìm quy mô nhất lịch sử bang Michigan. Cuộc tìm kiếm được duy trì cả ngày lẫn đêm trên một vùng mặt nước có diện tích đến hàng trăm kilômét vuông kéo dài suốt nhiều ngày liền nhưng vẫn không có kết quả. Do không còn bất cứ hy vọng nào tìm ra dấu vết của các thuyền viên bị mất tích, chính quyền bang Michigan quyết định ngừng các cuộc tìm kiếm vào sáng ngày 20-4-2006.

Có nhiều giả thuyết được các nhà điều tra đưa ra liên quan đến vụ mất tích bí ẩn của thủy thủ đoàn chiếc du thuyền Petoesky II như họ bị một cơn sóng dữ ập lên mạn tàu và cuốn trôi xuống lòng hồ, bị rơi xuống nước hay bị bắt cóc. Nhưng đó chỉ là giả thuyết và cho đến nay, vụ mất tích bí ẩn này vẫn chưa được làm sáng tỏ.

(Theo Paranormal Phenomenia)

ĐỘNG – THỰC VẬT

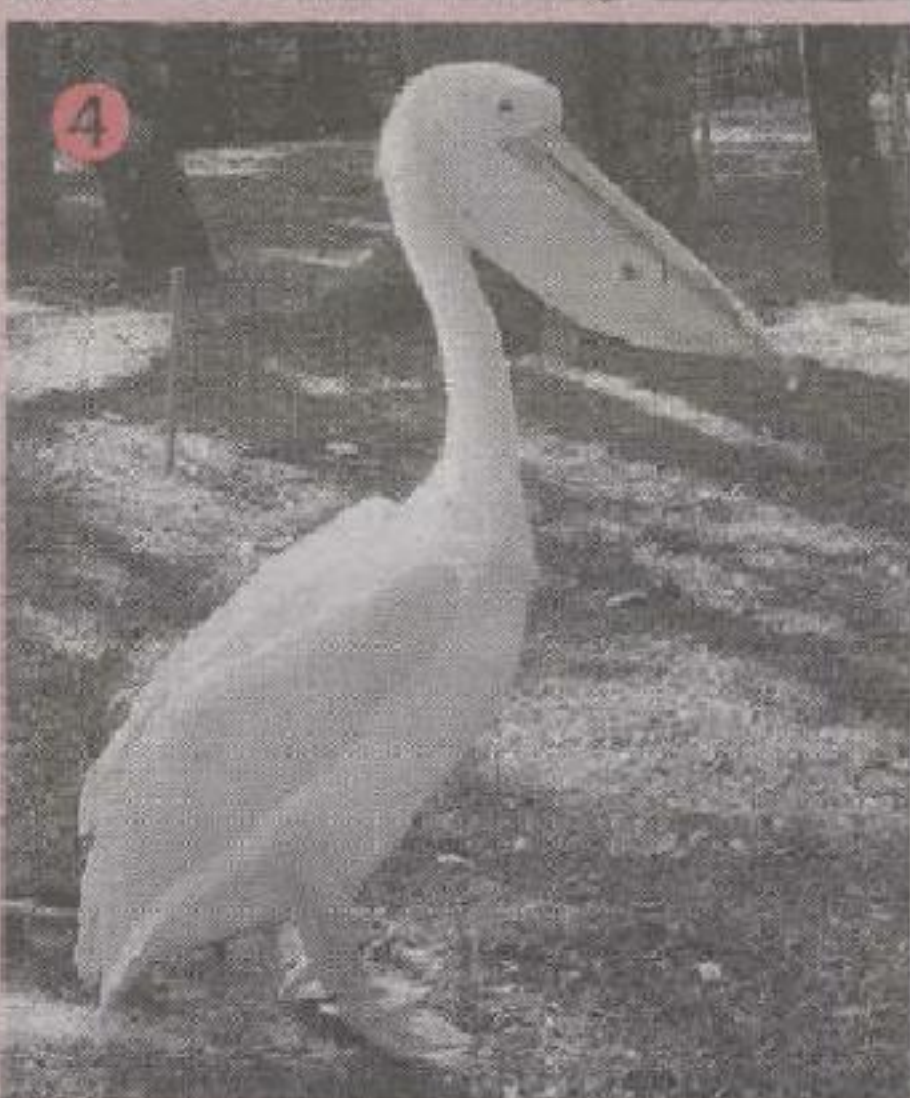
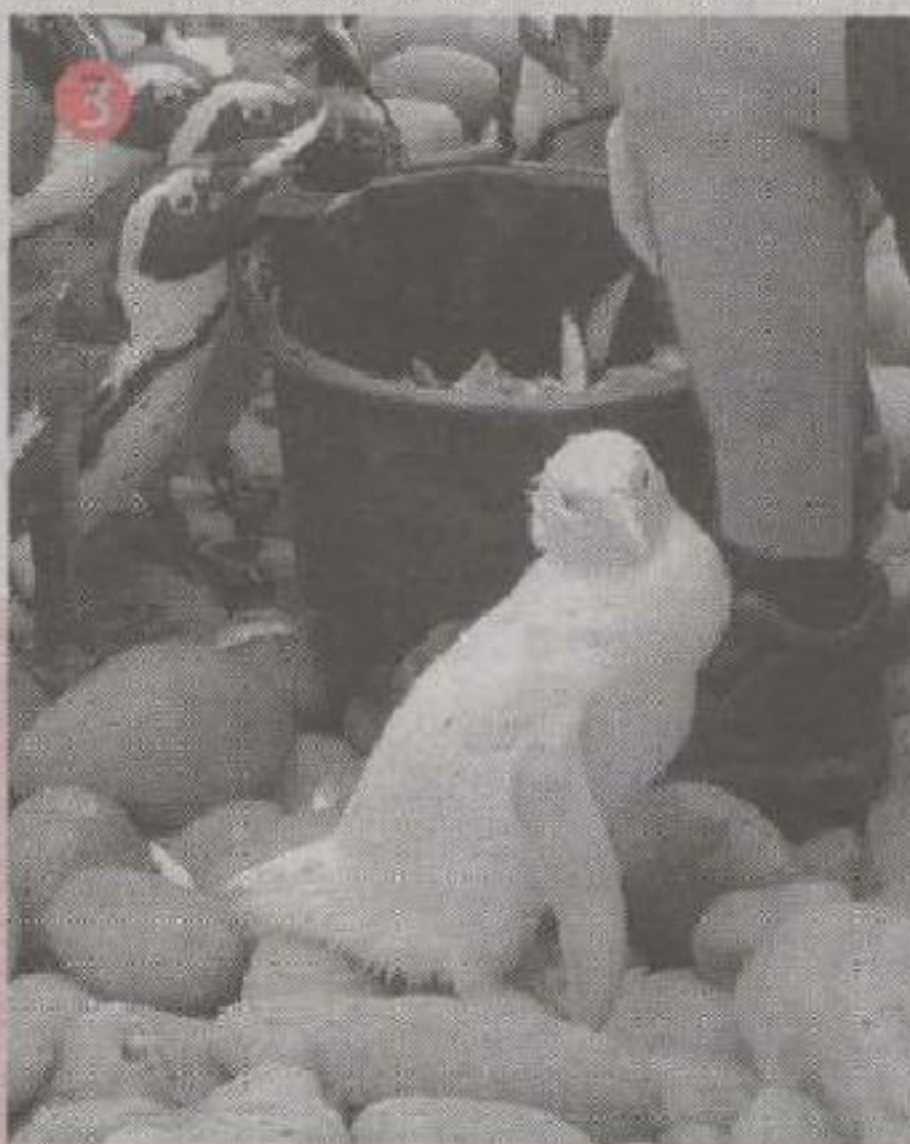
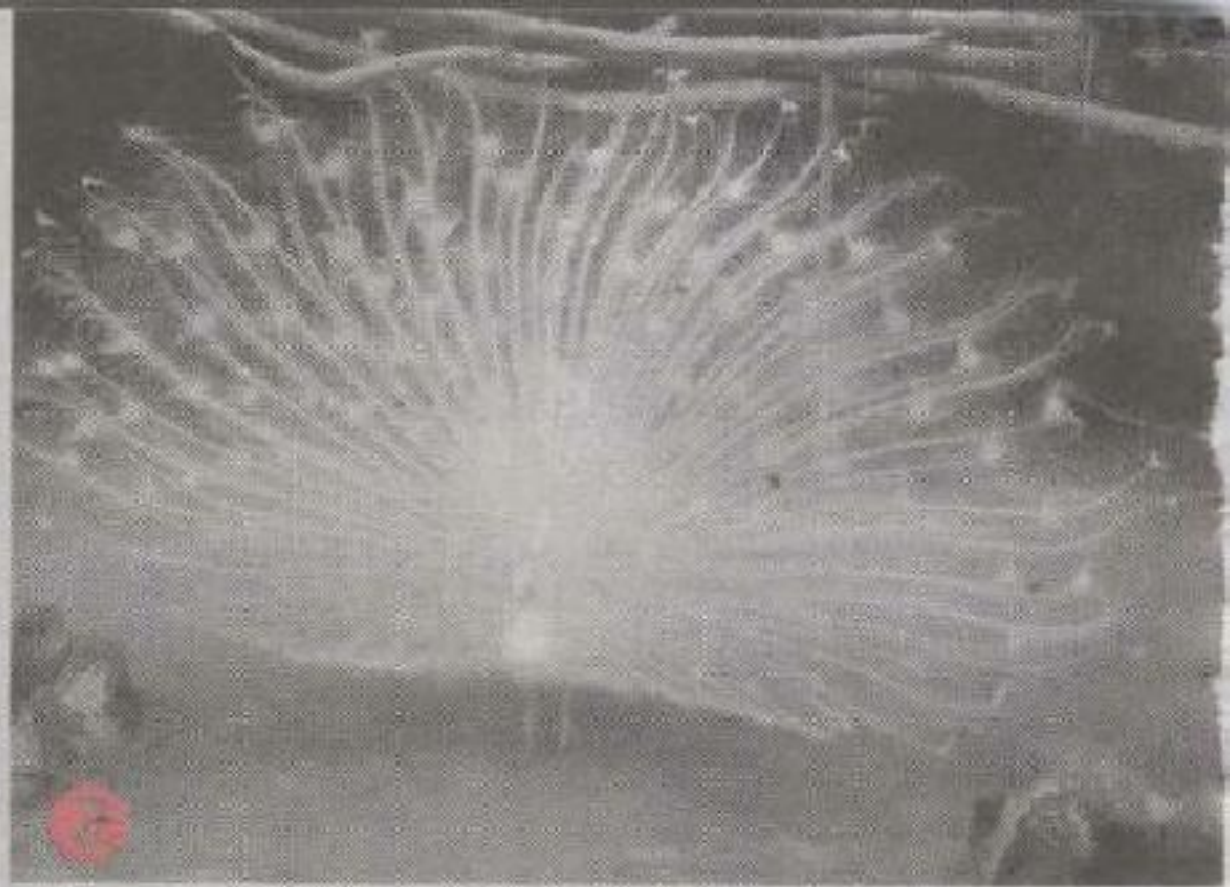
- ▶ Động vật bị bạch tạng rất hiếm thấy trong thế giới tự nhiên. Những nghiên cứu về số động vật kỳ lạ này đã cho thấy chứng bạch tạng tồn tại ở hầu hết các loại động vật trên thế giới.

Động vật bạch tạng hấp dẫn nhất hành tinh

MINH HUY

Dối với động vật, nhất là động vật hoang dã, hiện tượng bạch tạng khiến chúng trở nên quý hiếm và hấp dẫn nhiều người nhưng lại khiến chúng gặp

bất lợi lớn. Sống trong thiên nhiên, cuộc đấu tranh sinh tồn rất khắc nghiệt. Động vật cần có bộ mã có màu sắc hòa lẫn vào môi trường để ngụy trang trong lúc

ình, bắt mỗi cũng như khi lần trốn. Sau đây là những động vật bạch tạng được đánh giá là hấp dẫn nhất hành tinh.

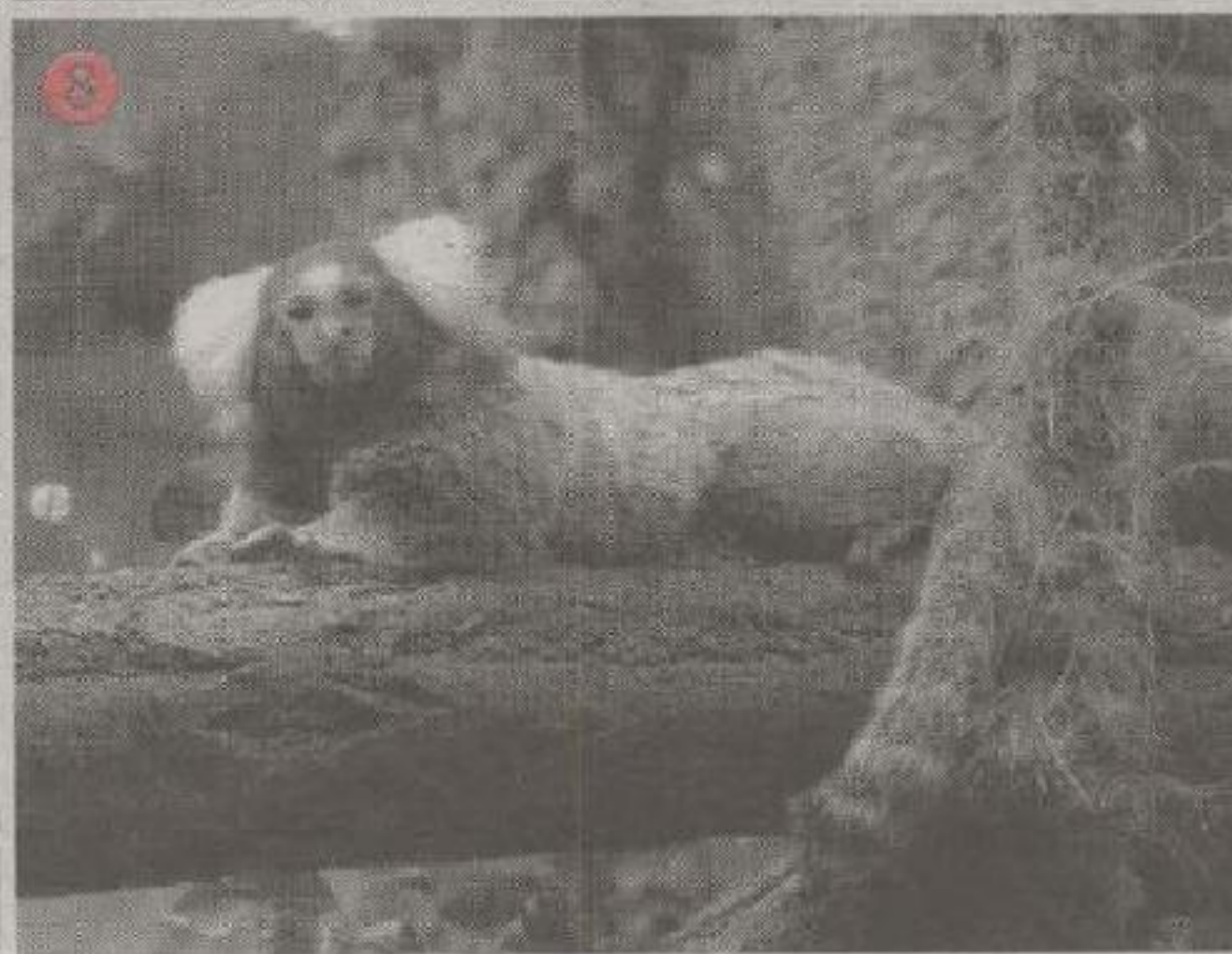
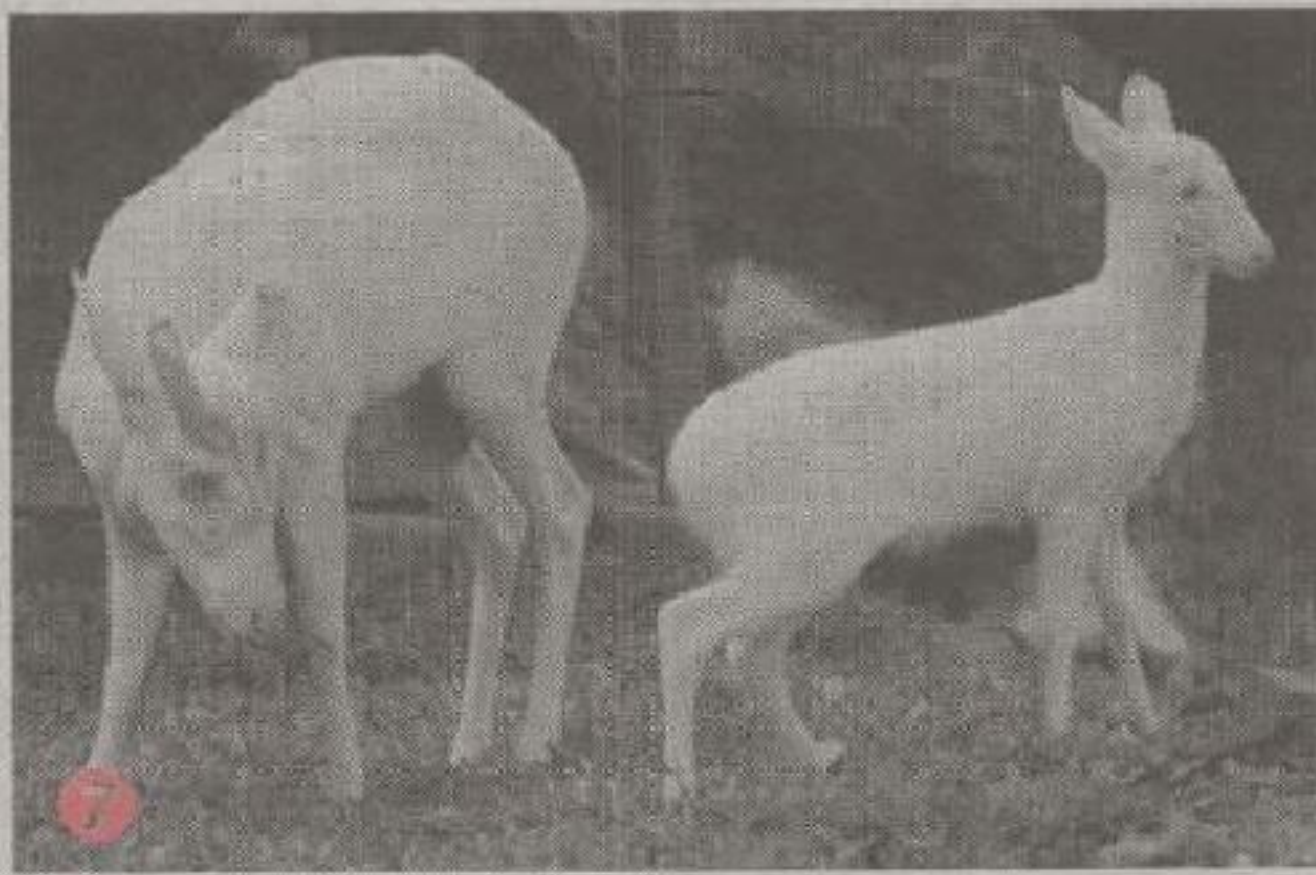
Cá voi (ảnh 1)

Wilgi Manung là tên đặt cho một cá voi trắng toàn thân do bị bạch tạng được quan sát lần đầu bởi các chuyên viên của Hiệp hội Bảo tồn cá voi Úc vào đầu thập niên 1990 tại vùng biển vịnh Flinders phía Tây nước Úc. Wilgi Manung là một trong 10 cá voi bạch tạng được tìm thấy trên thế giới từ trước đến nay. Kể từ khi được phát hiện cho đến nay, cá voi bạch tạng Wilgi Manung đã

xuất hiện 30 lần tại vùng biển Flinders và thu hút một lượng lớn du khách đến quan sát và chiêm ngưỡng.

Chim công (ảnh 2)

Chim công là loài chim sống thành đàn dưới mặt đất nhưng lại ngủ trên cây. Bộ lông của công được thường có nhiều màu sắc khác nhau rất đẹp, nhằm thu hút con cái trong mùa sinh sản. Nhưng chú công được bạch tạng hiếm quý được nuôi dưỡng tại vườn thú thành phố Knoxville, bang Tennessee, Mỹ tuy chỉ trắng toát một màu nhưng có vẻ quyến rũ hơn cả khi có màu sắc.

Chim cánh cụt (ảnh 3)

6 tuần sau khi được ấp nở tại vườn thú thành phố Bristol của Anh vào tháng 9-2002, con chim bạch tạng gốc Nam Phi có tên Snowdrop đã được trình diện với các phương tiện thông tin đại chúng. Chim cánh cụt bạch tạng Snowdrop được sinh ra và ấp nở với các chim cánh cụt cùng lứa màu đen trắng. Những chuyên viên về động vật hoang dã của vườn thú Bristol cho biết xác suất để ấp nở một chim cánh cụt bạch tạng là 1/1.000.000 trường hợp. Snowdrop là chim cánh cụt bạch tạng đầu tiên xuất hiện tại một vườn thú trên thế giới.

Bồ nông (ảnh 4)

Bồ nông bạch tạng là vô cùng hiếm thấy. Trên thế giới, trường hợp bồ nông bạch tạng đầu tiên được phát hiện vào năm 1982 tại phía Nam Colombia. Phải đợi đến tháng 11-2004, một con bồ nông bạch tạng khác mới được phát hiện ở vùng Curitiba, bang Parana của Brazil.

Sóc (ảnh 5)

Trung tâm thế giới của những loài sóc bị bạch tạng ở thành phố Kenton, bang Illinois, Mỹ, là lãnh địa của những loài sóc bị bạch tạng. Đây là nơi cư trú của khoảng 200 loài sóc khác nhau nhưng chúng có một điểm chung là đều bị bạch tạng. Xác suất để một con sóc bạch tạng được sinh ra là 10/1.000.000 con nhưng chúng đều có tuổi đời rất ngắn. Chúng rất dễ bị những con mãnh thú

hoặc động vật săn mồi phát hiện, do chúng khó mà ngụy trang để tránh nguy hiểm.

Chuột túi (ảnh 6)

Chuột túi (kangaroo) là loài động vật biểu trưng cho nước Úc. Chuột túi xuất hiện rất nhiều nơi và có đôi chân rất khỏe, bàn chân thật to để nhảy, cái đuôi để giữ cân bằng và một cái đầu nhỏ. Tuy nhiên, chuột túi bạch tạng rất quý hiếm. Hầu hết chỉ được tìm thấy ở một vài vườn thú. Mỗi ngày những người chăm sóc chúng phải chống nắng cho chuột túi bạch tạng để chúng không bị rám nắng.

Nai (ảnh 7)

Cho dù ở tại Bắc Mỹ và Đông Á hay tại châu Âu, loài nai bạch tạng chuyên sinh sống trong rừng và bìa rừng, ăn cỏ, cây bụi, lá và vỏ cây đều bị những tay thợ săn truy tìm. Theo các nhà động vật học, xác suất để một con nai bạch tạng được sinh ra là 1/100.000. Trong ảnh là một chú nai trắng như tuyết với mắt màu hồng sinh sống tại chân núi Erzgebirge ở phía Đông nước Đức.

Khỉ lùn (ảnh 8)

Những con khỉ giống Marmoset này được sinh vào năm 2006 tại vườn thú Froso ở Ostersund, Thụy Điển. Tiếc thay cả hai đã chết chỉ vài giờ sau khi chúng trở thành những con khỉ bạch tạng đầu tiên được sinh ra trong điều kiện bị giam nhốt trong chuồng. Những con khỉ lùn Marmoset là giống khỉ nhỏ nhất thế giới, chỉ lớn 13cm và nặng 170g.

(Theo Géo)

**TRƯỞNG ĐOÀN DÂN CA
QUAN HỌ BẮC NINH
NGUYỄN QUÝ TRẮNG:**

“Sự tân tiến như hiện nay

► Chia sẻ với chúng tôi, Trưởng đoàn dân ca quan họ Bắc Ninh, ông Nguyễn Quý Tráng - một liền anh gắn bó sâu nặng với quan họ đã nhiều năm cất công đi tìm, sưu tầm, gìn giữ những bài quan họ cổ, những giọng lẻ, lối có nguy cơ thất truyền và vẫn đang ngày đêm miệt mài truyền nghề cho lớp trẻ kế cận - cho biết quan họ ngày nay đã khác xưa.

♦ Một bước lùi của quan họ? Ông có thể nói rõ hơn được không, thưa ông?

- Hồ sơ đề nghị không gian dân ca quan họ Bắc Ninh là di sản văn hóa phi vật thể thế giới đã được gửi lên UNESCO (Ủy ban Giáo dục,

**là một
bước lùi của
quan họ...”**

Khoa học và Văn hóa Liên hiệp quốc) và nếu được công nhận thì đây sẽ là niềm vinh dự cho tỉnh Bắc Ninh nói riêng và Việt Nam nói chung. Đây cũng là dịp để quan họ có dịp nhìn lại mình để khôi phục, giữ gìn bản sắc độc đáo của quan họ.

Theo như những gì tôi được biết, đã nhiều năm nay, chúng ta có phần lơ là, buông lỏng trong quản lý khiến quan họ ngày càng bị thương mại hóa. Lý do có thể kể ra đây rất nhiều

nhưng tư trung lại, chúng ta đã không ý thức được những giá trị đặc sắc của loại hình nghệ thuật vô cùng độc đáo này. Đặc biệt là những năm gần đây, cơ chế thị trường đã khiến quan họ mất dần tính bản sắc, thay vào đó là quan họ bị “cải lương”, quan họ bị “Tây hóa”. Do buông lỏng quản lý đã khiến nhiều liên anh, liên chị hát quan họ không theo lối truyền thống mà hát quan họ như hát chèo, hát nhạc nhẹ...

♦ *Thậm chí, hàng năm mỗi dịp hội Lim, nhiều người yêu thích dân ca quan họ ở khắp nơi tìm về Bắc Ninh với mong muốn sẽ được thưởng thức những canh quan họ truyền thống trong không - gian - quan - họ nhưng những gì diễn ra đã khiến*

cho họ thất vọng. Báo chí năm nào cũng phản ánh gay gắt chuyện “quan họ vẫn... ngửa nón xin tiền”...

- Đây là một thực tế đáng buồn và vẫn diễn ra hàng năm, chưa có cách gì dẹp bỏ được hoàn toàn mặc dù các cấp, các ngành đã có nhiều cố gắng. Phải nói thêm rằng, những gì báo chí phản ánh là có thực, nó diễn ra ở hội Lim nhưng chỉ là thiểu số, “con sâu làm rầu nồi canh” hoặc không phải là các liên anh, liên chị người quan họ mà dân nơi khác thừa dịp lễ hội tìm về mượn danh quan họ như một phương tiện để kiếm tiền. Địa phương quản lý không tốt đã để cho dịp lễ hội nào việc đó cũng diễn ra. Chính vì điều này khiến cho quan họ bị “mất điểm” ngay tại “sân nhà”... Chúng tôi cũng trần trố lắm!

♦ *Quay trở lại với việc quảng bá “thương hiệu” dân ca quan họ Bắc Ninh. Đã có một thời gian dài, nhờ vào mô hình “quan họ đoàn, quan họ dài” mà quan họ đến được với rộng rãi công chúng. Nhưng nhiều nghệ nhân cho rằng chính điều đó đã làm “hổng” quan họ. Vì sao lại có những quan điểm trái ngược nhau như vậy, thưa ông?*

- Đúng là đã có một thời gian dài - hàng chục năm trời, chúng ta từng có một niềm tin chân thành vào mô hình bảo tồn nghệ thuật dân ca quan họ kiểu dạng đoàn văn công chuyên

“Một thời, chúng ta từng có một niềm tin chân thành vào mô hình bảo tồn nghệ thuật dân ca quan họ kiểu dạng đoàn văn công chuyên nghiệp...”

nghiệp. Ở đó, lúc ban đầu, các nghệ sĩ đã tỏa đi khắp các làng quê quan họ, tìm đến các nghệ nhân để học hỏi, sưu tầm những bài quan họ cổ để

làm dày thêm “vốn liếng” cho riêng mình. Quan họ được đưa lên sóng phát thanh, sóng truyền hình... và đến được với công chúng một cách rộng rãi.

Tuy nhiên, điều đáng nói hơn cả là phương thức lưu truyền và thụ hưởng của mô hình này, cái mà các cụ nghệ nhân thường gọi là “quan họ đoàn, quan họ dài”, lại có những khập khiễng của nó. Các nghệ sĩ, khi sưu tầm được một bài quan họ bao giờ cũng “đẽo gọt”, “biến tấu” một hay nhiều phần vừa để hợp với sân khấu trình diễn, vừa để thỏa mãn yêu cầu “nâng cao, phát triển” vốn nghệ thuật cổ truyền. Bên cạnh đó, nguyên tắc nghệ thuật có tính cơ bản của “quan họ đoàn, quan họ dài” là phải có nhạc cụ đệm, với nền tiết

tấu chu kỳ “xập xình” và xét từ mặt nào đó, quan họ như thế cũng có tính hấp dẫn riêng của nó và một thời được coi như là đại diện cho dân ca quan họ Bắc Ninh, được mang đi giới thiệu khắp năm châu bốn biển. Giới nghiên cứu thường gọi đó là “quan họ cải biên” để phân biệt với quan họ cổ truyền - vốn là hình thức thanh nhạc từng cặp hát đồng giọng không nhạc đệm...

♦ Đó chính là lý do khiến cho công chúng có cái nhìn sai lệch trong việc thưởng thức loại hình nghệ thuật độc đáo này, khiến quan họ ngày nay đã khác xưa, có phải vậy không, thưa ông?

- Theo tôi được biết, ban đầu các nghệ sĩ “quan họ đoàn” đều quán triệt sử dụng dàn nhạc dân tộc cải biên theo nguyên lý cơ bản của nhạc nhẹ châu Âu với hệ thống bè phối, đơn ca, tốp ca với phần hòa âm đệm rõ nét. Sau nhiều năm tồn tại, khi cây đàn organ điện tử bắt đầu xuất hiện, tính tiện dụng của nó cùng với cơ chế thị trường nhanh chóng tác động vào nhạc quan họ cải biên. Trong vòng hơn chục năm trở lại đây, nó đã trở thành một thời thượng ở khắp mọi đội quan họ của nhiều làng...

♦ Tôi đã có dịp đi đến các vùng quê Kinh Bắc, ở đâu, dịp lễ hội nào cũng được chứng kiến quan họ được biểu diễn với nhạc nền là dàn organ kèm theo dàn loa phóng thanh công suất lớn thật là sôi động. Trong khi bản chất của việc biểu diễn dân ca quan họ là những canh hát mà ở đó các liền anh, liền chị đối đáp

với nhau bằng giọng “mộc” mà không cần đến sự trợ giúp nào...

- Đúng vậy! Cũng cần phải nói thêm rằng, nhu cầu văn nghệ ở các làng quê quan họ bây giờ đã khác xưa nhiều lắm. Bên cạnh những bài quan họ cổ, còn có sự góp mặt của khá nhiều ca khúc “đời mới”, được nhái lại từ nhiều khuôn dạng mới của Việt Nam... Sự tân tiến này, theo tôi, chính là một bước lùi của quan họ!

♦ Được biết, ngoài việc sưu tầm, gìn giữ và bảo tồn những bài quan họ cổ, có nguy cơ thất truyền... ông vẫn miệt mài truyền nghề cho lớp trẻ kế cận. Công việc này cụ thể ra sao, thưa ông?

- Đã từ lâu, trong tôi luôn đau đáu một suy nghĩ là làm thế nào để đào tạo cho lớp trẻ kế cận trong khi những liền anh, liền chị đã già? Rất may là các bạn trẻ giờ đây đã hiểu khá sâu sắc và ý thức được việc phải giữ gìn, bảo tồn những bộ môn nghệ thuật truyền thống, trong đó có quan họ, chứ không còn quay lưng lại hoặc thờ ơ như trước kia.

Thông thường, để đào tạo một diễn viên quan họ phải mất thời gian ít nhất là ba năm. Trong thời gian này, diễn viên phải học cả các chuyên ngành khác như âm nhạc, sân khấu,

Theo ông Lê Danh Khiêm, trưởng ban Sưu tầm dân ca quan họ Bắc Ninh, cho biết Đoàn dân ca quan họ Bắc Ninh được thành lập năm 1968 có nhiệm vụ truyền dạy và đào tạo các liền anh, liền chị song song với việc sưu tầm, chỉnh lý, bảo tồn những làn điệu quan họ cổ. Hiện nay có 213 làn điệu quan họ với 213 lời hát đối đáp nhưng chủ yếu đã bị cải biên. Điều đáng buồn, theo ông Khiêm, bây giờ nhiều nghệ sĩ của Đoàn dân ca quan họ Bắc Ninh, trong đó có cả nghệ sĩ ưu tú... không hát được lấy một làn điệu quan họ cổ!

múa... nhưng quan họ vẫn là chính. Theo quan niệm của tôi, quan trọng nhất đối với người quan họ là phải giáo dục ý thức cho các em ngay từ đầu. Bởi chỉ có tiếng hát thôi chưa đủ, quan trọng nhất là cái tố chất của người quan họ. Phải có tình yêu thực sự với quan họ thì mới có thể gắn bó lâu dài và đi xa hơn được...

• Có ý kiến cho rằng, việc truyền dạy như vậy sẽ không có chất lượng cao, chỉ mang tính chất đại trà. Bởi theo một số nghệ nhân cao tuổi, ngày xưa đa số các cụ được học theo lối truyền khẩu và có học cả đời cũng không hết. Đơn cử để hát được giọng lễ, lối trong quan họ là rất khó và mất rất nhiều thời gian. Việc đào tạo "rút ngắn thời gian" trong vòng ba năm liệu có đem lại hiệu quả không, thưa ông?

- Ba năm không là gì nhưng việc đầu tiên chúng tôi muốn làm là truyền nghề cho các em - những người trẻ, gieo vào lòng các em sự đam mê nghệ thuật truyền thống,

cụ thể là quan họ. Có "gốc" rồi, khi đã say nghề, đã ý thức được tầm quan trọng của bộ môn nghệ thuật truyền thống mà cha ông để lại, các em sẽ tự tìm tòi, học hỏi và hoàn thiện thêm. Việc chúng tôi làm không phải một sớm một chiều và đã có những kết quả nhất định. Trong vòng 6 năm từ 2002-2008, chúng tôi (Trường Văn hóa Nghệ thuật Bắc Ninh) đã đào tạo được hơn 70 học sinh. Sau khi tốt nghiệp, những em xuất sắc nhất được giữ lại trường, được tạo điều kiện học cao lên, sau này làm công tác giảng dạy. Còn lại, các em sẽ về các huyện, các trung tâm văn hóa, câu lạc bộ... để vực lại phong trào cho cơ sở.

• Điều gì là khó nhất khi học hát quan họ, thưa ông?

- Trong hát quan họ thì giọng lễ, lối là khó hát nhất và phải học lâu nhất, khoảng chừng 5 năm. Riêng giọng lễ, lối cũng được chia ra thành nhiều giọng khác nhau. Ngày xưa, có khoảng 36 giọng nhưng nay chỉ còn khoảng 15-20 giọng vì đã bị thất truyền qua thời gian. Chúng tôi đang cố gắng đi tìm và mong muốn được khôi phục lại bằng việc "gõ cửa" các nghệ nhân cao tuổi. Nhưng việc này cũng không dễ dàng gì vì hầu hết những nghệ nhân đều ở tuổi "gần đất xa trời", lúc nhớ lúc quên... nên công việc luôn bị gián đoạn, thậm chí không có kết quả. Biết vậy nhưng chúng tôi vẫn hy vọng và phải chạy đua với thời gian, biết làm sao được! Không lẽ, để quan họ cổ bị thất truyền?

• Xin cảm ơn ông về cuộc trò chuyện này!

KHÁNH LINH thực hiện

- ▶ **Người Mạ ở Lâm Đồng thường gọi lễ hội đâm trâu là lễ hội Sa rơ pu. Đây là lễ hiến sinh cầu an lớn nhất của dân tộc này. Sa rơ pu không chỉ là một loại hình tín ngưỡng nông nghiệp nguyên thủy mà còn là sự phản ánh sinh hoạt săn bắn hái lượm tiền nông nghiệp của đồng bào...**

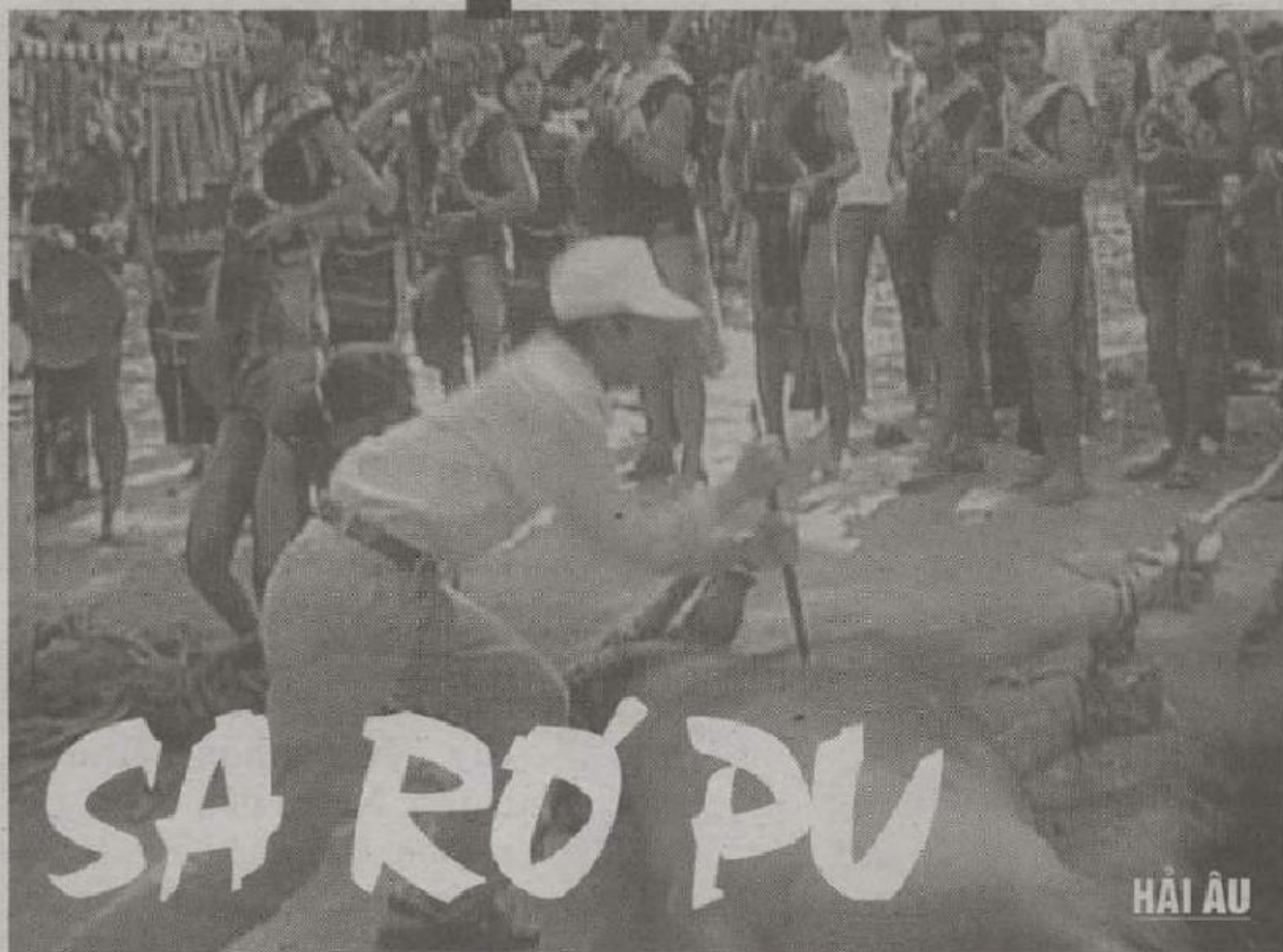
Cây nêu - bức thông điệp cầu an

Đồng bào Tây Nguyên thường tổ chức đâm trâu với ý nghĩa hiến sinh để cầu an. Trong lễ đâm trâu, ngoài con vật được hiến tế (trâu) cột bên cây khung, còn có một “cây

linh hồn” khác được gọi là gùng lgang stàng liep (cây nêu). Với đồng bào dân tộc thiểu số, cây nêu có một ý nghĩa lớn trong lễ hội vì nó là bức thông điệp của cả cộng đồng gửi đến các thế lực siêu nhiên với nội dung cầu an cho dân làng. Già làng KĐít khê khà cái tẩu thuốc cho biết: “Lễ đâm trâu của người Mạ nói riêng và người thiểu số nói chung bao giờ cũng diễn ra với tinh thần cầu an: giữa con người với nhau, cần xóa bỏ hận thù; với Yàng (trời), mong phù trợ cho mùa màng tươi tốt; với thần ác (chà), cầu xin đừng làm hại dân làng, đừng gây nên thiên tai, dịch bệnh. Phương tiện cầu an của họ, ngoài con vật hiến sinh (trâu) còn có gùng lgang stàng liep”.

Trong lễ hội đâm trâu này, công phu nhất có lẽ là việc chuẩn bị cây

Lễ hội

gùng lgang stàng liep. Để có được cây gùng lgang stàng liep, già làng phải huy động tất cả các lực lượng. Đám thanh niên trai tráng lên rừng bứt mây, chẻ tre, tìm gỗ quý. Phụ nữ ngồi vào khung dệt kéo sợi, pha màu. Các nghệ nhân sẵn sàng con dao pír trong tay để trang trí... Cây nêu thường phải dài từ 20-30 sải tay, tùy theo lễ hội Sa rơ pu nhỏ hay lớn. Già làng K'Dít nói ví von: "Gùng lgang stàng liep dài như tiếng ngân của chiêng thì Sa rơ pu mới lớn". Thực tế gùng lgang stàng liep là một cây tre già có độ dài chuẩn nhất. Đó là cây tre già dài khoảng 20m. Trên cây tre ấy là "đỉnh nêu" được làm theo hình chiếc phễu có 4 cánh, chế tạo bởi hàng vô số thanh tre mỏng. Bốn cạnh chiếc phễu là bốn thanh tre mảnh có khắc hình chim thú, cây cỏ được vót vuốt về phía ngọn để có thể uốn cong. Viên xung quanh nó là những sợi chỉ đủ màu sắc. Tất cả được tạo

thành hình hoa sen... Lễ hội Sa rơ pu diễn ra ít nhất là một ngày. Với những Sa rơ pu lớn thì thường thâu đêm suốt sáng.

Ngoài kia, già làng K'Rên sau khi vái tứ phía, ông bắt đầu lấy máu con gà (vật hiến trước khi làm lễ đâm trâu) vừa bị cắt cổ trên khay ra bôi lên cây nêu - bức thông điệp cầu an đã được gửi đi. Tiếng kèn sừng trâu trầm hùng lại vang xa. Và rồi khi ông mặt trời đỏ rực như hòn lửa ở đỉnh núi phía xa xa kia thì buổi lễ đâm trâu lại bắt đầu!

Lễ Sa rơ pu...

Già làng K'Rên lại cất tiếng hú gọi Yàng sau khi thổi một hơi dài Kenung: "Ơi Yàng, tôi mời Yàng về, tôi ăn uống mừng lúa mới. Yàng về ăn, về uống, giúp cho ăn mãi lúa vẫn còn, hốt ra kho mãi không hết được...". Nhịp chiêng sáu lại vang lên rộn ràng như dẫn đường cho Yàng từ rừng

về đến không gian quanh cây nêu. Chát men của rượu cần và tiết gà cùng mùi thơm của gạo nếp trong ống lồ ô được đốt chín dưới bếp lửa mang hương vị rừng ngào ngạt đã trở thành sự giao cảm của người Ma với Yàng. Những người thực hiện nghi lễ và những ai còn ở nhà cùng tập trung về dưới cây nêu ở không gian lễ chính. Người đến dự vỗ tay reo hò, tiếng chiêng, tù và thúc giục làm lòng người cúng lễ và già làng K'Rên

Vật lộn với trâu

như hào hứng lên. Chủ lễ miệng gọi thần linh, tay trao xà gạc ăn trâu (loại xà gạc được dùng trong nghi lễ) vào tay một người đã được chọn từ trước. Người này tiến về phía con trâu rồi dùng xà gạc chặt một chân sau của con vật. Kế đó K'Rên lại nhận xà gạc chặt chân còn lại. Người hạ trâu cầm lao sắt, chọn thế đâm mũi lao ngang sườn vào tim con vật hiến tế. Khi con trâu gục xuống mặt đất, người ta dùng một ống lồ ô (đựng đầy rượu cần) đổ vào miệng trâu, dùng một chiếc cái để ngửa (trong lòng chiếc để một tấm mền) đặt lên lưng trâu để hiến tế.

K'Rên lấy một ít huyết và đem đốt cùng với một nhúm lông trâu để báo lễ với Yàng. Người ta lại cúng một ché rượu (được đặt trong rào của cây nêu chính), dâng những nước rượu cần đầu tiên cho thần linh, gọi 8 Yàng cha, 12 Yàng con. Những người ngồi trong hàng rào cúng là những người có vai vế trong tộc họ. Đó là những người thay mặt cho một gia đình (đại gia đình), thay mặt được cả cộng đồng gửi gắm nguyện vọng thiết tha của con người đến các đấng thần linh.

Mặt trời dần tắt cũng là lúc hạt lúa cuối cùng đã về đến buôn làng. Đây cũng là lúc đám trai làng đưa cây gùng glang stàng liep đưa về dựng trong nhà rông. Những ché rượu cần được xếp

Làm phép con gà cúng trâu

vòng quanh cây nêu. Bên cây gùng glang stàng liep, những hân thù phải được gột rửa, những hiêm khích phải được xóa bỏ. Cây nêu thực sự đã thay già làng nói rằng, trong cuộc sống này phải có tình yêu thương, phải được chúng ta yêu quý như chính con người vậy.

Khi xong xuôi hết mọi nghi thức lễ, trâu hiến tế được xẻ thịt. Thịt trâu được chia cho cả làng cùng ăn. Mọi người cùng trò chuyện, đánh chiêng trống và múa hát. Buôn làng vui như mở hội suốt cả 3 ngày 3 đêm. Vào ngày thứ ba của lễ hội, già làng K'Rên lại cầm một ché rượu nữa để làm nghi thức cúng cuối cùng, xin Yàng cho lễ hội kết thúc. Lúc này đầu trâu trên cây nêu được hạ xuống xẻ thịt nấu cháo. Phần xương đầu trâu dặt lên mái nhà rông. Sừng trâu có thể dùng vào việc làm cán dao hay trang trí nhà cửa... ■

NHÀ THIẾT KẾ MINH HẠNH:

Thỏ cảm

LÀ TINH HOA CỦA CHÂU Á

Là đại diện duy nhất của Việt Nam được mời sánh cùng các nhà thiết kế Ý nổi tiếng và nhiều nước trên thế giới tại Liên hoan thời trang cao cấp Alta Roma-High Fashion 2009 (Ý) từ ngày 31-1 đến 3-2-2009, bộ sưu tập của nhà thiết kế (NTK) Minh Hạnh được trình diễn vào đêm khai mạc và quảng bá trên những kênh truyền hình thời trang lớn của thế giới. Báo chí nước ngoài gọi chị là "Valentino của Việt Nam".

• Chào chị, ở một đất nước mà các đêm thời trang diễn ra với mật độ lớn như Ý, Alta Roma-High Fashion 2009 có phải là một sự kiện quan trọng?

Đó là một chương trình thời trang cao cấp quy tụ những NTK nổi danh của Ý như Balestra, Curiel, Sarli... và thế hệ NTK thứ 2 đầy tiềm năng của Ý như Bilotta, Miglionico và Coretti. Khách mời

chủ yếu của sự kiện này là đại diện các tổ chức, cơ quan cao cấp bậc nhất Ý có các hoạt động liên quan đến ngành công nghiệp thời trang và các cơ quan truyền thông có uy tín tại Ý cũng như trên toàn thế giới. Với giới thời trang Ý, Alta Roma-High Fashion 2009 là sự kiện quan trọng cho việc tìm kiếm những tài năng thiết kế mới, những sáng tạo, đổi mới mà vẫn giữ gìn chất liệu thủ công, truyền thống...

♦ *Có phải chị được chọn vì những sáng tạo dựa trên chất liệu thổ cẩm đậm chất dân tộc Việt?*

Đây đã là lần thứ ba tôi là nhà thiết kế Việt Nam duy nhất được mời tham gia chương trình. Thổ cẩm là sở trường của tôi. Những lần trước, thổ cẩm cùng với kẹp tóc, trang sức bằng sừng đã được đón nhận nhiệt liệt như những tinh hoa của châu Á. Tôi rất tự hào và vì thế lần này cũng phải chuẩn bị kỹ lưỡng. Trong bối cảnh khủng hoảng kinh tế, nhiều doanh nghiệp dệt may lao đao thì chuyển đi là cơ hội “sát phạt” khẳng định thời trang Việt cao cấp trên trường thế giới.

♦ *Vậy bộ sưu tập lần này có gì đặc biệt khác những lần trước?*

Lần đầu tham gia tôi muốn chứng minh bản sắc và đẳng cấp. Lần thứ hai tôi muốn chinh phục thế giới bằng bộ sưu tập đậm chất truyền thống. Lần này tôi mong muốn đưa những sản phẩm cao cấp Việt Nam ra thế giới. Đó là những sản phẩm đơn giản nhưng sang trọng, thổ cẩm, lụa nhưng không hề tầm thường. 36 mẫu lần này được thiết kế theo phong cách tối giản, áp dụng kỹ thuật dựng form trong không gian 3 chiều, phối hợp với chất liệu thổ cẩm cùng các họa tiết thủ công tinh xảo, các chi tiết trang trí bằng pha lê, đá quý, hoa vải trên những màu sắc mạnh như xanh đậm, đỏ đậm và đen. Đi kèm với trang phục là những bộ trang sức bằng sừng, xương, đôi môi được chế tác thủ công, đậm chất truyền thống nhưng cũng hết sức lạ mắt, ấn tượng và duyên dáng. Tất cả đều mang đậm bề dày văn hóa truyền

Thổ cẩm Việt trên đường phố Ý

thống Việt. Tôi chọn những chi tiết đó bởi lẽ, liên hoan thời trang này mang ý nghĩa lớn về văn hóa, kinh tế, chính trị.

♦ *Nhưng thiết kế thời trang cao cấp đòi hỏi ứng dụng kỹ thuật ba chiều mà chất liệu thổ cẩm lại hạn chế về kích thước. Hơn nữa, thổ cẩm vẫn được phương Tây cho là chất liệu của nền văn minh lạc hậu. Tại sao chị không chọn lụa hay một loại nào khác?*

Hàng chục lần tôi sử dụng thổ cẩm cho các bộ sưu tập ở Nhật, Ý... Tôi nghĩ mọi nước đều mong muốn tìm về chất liệu và họ nhìn thấy triết lý sống của người Việt Nam trong từng đường kim mũi chỉ khi dệt thổ cẩm. Sự hồn nhiên nằm sâu

Nhà thiết kế Minh Hạng và một mẫu thiết kế từ thổ cẩm

trong từng thớ vải do sợi được vè, xoắn trên đường đi chợ, đi rừng. Khi dệt, tùy tâm trạng vui buồn mà phụ nữ chọn màu chỉ, họa tiết, rất ngẫu hứng. Đã có rất nhiều người Mỹ, Pháp đến thu mua thổ cẩm trong khi chính người Việt lại không thấy quý và bỏ quên. Cái khó là nhận thức của người tiêu dùng, công nghệ chế biến, thiết kế nào dành cho những loại nguyên liệu đấy. Và tôi khẳng định, thổ cẩm thuyết phục bất kỳ dân tộc nào trên thế giới.

• Nhưng rất nhiều người phản nản về việc những mảnh thổ cẩm trông đẹp nhưng lại bị phai, không dùng được?

Đó là họ mua phải thổ cẩm rơm. Thổ cẩm chính hiệu không

hề bị phai.

• Có thể thấy, bộ sưu tập của chị phối hợp và tận dụng triệt để các nguyên liệu, kỹ năng của các làng nghề truyền thống Việt nhưng được thiết kế sang trọng và cao cấp. Chị không sợ bị nhái các mẫu của mình hay chị cố tình mở hướng đi cho các làng nghề thủ công?

Tôi đã bị copy nhiều nhưng tôi không sợ vì đã là chuyên nghiệp thì đều có chìa khóa cho sản phẩm của mình. Tôi muốn khẳng định những sản phẩm rất mộc mạc mà ngay cả người Việt Nam cũng không thích nhưng khi biến nó thành thời trang cao cấp thì mọi người lại bị cuốn hút. Tôi muốn biến hơi thở nội lực thành những sản phẩm thuyết phục những nơi mà tôi đến. 10 năm trước, tôi quyết định chọn thổ cẩm cho phong cách làm việc và trong thời gian ngắn, thổ cẩm đã được bán khắp cả nước. Những thiết kế, những bộ trang sức, kẹp tóc bằng sừng, đồi mồi trong những đêm trình diễn trong và ngoài nước đều được mọi người năn nỉ mua.

• Đúng là những bộ trang sức rất đẹp và cuốn hút nhưng sao đến giờ những ý tưởng đó chưa được biến thành vàng cho làng nghề truyền thống?

Tôi mong muốn những ý tưởng thiết kế có thể mang lại lợi nhuận cho một làng nghề hoặc nơi nào đó. Sau những lần trình diễn cũng có nhiều người đặt hàng làm kẹp tóc nhưng tôi chưa có điều kiện thực hiện. Hy vọng tôi có thể thuyết phục được những nghệ nhân.

TUYẾT VÂN thực hiện

RUBIC VĂN NGHỆ

- Sáng ngày 21-2-2008, tại nhà hàng Phú Xuân (128 Đinh Tiên Hoàng, Q.1, TP.Hồ Chí Minh) có buổi thuyết trình thú vị về cổ ngoạn nhân dịp ra mắt cuốn sách *Thương thức đồ sứ ký kiểu thời Nguyễn 1802-1945*.

Buổi thuyết trình thu hút nhiều học giả, nhà văn, nhà báo, nghệ sĩ... Người thuyết trình chính là tác giả tập sách, nhà sưu tầm cổ vật, nhà nghiên cứu lịch sử Trần Đình Sơn. Trong hơn một giờ, lịch sử thời Nguyễn hiện ra thật sắc nét trên men sứ hiện vật. Nương theo dòng sử này, cũng là theo từng trang của cuốn sách, một thuật ngữ cổ ngoạn được đề nghị công nhận - “đồ sứ ký kiểu”. Ông Trần Đình Sơn dùng chữ này thay chữ “đồ sứ men lam Huế” với hàm nghĩa đây là đồ sứ mà người Việt ra *kiểu* và *ký gửi*, theo nghĩa đặt hàng, để người Trung Hoa, sau rồi cả người Pháp thực hiện. Thuật ngữ này sẽ loại bỏ được hiểu lầm rằng màu men lam chỉ có ở Huế, thuộc triều nhà Nguyễn, trong khi, trước đó nó đã có ở Thăng Long và cũng do người Trung Hoa thực hiện theo đơn đặt hàng của nhà Lê. Gọi theo đề nghị của Trần Đình Sơn là cách chuẩn hóa, khoa học hóa, những *bát mẫu*, *chén kiểu* nôm na mà từ xa xưa dân mình đã dùng, trong Nam, ngoài Bắc. Dùng thuật ngữ này mà soi vào những *nai*, *nậm*, *chóe*, *thống*,

LỊCH SỬ TRÊN MEN SỨ

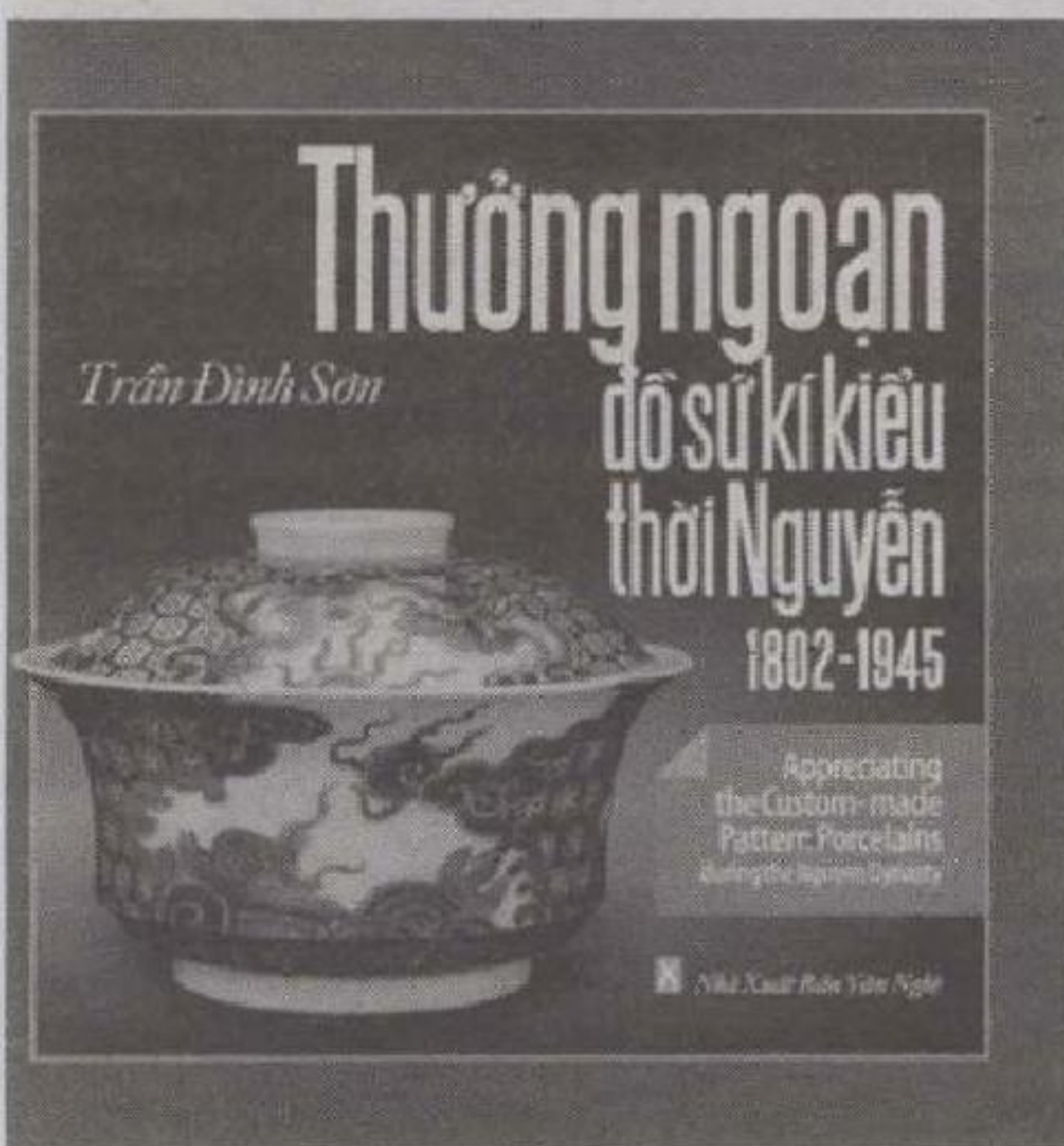
TRẦN QUỐC TOÀN

đôn, tiêm, quả bông, điệu hút, bình vôi, bình tích, khay trầu, ống nhổ... hiện hình đầy đủ trong sách, người đọc, nhất là bạn đọc trẻ sẽ làm giàu kho từ vựng của mình bằng những chữ đã quý hiếm như đồ cổ, những chữ già lửa nung và óng ánh màu men.

Xem sách Trần Đình Sơn là đọc sử trên men sứ. Sử ấy không chỉ đẹp trong hình tượng mỹ thuật mà còn có tính chính xác nhất định. Trên các đĩa sứ trong triều Tự Đức

Ông Trần Đình Sơn giới thiệu sách

(1848-1883), rất nhiều lần, quang cảnh núi Thúy Vân, tháp Điều Ngự, chùa Thánh Duyên ở Huế được ký họa từ nhiều góc nhìn. Cho dù đây là một sơn thủy phần nào cách điệu thì đó vẫn là bóng dáng núi sông của đất nước ta.

Bóng dáng ấy giúp đồ ký kiểu sinh động: “Đáy đĩa mùa đi nhịp hải hà”. Ở dưới dòng đời hải hà thời Trần thay đổi kia, nơi đáy đĩa, là hình bóng của một khoảnh khắc lịch sử đã định hình, không thể thay đổi! Chẳng hạn khoảnh khắc lưu trên đĩa “trúc lâm thất hiền” mà một lò gốm sứ nước Pháp làm theo đơn đặt hàng của triều Thành Thái (1889-1907). Bảy người hiền rừng trúc vốn là người phương Đông, đã thành các cha cố phương Tây mắt xanh mũi lõ và chực vị người hiền này không chơi cờ tướng mà chơi cờ vua. Trên đáy đĩa Đông Tây giao duyên này, men sứ đã giữ mãi một nhịp bi hài

của lịch sử!

Tác giả Trần Đình Sơn cho biết, ban đầu tập sách có tên *Thương thức đồ sứ ký kiểu triều Nguyễn 1802-1945*, sau chữ *triều* được thay bằng chữ *thời*, để nội dung sách phong phú hơn. Sự thay đổi này mang vào sách nhiều chuyện hay, vật quý. Thứ nhất là chuyện bắt nguồn từ câu ca: *Nhất Trần, nhì Nguyễn, ba Phan / Ai cho họ Đặng nghênh ngang ngoài đường*. “Họ Đặng” là Đặng Huy Trứ, không thuộc giới được quyền lưu danh trên đồ ký kiểu, nhưng ông dám “nghênh ngang” qua mặt ba nhà kia, đặt đồ ký kiểu có tên họ nhà mình, dùng trong nhà thờ gia tộc. Nhờ “nghênh ngang” như thế mà đồ ký kiểu nước ta thêm phong phú. Chuyện thứ hai, một đại gia Nam Bộ, vì mê *Truyện Kiều* đã đặt các lò gốm bên Pháp một bộ đồ ăn vài trăm món - những đồ ký kiểu, trang trí bằng hình ảnh các nhân vật *Truyện Kiều*, bằng các câu Kiều và nhờ vậy, *Truyện Kiều* có thêm văn bản Quốc ngữ viết trên men sứ!

Cũng có mặt trong buổi giới thiệu *Thương thức đồ sứ ký kiểu thời Nguyễn 1802-1945*, giáo sư Trần Văn Khê khuyến khích: “... Cuốn sách này giúp tôi hiểu được những quy định nghiêm ngặt của thời Minh Mạng, rất bổ ích trong việc nghiên cứu âm nhạc cung đình Huế. Với học sinh, sinh viên đây là một giáo trình lịch sử thật thân thiện”; nhà nghiên cứu Nguyễn Quảng Tuân có bài hát nói ngợi ca, hát rằng: “Bao quý vật thâu vào trong một quyển”! ■

Bóng đau

Ngã đè lên bóng của mình
Bóng nâng ta dậy tập tênh cùng đi
Chẳng hề vương chương ngại chi
Ta làm ta ngã trách gì được đâu
Ngày xưa giông bão trên đầu
Đời xô ta ngã còn đau đến giờ
Bóng dịu ta nép vào thơ
Mãi rồi giông tố bất ngờ cũng tan
Bây giờ được rộng nắng chan
Bóng đứng ta ngã lại làm bóng đau.

Hành quân qua vai em

Các cô gái trẻ đừng ken vai
Thành hàng qua suối
Những thân cây được nối làm cầu
Kê trên vai mềm rướm máu giữa dòng sâu
Các anh hành quân rầm rập ngang đầu
Vội vàng hỏi tên nhau quê quán
Tiếng vọng vang vách núi
Trong đêm tối, không biết mặt
Mà nhớ mà thương từng bước chân
đi vào trận tuyến
Các anh đi mưa rừng chớp biển
Hắn cũng mang trong tim hình bóng
những thân cầu.

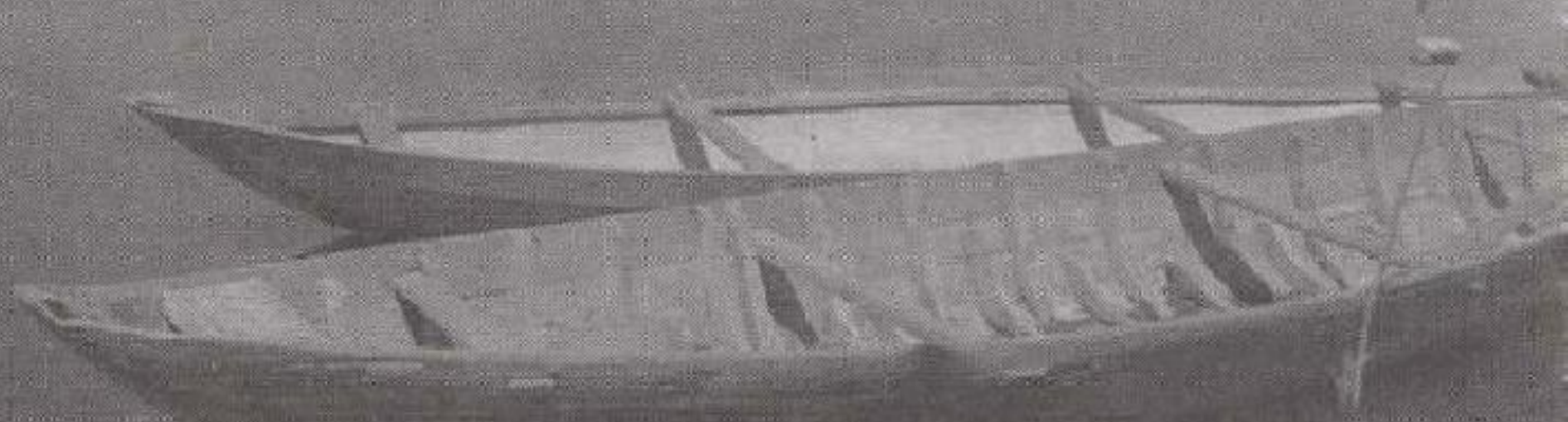

Miền nhớ

Trong miền ký ức của tôi, quê ngoại đã in đậm những kỷ niệm vui buồn thời niên thiếu. Dù quê ngoại nghèo, quanh năm nước mặn đồng chua nhưng với tôi, làng quê ấy luôn đẹp, luôn thơ mộng như một bức tranh.

Năm tôi lên ba, do tía má tôi phải bôn ba đó đây để mưu sinh nên tôi được gửi cho ngoại nuôi. Nhà ngoại nằm khuất sâu giữa những rừng tràm bạt ngàn quanh năm ngào ngạt hương hoa và tiếng ong vo ve tìm mật. Đó là căn nhà lá ba gian do chính tay ông ngoại cất. Ông vốn là thợ mộc nổi tiếng khéo tay trong vùng. Trong nhà, từ chiếc tủ thờ, bộ bàn ghế, chiếc chõng gỗ tràm đen bóng đều do tự tay ông bào giũa và đóng. Trong số những đồ đạc ông làm, tôi thích nhất chiếc gáo dừa đen nhánh được ông gọt tỉ mỉ. Chiếc gáo được treo cạnh lu nước trước hiên nhà. Mỗi buổi chiều, bà ngoại thường hay dùng chiếc gáo múc nước tắm cho tôi. Có những hôm, những chủ vuông cá trong xóm tát mương, bọn bạn rủ tôi cùng bắt cá hoi (cá còn sót lại sau khi chủ vuông đã bắt). Tôi về nhà với vài con cá rô đồng nhưng từ đầu đến chân lấm lem bùn đất. Ngoại vừa

Quê ngoại

đôi những gáo nước mát lạnh, vừa kỳ cọ cho tôi, miệng không ngớt mắng yêu: "Tía bây, mặt mày như ông ke à". Gương mặt nhăn nheo của ngoại luôn nở nụ cười phúc hậu nhìn đứa cháu nghịch ngợm tát nước tung tóe.

Sống xa cha mẹ nên tôi được ngoại chăm sóc từ miếng ăn đến giấc ngủ. Tôi nhớ mãi những buổi chiều tà, hai bà cháu ngồi trên chiếc xuồng câu nhỏ xúu đi hái bông súng nấu canh cá đồng. Vừa hái bông súng, tôi liú ríu kể cho bà nghe những chuyện vui ở trường. Thỉnh thoảng, tôi còn cao hứng đọc cho bà nghe những bài thuộc lòng vừa học. Khác với bà, tính ông trầm lặng, rất ít nói dù rất thương tôi. Mỗi lần ông đi bẫy chuột, thăm lợp cá đều dắt tôi theo. Bà sợ tôi không chịu nổi muỗi, vất nên ngăn lại nhưng ông muốn tôi nếm trải những vất vả, cơ cực để đồng cảm với những người nông dân quanh năm tay lấm, chân bùn và từ đó gắn bó hơn với đời sống thôn quê. Tôi thích nhất được cùng ông vào lung lát thăm lợp cá, được nhìn những chú rô, trê đen nhánh vùng vẫy nước trắng xóa. Đêm đêm, bên ngọn đèn dầu leo lét, bà dạy tôi đánh vần từng chữ cái a, bờ, cờ để hôm sau lên lớp trả bài cho cô giáo.

Trường làng quê ngoại lưa thưa vách lá. Đó là ngôi trường chỉ có hai phòng nhỏ, bàn ghế bằng tre, bằng đen rách lỗ chỗ. Cô giáo làng tôi không thướt tha tà áo dài mà chỉ vận bộ bà ba đen đơn sơ nhưng duyên dáng đến lạ. Mỗi sáng, cô đến trường, ống quần xắn lên đến tận gối do phải lội ruộng, băng đồng đến lớp. Thuở ấy, dù khó khăn vất vả nhưng cô vẫn miệt mài đến lớp. Giọng cô trầm bổng dạy chúng tôi những bài học vắn, bàn tay cô mềm mại cầm tay học trò nắn nót từng nét chữ. Mấy đứa trẻ quê chúng tôi ai nấy đều thương cô nên chẳng đứa nào nghỉ học. Năm tôi lên lớp ba, tía má tôi đến xin chuyển trường về thị trấn do đã mua được nhà. Tôi nhớ mãi gương mặt buồn bã, đôi mắt ngân ngấn lệ của cô khi phải xa đứa học trò cưng.

Xa quê ngoại đã hơn hai mươi năm nhưng tôi cứ tưởng chừng như mới hôm qua. Tôi vẫn mừng rỡ được nụ cười móm mém, vẫn nghe được những lời mắng yêu của ngoại, lời giảng bài thánh thót êm tai của cô giáo làng và cả tiếng đàn cò bay về tổ mỗi khi hoàng hôn buông xuống.

ĐÀM THANH LẠC

(Áp Quang Mãn, thị trấn Giồng Riềng, Kiên Giang)

KIẾN TRÚNG

- ▶ Hải Lộc (huyện Hậu Lộc, Thanh Hóa) là một xã nghèo ven biển. Mỗi năm Hải Lộc đón vài ba trận bão lớn từ biển thổi vào. Song những cơn bão giời ấy không đủ sức quét ngã Hải Lộc. Thế nhưng, vùng quê đau khổ ấy lại đang phải gánh chịu sự những nhiễu, của quyền của một bộ phận không nhỏ những người có “quyền sinh quyền sát” ở địa phương.

Chuyện buồn trên đất khó

Chúng tôi tìm nhà chị Ngô Thị Sáng, thôn Thắng Hùng (Hậu Lộc). Gặp nhà báo, chị Sáng òa khóc. Chị phân trần và không giấu vẻ ngượng ngùng vì cảnh nhà bừa bộn: “Mấy hôm nữa cháu nó cưới vợ!”. Nhắc chuyện cưới vợ của con, chị lại càng nức nở: lấy vợ là việc hệ trọng của cả một đời người, thế mà, là một người mẹ mà chị chẳng lo được đám cưới chu toàn cho con. Cái mà chị có thể làm được, ấy là ky cốp mấy trăm ngàn mua vôi trắng, nhờ đưa

cháu họ xuống quét vôi ve cho căn nhà “thay áo”. Ngoài sân giếng mé sau vườn, một khung cảnh khác cũng bừa bộn không kém: chỗ lổn nhổn gạch vỡ, lổn nhổn đất đá, vôi vữa trộn lẫn... Giữa khung cảnh xô bồ ấy, “định hình” một cái “toa-lét” mới chưa khô vữa là ba vuông tường quây lại, hở trần, cao vượt đầu người, có một cái lỗ toen hoén dưới mặt đất: “Đây là cái toa-lét mới làm theo tiêu chuẩn của xã: hai ngăn, có xí bệt tự hoại...”.

Mấy lần trước, để “che mắt” xã, “trốn” tiền phạt vì không có hố xí đúng tiêu chuẩn, chị Sáng làm vạ vật cho có, nghĩa là chỉ dựng lên “cái vỏ”, còn chuyện “tiểu - đại” đều sang hàng xóm... nhờ. Ấy thế mà xã bắt được thật, lập biên bản, tiếp tục “truy” tiền thuế phạt của nhà chị Sáng. Nghĩ cực chẳng đã, chả nhẽ cứ chịu phạt mãi, mà số tiền phạt 1 năm nhà chị, chỉ riêng về cái khoản “đầu ra” này đã ngót triệu bạc, chị xuống nhà mẹ để vay 700 gạch, vay thêm của bà cụ 400.000đ xọ xoay

Chị Ngô Thị Sáng bên chiếc hố xí 2 ngăn vừa vay mượn làm để làm tránh... thuế

xây cái “toa-lét” thật. Còn thiếu cái hồ бет, chỉ chờ tường khô sẽ lên phố huyện mua về. Nhìn cái “công trình thế kỷ” của chị Sáng sắp “khánh thành” mà thêm xót. Có lẽ, nếu như nó được “đưa vào sử dụng” thì đây là “tài sản” có giá nhất trong nhà chị, nếu đem ra “định giá”!

Nguyễn Văn Ngà, con trai chị Sáng đem lòng yêu cô thôn nữ làng bên (Ngư Lộc). Như nhiều thanh niên trong xã, lớn lên Ngọc rời quê đi làm ăn trong mãi Lâm Đồng, Đắk Lắk. Về quê lần này, Ngà tính chuyện cưới vợ. Thế nhưng, ra xã xin đăng ký kết hôn, xã trừ nợ luôn của Ngà 2 triệu đồng (số tiền nợ các khoản phí của gia đình trong mấy năm lại đây), với lời cảnh báo: nếu không nộp phạt thì xã không chứng nhận đăng ký kết hôn, mà không có đăng ký kết hôn, tổ chức “cưới chui”, xã sẽ tiếp tục cho người vào... phạt tiếp. Cực chẳng đã, Ngà đành lấy 2 triệu đem trừ nợ để có giấy đăng ký kết hôn. “Thế này thì em hết tiền cưới vợ rồi anh à. Tích cóp mãi em mới mang về được 3 triệu. Bây giờ còn lại 1 triệu, làm sao đủ tiền cưới...!”. Ba triệu ấy, Ngà tính một triệu để mua sắm giường cưới, vật dụng cho cuộc sống mới, hai triệu sẽ đưa cho mẹ làm vài mâm cỗ mời bà con hàng xóm, bạn bè...

Từ đầu thôn, cuối xóm, chẳng biết “tai vách mạch rừng” thế nào mà bà con kéo đến nhà chị Sáng chật cả sân. Mỗi người một ý, toàn những chuyện buồn, những lo lắng, khổ sở vì phải chịu nhiều khoản

đóng góp vô lý, mà có lẽ, chỉ chạy cho đủ những khoản đóng góp ấy, với những người dân Hải Lộc, đã là một việc làm quá sức.

Một bà cụ đáng người thôn lớn, liêu xiêu trong gió bắc tấp tễnh đi vào: bà Nguyễn Thị Cỏn, 73 tuổi cùng thôn. Căn nhà bà nhỏ xíu, vẹo vọ như chuồng chim câu sát chân đê lạnh vắng, cửa nẻo đóng im ỉm tránh gió. Phải cúi người mới lọt qua ô cửa thấp lè tè. Nhà bà Cỏn có ba người con, anh út đi làm ăn xa trong Nam. Cô con gái cả lấy chồng làng bên. Cô thứ hai tình duyên lận đận, vừa bỏ nhà chồng về với ông bà ngoại. Cô dựng tam căn lều phía chân đê, sát ngay nhà ông bà Cỏn. Đây vốn là đất của gia đình ông bà Cỏn, bị xã thu hồi vì “thuộc vào đất lưu không” chân đê. Chị mới quây được cái móng tường thấp lè tè, xã đã cho người xuống phá bỏ. “Dấu tích” của “chiếc lều” tam ấy là bờ tường vôi cát nhăm nhở.

Bà con làng xóm kéo đến, trần tình thay bà cụ nhỏ bé, vì bà Cỏn nước mắt sùi sụt không nói nên lời: ông bà cụ tuổi cao nên xã không thu các khoản đóng góp. Thế nhưng, những khoản phí vệ sinh, phí đắp đê, phí làm đường bê tông... của anh trai út, anh con trai đi bán bắt mấy năm chưa đóng góp kịp, ông bà cũng không lấy đâu ra tiền trả thay con, xã đã cắt điện mấy năm nay. Thương hại hoàn cảnh ông bà cụ, chị Hiền hàng xóm cho cụ kéo nhờ một đường dây, đủ để thắp sáng bóng đèn điện. Bà Cỏn không còn sức lao động, chỉ biết dậm dụi tam

bọ bằng vài luống dây khoai lang làm rau ăn, còn gạo thì trông chờ ông cụ đi ăn xin về. Cả tuần, ông cụ ốm nằm bẹp ở nhà, nên gạo cũng không có mà ăn nữa!

Những câu chuyện buồn như ông bà Cỏn, chị Sáng... không còn lạ và hiếm ở Hải Lộc. Người dân kể cùng những nụ cười chua chát, hình như họ đã quen với sự tận khổ ấy.

Những khoản thu vô lý

Lướt nhanh cuốn “Sổ theo dõi nghĩa vụ và đóng góp gia đình” của gia đình chị Sáng, lướt qua những khoản mục, số tiền thu phí qua các năm, mà khoản nào cũng vụn vặt, chen chúc nhau, ngay bìa 2 của cuốn sổ, chúng tôi sửng sốt vì những “gạch đầu dòng” nằm trong mục “bắt buộc” mà xã quy định: “Mỗi khi

đến giao dịch với địa phương, phải xuất trình sổ kế hoạch gia đình và các giấy tờ có liên quan...”; “Sổ kế hoạch gia đình được sử dụng 6 năm từ năm 2004 đến hết năm 2009”.

Nhìn bề ngoài, “Sổ theo dõi nghĩa vụ và đóng góp gia đình” cũng bình thường như sổ hộ khẩu, sổ đỏ khác - nó chỉ là hình thức quản lý của các cơ quan cấp cơ sở. Thế nhưng, với người dân Hải Lộc, nó lại là nỗi sợ hãi, ám ảnh họ trong nhiều năm qua.

Nội dung cuốn sổ gồm các loại thuế, phí theo quy định của Nhà nước. Những khoản này được đánh máy, chữ in. Thế nhưng, cạnh những dòng chữ ngay ngắn ấy, còn có những dòng chữ viết tay. Những dòng này là các “khoản” mà xã đặt ra. Oái oăm

Những gương mặt buồn xám dưới gió lạnh

nhất, theo quy định của xã, là người dân muốn ra xã làm bất kỳ giao dịch gì (xin dấu, xác nhận, tạm trú tạm vắng...), phải mang kèm theo nó, nếu không xã sẽ không giải quyết.

Người dân Hải Lộc rất bức xúc vì xã tự ý đặt ra những khoản thu... kỳ cục: thu phí vệ sinh (mặc dù từ khi phí này xuất hiện, người dân Hải Lộc chưa nhìn thấy bóng dáng một người lao công nào đến thu gom rác cho các hộ dân!), phí bảo đảm an ninh trật tự; phí đắp - bảo quản đê... được chia theo khẩu. Cho nên, có những tình huống dở khóc dở cười, có những cụ già 87 tuổi vẫn phải “sung” vào đội quân hộ đê, hay những cháu bé vừa mới... đăng ký khai sinh đã có tên trong danh sách đắp đê. Những người không có khả năng lao động ấy được quy ra tiền đóng góp theo ngày công lao động (30.000đ/người/ngày). Nếu người nhà không có tiền đóng góp, xã ghi vào khoản... nợ!

Năm 2004, xã gửi quy định xuống các gia đình về việc xây dựng “toa-lét” theo chuẩn: hai ngăn, có bệ tự hoại. Gia đình nào không thực hiện theo “chuẩn” này, sẽ căn cứ theo số khẩu trong gia đình để nộp phạt: năm đầu tiên 20.000đ/người, nhân với số lượng người trong gia đình. Sang năm thứ hai, tiền phạt tăng lên 30.000đ, mức lãi suất cho khoản

Cụ Con ngân ngán nước bên người chồng ốm yếu

phạt này được tính 20%/năm. Năm thứ ba sẽ là 40.000đ, cứ thế lũy tiến theo thời gian và % lãi suất. Khoản nợ này đã “bó” không ít gia đình và có những hộ dân nợ xã lên đến cả chục triệu đồng!

Trong khi Hải Lộc còn là một xã nghèo (số hộ nghèo trên 60%), có nhiều hộ còn chưa đủ ăn, quy định “xây chuẩn” toa-let, hồ xí tự hoại là một điều vô lý và quá xa xỉ đối với họ. Xung quanh chuyện “dầu ra” ấy, Hải Lộc đã có những câu chuyện đầy nước mắt. Gia đình chị Ngô Thị Sáng như đã nêu trong bài viết, đã phải dấm dúi “làm điều” để che mắt, tránh nộp phạt. Nhưng “chạy trời không khỏi nắng”, khi “âm mưu” của chị Sáng bị vỡ lở, chị đã phải cắn răng đi vay mượn tiền làm “toa-lét” trước, mặc dù tiền mua gạo chịu, chị đã khát người hàng xóm tốt bụng sang đến... tháng thứ 8!

(Còn tiếp)

► Từng được nghe nhiều người ở Sa Pa (Lào Cai) kể về mối tình độc nhất vô nhị này cách đây 2 năm, lúc đó tôi không tin và nghĩ rằng người ta đang kể cho mình một câu chuyện vui không có thật. Cho đến khi được “mục sở thị” và ngồi nói chuyện với “cặp tình nhân” này, tôi mới hiểu rằng xứ sở Mường Tiên - Sa Pa này còn có rất nhiều điều kỳ diệu, giống như những gì mà thiên nhiên đã ban tặng cho nơi đây.

Đôi “uyên ương”... chêngh nhau 42 tuổi đời

Mối tình của bà Hạng Thị Sông, 78 tuổi, trú tại thôn Sủ Pán, xã Hầu Thào và anh Giàng A Linh 36 tuổi, trú tại xã Sa Pả đã trải qua 4 năm. Họ gặp nhau vào một buổi chiều mùa hè, Sa Pa mưa tầm tã. Khi đó bà Sông và anh Linh cùng ngồi uống rượu trong quán cơm nhà bà Ngà ở giữa chợ Sa Pa. Cuộc gặp gỡ của họ như định mệnh, một cơ duyên được số phận sắp đặt trước.

Mối tình độc nhất vô nhị

PHẠM CÔNG HOAN

Khi cả quán chỉ còn lại 2 con người, một già một trẻ, anh Linh mời bà Sông uống rượu cùng với mình và cùng nói chuyện. Mới buổi đầu gặp gỡ và quen biết nhưng hai người tỏ ra rất hợp nhau và họ đã ngồi tâm sự với nhau hết một buổi chiều, khi trời ngớt mưa, hai người chia tay nhau với lời hẹn gặp lại.

Kể từ hôm đó, họ thường xuyên gặp nhau tại quán nhà bà Ngà. Qua khoảng 4 tháng, họ trở thành một cặp tình nhân nổi tiếng khắp chợ Sa Pa cho đến tận ngày nay.

Hàng tháng, Linh từ Sa Pả lên thị trấn tìm gặp bà Sông ở chợ Sa Pa, sau đó họ cùng nhau ăn uống vui vẻ thoải mái. Tối đến họ lại về nghỉ trọ tại nhà nghỉ của bà Linh Lịch. Bà Linh Lịch cho biết: vì rất cảm động trước

với chuyện tình cảm của đôi "uyên ương" độc đáo này nên bà dành cho họ thuê một căn phòng nhỏ với giá rẻ, chỉ 30.000đ/đêm ở trên tầng 2. Có tháng Linh lên sống với bà Sông cả tuần mới về Sa Pa, có tháng anh chỉ lên vào ngày cuối tuần rồi đến đầu tuần lại về.

Có hôm vào ngày cuối tuần, Linh bận công việc không lên được, bà Sông thần thờ vì nhớ "người yêu", chốc chốc bà lại ra quán bà Ngà để hỏi xem Linh có lên không. Không có Linh, bà ăn không ngon, không thiết bán hàng.

Sóng gió của mối tình định mệnh

Do tuổi tác chênh lệch khá lớn, nên mối tình của họ luôn bị mọi người trong gia đình phản đối. Bà Sông cho biết, ngày mới yêu Linh, con cháu của bà tìm lên Sa Pa mắng bà. Họ cũng tìm anh Linh để cấm không được yêu bà mẹ già của họ. Bố mẹ và anh em Linh cũng mắng Linh, họ cho rằng Linh đã làm xấu mặt gia đình, họ hàng vì yêu một bà già. Có một lần Linh đưa bà Sông về nhà mình ở Sa Pa vào năm 2006, nhưng mẹ Linh đã chửi cả hai người và không cho bước chân vào nhà. Kể từ đó anh không dám đưa bà Sông về nữa.

Nơi hẹn hò gặp gỡ của đôi "uyên ương" chỉ có thể ở thị trấn Sa Pa. Nhiều hôm bà Sông về nhà thăm con cháu ở thôn Sủ Pán, Linh đến thị trấn tìm không gặp được, mọi người trong chợ nói với Linh là bà Sông không yêu anh nữa, đã bỏ anh đi về nhà ở với con cháu rồi, nên Linh rất buồn, cả ngày ngồi uống rượu trong quán mà không nói năng câu nào. Khi hết tiền, anh đã đem bán chiếc nhẫn vàng một chỉ mà

bà Sông tặng từ khi mới yêu nhau. Linh uống cho vui bớt nỗi nhớ người yêu, uống say đến nỗi bị mấy tên nghiện ăn cắp hết cả tiền bán nhẫn vàng lúc nào chẳng hay.

Ngày hôm sau, bà Sông lên Sa Pa gặp Linh và nghe mọi người kể cho bà biết mọi sự tình, bà đã khóc rất nhiều và ôm chặt lấy Linh, như không muốn rời xa Linh thêm một lần nữa...

Chúng tôi rất hợp nhau thì yêu nhau thôi

Khi tôi hỏi vì sao anh lại yêu bà Sông, khi mà bà hơn anh rất nhiều tuổi, Linh rất vui vẻ trả lời rằng, anh đã lấy hai người vợ, nhưng đều bỏ nhau vì không hợp nhau, đến khi gặp bà Sông, anh và bà rất hợp nhau, lúc nào gặp nhau, ở với nhau cũng rất vui vẻ nên anh yêu bà Sông nhất. Bà Sông cho biết: "Mình thích yêu Linh, thích nói chuyện với Linh, con cháu nó cấm thì kệ nó, mình thích và yêu là việc của mình thôi".

Ngày mới yêu nhau, cả hai người luôn bị mọi người chê cười, trêu trọc. Nhưng mãi rồi cũng không còn ai nói gì nữa, bây giờ thì hai người rất vui vẻ thoải mái ở bên nhau mỗi khi gặp mặt. Có hôm bà Sông không đi bán hàng mà ngồi uống rượu với Linh cả ngày trong chợ Sa Pa như thể mặc trời, mặc đất, mặc thiên hạ... chỉ cần hai ta được ở bên nhau.

Quả thực tình yêu vẫn còn ẩn chứa đầy bất ngờ, đôi khi vượt qua tất cả mọi giới hạn tuổi tác, địa vị và cả những định kiến xã hội. Giữa Sa Pa mù sương, Linh và bà Sông đã cho chúng ta thấy được sức mạnh của tình yêu nơi núi rừng đại ngàn. ■

Hãy
tạo ra

LỐI ĐI RIÊNG

Gần 60 tuổi, có hàng chục năm theo đuổi con đường sáng tạo, Dương Xuân Bảo không bao giờ tự hài lòng với những gì được coi là mới của ngày hôm nay. Ông là một trong hai người Việt Nam duy nhất dồn thân vào lĩnh vực mới mẻ: truyền bá phương pháp luận sáng tạo cho học sinh, sinh viên, giới doanh nghiệp, kích nã để họ khai phá con đường mới, lối đi riêng, tạo nên sự khác biệt, buộc xã hội phải công nhận.

♦ Trong thời bao cấp, ông hô hào mọi người phải sáng tạo để bứt phá. Trong thời hội nhập, dường như thế giới đi trước ta quá nhiều. Có người nói, ta chỉ cần học lại sáng kiến của họ là thắng đậm, những người đi truyền bá tư tưởng sáng tạo như ông có bị chạnh lòng không?

Sáng tạo là hành động giúp con người tạo ra giá trị mới về chất. Nhờ sáng tạo mà nền văn minh đi lên. Từ xưa dùng đèn dầu tối tăm, ông Edison sáng tạo đèn điện làm thế giới bừng sáng, ông Gooduyet sáng tạo phương pháp lưu hóa cao su làm giao

thông toàn thế giới phát triển. Người Việt Nam ta cực kỳ sáng tạo. Trong chiến tranh, nấu ăn có khói rất nguy hiểm, bếp Hoàng Cầm ra đời. Trong hòa bình, người nông dân Nguyễn Cầm Lũy có thể kéo được tòa nhà 3-4 tầng mà chỉ dựa vào sáng tạo là chính...

♦ Người ta vẫn nói, những người đi dạy thì thực hành không giỏi, người lập kế hoạch chỉ biết lên kế hoạch còn thực hiện thì lơ mơ, ông có thấy như vậy không?

Một ông thầy dạy quản lý kinh doanh tốt chưa chắc đã quản lý kinh tế gia đình

tốt. Nhưng với tôi, không sáng tạo thì cuộc sống sẽ rất khó khăn. Thời bao cấp, để kiếm tiền nuôi con ăn học, vợ chồng tôi đã phải làm giá đồ để bán. Nhờ sáng tạo mà tôi tạo ra giá đồ năng suất cao gấp 7-8 lần nên mới kinh doanh phát đạt. Cũng trong thời kỳ này, chúng tôi sản xuất một số mặt hàng bán ra thị trường. Để thuê 1m² cửa hàng phải tốn nhiều chi phí, nhân công, tôi bèn tạo ra chuỗi cửa hàng để bán mà không mất tiền thuê nhà, thuê người bằng cách gửi hàng vào những nơi có uy tín nhờ bán hộ. Những bài học này bây giờ nghe rất cũ nhưng khi đó thì hầu như chưa ai làm.

♦ *Chỉ nghe ông nói về sáng tạo đã thấy thú vị, ông có thể giới thiệu đôi chút về cơ sở khoa học của phương pháp luận sáng tạo?*

Thầy Asulơ (Nga), người truyền bá bộ môn sáng tạo học nổi tiếng thế giới nói gọn nó trong một câu: *sáng tạo là môn khoa học chính xác*. Điều khiển thời tiết, hạt nhân nguyên tử ai cũng có thể điều khiển được nhưng điều khiển tư duy thì ít người dám nghĩ tới. Phương pháp luận sáng tạo là môn khoa học giúp người ta điều khiển được tư duy. Nhà sinh vật học Darwin đã nói, mức cao nhất của con người là điều khiển được tư duy và phương pháp luận sáng tạo chính là công cụ giúp mọi người điều khiển tư duy dễ hơn. Tôi và anh Phan Dũng (TP. Hồ Chí Minh) là hai người Việt Nam duy nhất được thầy Asulơ dạy cho phương pháp điều khiển tư duy.

♦ *Ông có thể điều khiển tư duy của người khác bằng cách nào?*

Bất cứ ai đến với lớp học của tôi cũng được tôi truyền cho phương pháp "Tập kích não". Phương pháp này là của nhà sáng tạo học người Mỹ Alex Osborn. Tập kích não có 4 quy tắc đơn giản. Thứ nhất là chia nhóm, phân biệt quá trình phát ý tưởng giải bài toán, còn đánh giá, lựa chọn bài toán

thuộc 2 nhóm người khác nhau. Chúng ta đều biết, bất kỳ ý tưởng nào đó mới mẻ thì đều bị coi là khác biệt, thậm chí điên rồ, bị mọi người đánh giá không khả thi. Người Mỹ đã tách ra 2 nhóm người. Phát ý tưởng thuộc về nhóm người chuyên có suy nghĩ khác lạ. Nhóm thứ hai là những người giỏi đánh giá ý tưởng, làm cho ý tưởng dù điên rồ cũng không bị triệt tiêu.

Quy tắc thứ hai là "tự do". Mình bắt người lao động làm việc theo cái người ta biết nhưng không ai dám ép người lao động phải sáng tạo được. Sáng tạo liên quan đến tự do. Tập kích não giúp người ta tự do phát ý tưởng. Quy tắc thứ ba là nghiêm cấm phê bình. Quy tắc thứ tư là cẩn thận đánh giá từng ý tưởng một. Không bỏ qua các ý tưởng, mặc dù ý tưởng đó rất điên rồ.

♦ *Phương pháp này có điểm mạnh gì khiến ông chọn nó để truyền bá đầu tiên?*

Phương pháp luận sáng tạo rất coi trọng tính tập thể mà tính tập thể của chúng ta rất yếu nên phải dạy nó đầu tiên. Nếu được tập kích não trước thì bất kỳ ai cũng có thể phát được ý tưởng.

♦ *Ý tưởng có thể là cái gì đó mới tinh khôi nhưng trên một nền cũ ông có thể khiến người ta nghĩ ra một cái mới được không?*

Tất nhiên rồi, đó là dòng chảy thứ hai của sáng tạo mà tôi muốn truyền đến người học - phương pháp "đối tượng tiêu điểm". Từ bất kỳ đồ vật cũ nào có hàng tỉ ý tưởng sáng tạo để cải tiến nó. Ví dụ cần sáng tạo một ấm pha trà mới, không học sáng tạo thì bạn chỉ biết nói vu vơ như làm chiếc ấm hình con rùa, vẽ thêm hoa... nói chung là rất ít ý tưởng. Nhưng với phương pháp này, bạn có thể lấy ý tưởng từ con tắc kè. Con tắc kè có 4 chân, da sần sùi, đổi màu theo thời tiết, có con đực con cái, nó ăn sâu bọ... Từ đặc tính này, bạn có thể làm

Ông Dương Xuân Bảo sinh năm 1952, tốt nghiệp Đại học Tổng hợp, Khoa Vật lý chế tạo bán dẫn điện tử, được bằng đồ về sáng chế ở Nga. Sau đó ông học thêm bộ môn sáng chế của thầy Asulơ. Về nước, ông được phân công làm việc tại Bộ Công an với nhiệm vụ phát triển ngành kỹ thuật sản xuất điện tử, bán dẫn. Một cơ duyên đã khiến ông đến với tiến sĩ (TS) An Khang, nguyên Cục trưởng Cục Sáng chế. TS An Khang rất tâm đắc với những gì Dương Xuân Bảo học được về phương pháp luận sáng tạo nên đã mời ông về cục. Thời gian sau do sắp xếp lại tổ chức, ông chuyển sang Viện Khoa học Việt Nam giúp viện sĩ Nguyễn Văn Hiệu dạy sáng chế. Sau này ông tách ra lập Công ty Triz Việt tại tầng 4, 561 Kim Mã, Hà Nội, chuyên giảng dạy phương pháp luận sáng tạo cho học sinh, sinh viên, các doanh nghiệp.

ra chiếc ấm pha trà 4 chân, có da ấm sần sùi, chiếc ấm có thể thay đổi màu sắc theo nhiệt độ. Tiếp theo, bạn có thể viết bằng sơn không màu lên ấm, rót nước đến đâu chữ hiện đến đấy, thậm chí hiện cả ảnh đôi trai gái hạnh phúc. Nếu có chiếc ấm như vậy bạn có thể bán được hàng triệu cái.

♦ Thế trong cả mở sáng kiến, làm thế nào ông chọn được một sáng kiến tốt nhất?

Muốn chọn được sáng kiến tốt nhất thì phải dùng đến phương pháp phân tích hình thái. Dân tộc ta hàng ngàn năm rang bỏng ngô bằng chảo nhưng so với nổ bỏng ngô thì bỏng nổ ra được nhiều hơn, ăn ngon hơn, đó là nhờ khoa học kỹ thuật. Với phương pháp phân tích hình thái, người ta đưa ra điều kiện rang bỏng ngô như

nhiệt độ dưới trăm độ, trên trăm độ, áp suất cao hơn khí quyển, thấp hơn khí quyển, rang trong chân không... có nghĩa là nghĩ ra mọi phương án để rang bỏng và chọn ra phương pháp tốt nhất. Từ nổ bỏng ngô, chúng ta có thể nghĩ ra việc xào thức ăn trong chân không đảm bảo khác với xào ở áp suất khí quyển. Từ ý tưởng này, các nhà khoa học có thể nghiên cứu việc xào nấu trong từng điều kiện để biến Việt Nam trở thành bếp ăn của thế giới. Khi đó, công nghệ xào mới có thể giúp thực phẩm nở to, dễ tiêu, chóng no. Ở thời đại thừa mứa, béo phì lại rất hợp.

♦ Càng trẻ, sức sáng tạo càng cao, vậy tại sao ông lại không chọn những người trẻ để truyền bá?

Sức sáng tạo mạnh nhất ở lứa tuổi 12-14 nhưng khổ nỗi là ở lứa tuổi đó chưa hiểu biết hết. Khi 12 tuổi, trí tưởng tượng của trẻ rất cao. Chúng có thể theo đuổi con đường của mình mà bỏ qua những kiến thức nền tảng khác. Với những đứa trẻ như vậy, ở nước ngoài có thể được chấp nhận nhưng ở ta thì chưa.

♦ Cổ người nói rằng, nghĩ ra cái mới không khó nhưng biến ý tưởng thành hiện thực thì khó, ông có nghĩ như vậy không?

Nếu có phương pháp luận sáng tạo thì nghĩ ra cái mới không khó, ai cũng có thể nghĩ được nhưng biến nó thành hiện thực lại rất cần các nhà khoa học. Trở lại ví dụ về cái ấm lấy ý tưởng từ con tắc kè hoa. Khi đã đưa ra các ý tưởng đó, các nhà khoa học phải vào cuộc để biến nó thành hiện thực. Ở ta cho đến giờ này vẫn chưa có đơn vị nghiên cứu khoa học nào sẵn sàng vào cuộc. Nếu có một đơn vị khoa học hay một cơ quan nào đó muốn tham gia tôi sẵn sàng hợp tác, công ty này sẽ đáp ứng rất tốt nhu cầu thị trường.

♦ Xin cảm ơn ông.

QUỐC ANH thực hiện

Con trai của **MỘT GIA ĐÌNH KHIẾM THỊ**

MINH NGUYỄN

Tôi gặp Hồ Sĩ Phú (học sinh lớp 8 Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi) trong buổi lễ trao học bổng của Hội Khuyến học quận Gò Vấp, TP. Hồ Chí Minh. Hôm ấy, Phú nhận được phần thưởng là một chiếc xe đạp cho thành tích là học sinh giỏi liên tục 7 năm liền.

Khó khăn lắm tôi mới tìm ra căn nhà mà Phú và ba mẹ đang ở nằm trong một con hẻm ngoằn ngoèo đường Nguyễn Thái Sơn, P.3, Q. Gò Vấp. Căn nhà đang xuống cấp trầm trọng, rất chật chội và nóng bức. Mẹ Phú cho biết: "Đây là căn nhà của ba mẹ chồng tôi cho ở tạm, chứ chúng tôi làm

gì có tiền mua nổi...".

Sĩ Phú ra đời năm 1995 trong hoàn cảnh đầy sóng gió, khó khăn của đôi vợ chồng khiếm thị này. Ba Phú là Hồ Văn Luận, sinh năm 1956 tại Sài Gòn. Trong một tai nạn lao động, anh đã bị mù đôi mắt. Từ một người khỏe mạnh, lành lặn, bỗng chốc trở thành người tàn tật, tất cả tương lai phía trước như sụp đổ dưới chân anh. Nhưng vì nghĩ đến cha mẹ già yếu, anh đã đối diện với số phận nghiệt ngã của chính mình. Anh tìm đến Hội Người mù (225 Cống Quỳnh, Q.1, TP. Hồ Chí

Hồ Sĩ Phú
cùng ba mẹ

Minh) học nghề rút bàn chải và bện chổi. Tại đây, anh quen với chị Nguyễn Kim Sa, sinh năm 1961, bị mù bẩm sinh. Sự cảm thông với hoàn cảnh đã giúp hai người xích lại gần nhau hơn. Sau khi kết hôn, anh chị rời trường mù, sống tự lập. Mưu sinh bằng nghề bện chổi không sống nổi nên anh chị quyết định chuyển sang nghề bán vé số. Với người thường buôn bán đã khó, đằng này cả hai người đều mù, cái khó càng tăng gấp nhiều lần. Mỗi ngày, anh chị ngược xuôi trên khắp các nẻo đường để bán từng tờ vé số. Gặp người tốt thương tình, còn đáp đối được; hôm nào gặp kẻ gian lường gạt, tráo vé số, bị móc túi, xem như trắng tay trở về. Cái cảnh mỗi ngày lùa vôi hai chén cơm nguội và ra đi từ lúc 5 giờ sáng, rồi hàng đêm về tới hẻm nhà lúc 22 - 23 giờ, lặn mò khoảng đường lồi lõm để vào nhà, có khi vấp ngã giữa đường là chuyện thường xuyên của đôi vợ chồng khiếm thị này.

Anh chị cho biết: "Cực khổ và cay đắng trăm phần nhưng chúng tôi ráng gượng vì con, chúng tôi dạy con không mặc cảm với bạn bè, không đua đòi, ngoan ngoãn, nhất là phải học cho thật giỏi...". Thời còn học tiểu học ở Trường Trần Văn Ôn, Phú thường dắt ba mẹ đi bán vé số sau giờ tan học. Phú bảo: "Có em đi cùng, người ta sẽ không lừa gạt cha mẹ như giật vé số, đưa thiếu tiền... và em cảm thấy yên tâm hơn khi cha mẹ băng qua đường, lên thang gác...". Khuya về, đợi ba mẹ ngủ rồi, Phú mới chuẩn bị bài vở để sáng mai đi học. "Góc học tập" của Phú là một chiếc bàn tròn duy nhất trong nhà, đến bữa ăn làm bàn cơm, khách đến làm bàn trà nước và buổi tối Phú gấp lại, biến thành góc học tập của

mình. Tôi hỏi: "Đi bán vé số như vậy, Phú có mặc cảm không?". Phú lắc đầu nói: "Em không hề nghĩ đến chuyện ấy, chỉ thương ba mẹ sức khỏe yếu mà hàng ngày phải lặn mò đi bán vé số. Em quyết tâm phải học thật giỏi để sau này đỡ đần cho ba mẹ. Từ khi em chuyển sang học ở Trường Trung học cơ sở Nguyễn Văn Trỗi, ba mẹ không cho em đi bán cùng nữa mà phải ở nhà tập trung cho việc học. Ba mẹ bảo chờ cho em học hành nên người, có công việc ổn định thì mới nghĩ bán vé số".

Tôi thắc mắc: "Trong khi những người sáng mắt còn không quản nổi con cái, còn anh khiếm thị làm sao dạy con được?". Anh chị trả lời thật nhẹ nhàng: "Chúng tôi dạy con bằng cái tâm trong sáng, bằng hành động của mình để con trông vào mà làm gương thì đâu phân biệt sáng mắt hay khiếm thị...".

Trong lớp, thầy cô và bạn bè đều biết rõ hoàn cảnh của Phú nên thường xuyên giúp đỡ. Phú mộc mạc, chất phác, hiền lành đến độ ít nói và hiếm khi chịu đi chơi xa. Tan học là Phú lại cầm cuì đạp xe về nhà vì còn rất nhiều công việc đang đợi cậu ở nhà. Phú coi "lành như cục đất" vậy mà rất giỏi giang, chuyện gì cũng làm xong, kể cả chuyện chợ búa, bếp núc. Mới 13 tuổi nhưng những việc cần đôi tay mạnh mẽ, tháo vát của đàn ông, Phú đều lãnh phần làm hết. Phú rất thích ngành công nghệ thông tin và ước mơ sau này sẽ trở thành một kỹ sư tin học. Chưa bao giờ Phú than thở lấy một lời, có lẽ do Phú đã quen chịu đựng từ nhỏ...

Chia tay, tôi nhớ mãi nụ cười hiền lành và ánh mắt rực sáng niềm tin của Phú. ■

Khi phụ nữ làm việc trong tập thể nam

Theo ý kiến của các nhà tâm lý, đàn ông trong tập thể nữ làm việc đơn giản hơn nhiều so với phụ nữ giữa các đồng nghiệp nam. Tuy nhiên, nếu tuân thủ những nguyên tắc nhất định, phụ nữ cũng có thể "sống khỏe" trong tập thể chỉ toàn đàn ông.

Cạnh tranh khốc liệt và không có chỗ cho sự đồng đánh

Phụ nữ về bản chất mềm dẻo hơn và nhanh hơn nhiều so với đàn ông trong việc thích nghi với những điều kiện thay đổi. Đàn ông trong công việc hoàn toàn không phải như đàn ông sau công việc. Nói cách khác, trong công việc không có sự galăng. Trong cuộc cạnh tranh này, người ta sẽ không nương nhẹ bạn

HOÀNG THƠM

nếu bạn thử tận dụng những thủ thuật thông thường của phụ nữ. Do đó, trong tập thể đàn ông, bạn cần quên ngay chuyện đồng đánh và tán tỉnh. Tốt hơn hãy cho thấy những mặt mạnh của mình, chứng minh cho tất cả mọi người thấy rằng bạn là người chuyên nghiệp và là nhân viên tuyệt vời, đáng tin cậy như các đồng nghiệp nam.

Trong trang phục, bạn cũng cần tuân theo kiểu công việc nghiêm túc, không nên dùng loại quần áo và phụ trang nào sắc sỡ. Tất nhiên, trường hợp duy nhất, khi bạn có thể sử dụng sự quyến rũ của mình là buổi dạ tiệc của công ty. Nhưng cả khi đó, tốt hơn không nên thái quá. Khi đi làm, quần và áo vét là những bộ đồ tối ưu. Có điều đừng

roi vào thái cực khác: bạn đừng biến mình thành người phụ nữ cứng nhắc và giống đàn ông. Điều đó không giúp bạn tạo được uy tín với các đồng nghiệp nam, mà nhiều khả năng sẽ đẩy họ xa bạn.

Hãy học cách sống thân thiện

Dù người ta có cảnh báo bạn sẽ gặp những phức tạp gì trong tập thể đàn ông, tốt hơn hãy sẵn sàng đón nhận. Còn phương pháp đề phòng tốt nhất là tính cởi mở, sự thân thiện và hiểu biết của bạn. Hãy học cách sống hòa thuận với các đồng nghiệp nam và đừng ngại đề nghị họ cho lời khuyên. Song nếu bạn nhận ra những dấu hiệu cụ thể cho thấy sự chú ý của các đồng nghiệp, đừng vội tiếp nhận chúng. Đừng nghi ngờ chuyện từ lâu các đồng nghiệp của bạn đã bàn luận về tất cả các ưu - nhược điểm của bạn. Nhưng tốt hơn nên từ chối ngay bất cứ đề nghị nào về việc tiếp tục quan hệ “ngoài văn phòng”. Bạn cần biết rõ những chuyện tình công sở sẽ dẫn đến điều gì. Cho nên, hãy tập trung hoàn toàn cho công việc. Bằng cách đó, uy tín của bạn trước các đồng nghiệp nam sẽ tăng lên đáng kể. Và bạn - một phụ nữ với bản tính yếu đuối và không vững vàng cũng là lý do để cần phải rèn luyện mình. Học kiểm soát cảm xúc trong tập thể đàn ông là việc rất cần làm. Trong trường hợp ngược lại, đơn giản người ta cho rằng bạn là người dễ bị hoảng loạn và sẽ tránh giao tiếp với bạn. Hậu quả là sếp sẽ quyết định cho bạn

nghỉ việc khi có điều kiện thuận lợi.

Hãy giảm bớt “âm lượng”

Tốt hơn đừng cho các đồng nghiệp nam thấy cơn tức giận của mình, ngay cả khi bạn có đủ cơ sở cho việc đó. Hãy giữ vững sự kiểm soát bản thân. Trong những tình huống căng thẳng nhất, hãy nói nhẹ hơn, hãy kiềm chế và trả lời với giọng điệu đúng mức. Điều chủ yếu: sự bức tức dù mạnh đến mức nào cũng nên cố gắng quên đi việc đó. Theo ý kiến của các nhà tâm lý, nếu đàn ông nhanh chóng quên đi việc cãi nhau thì phụ nữ vẫn quay lại tình huống xung đột, thường xuyên nghĩ về chuyện đó trong đầu. Không hiếm khi điều này dẫn đến ký ức xấu, làm cho quan hệ với các đồng nghiệp căng thẳng thái quá. Tốt hơn hãy phân tích những sai lầm của mình và cố gắng không lặp lại chúng trong tương lai.

Cũng theo các nhà tâm lý, phụ nữ là những người cực kỳ cẩn thận, có trách nhiệm, có khả năng dàn xếp bất cứ sự xung đột nào và điều chủ yếu, họ tận tâm với việc đang làm. Nếu phụ nữ làm lãnh đạo thì dưới quyền họ thường có không ít đàn ông thông minh và tài năng, những nhà chuyên nghiệp thực sự trong việc của mình.

Cho nên, các bạn gái, hãy rút ra kết luận: nặng trong tập luyện sẽ dễ trong chiến trận. Hãy dũng cảm lên và bạn sẽ làm được tất cả!

(Theo Pravda.ru, Nga, 2.2009)

TƯ VẤN PHÁP LUẬT

● *Việt kiều Mỹ muốn về Việt Nam học có được không? Nhiều trường đại học nói rằng không được vì quy chế không có quy định, vậy trường hợp Việt kiều có được thi và học tại các trường đại học Việt Nam? (John Nguyễn, Q.10, TP. Hồ Chí Minh)*

Việt kiều muốn về Việt Nam học vẫn được nếu thực hiện đúng quy chế đào tạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo như đối với sinh viên trong nước. Việt kiều vẫn được thi và học tại các trường đại học của Việt Nam. Ngoài ra, hiện nay, một số trường đại học đã có các khoa hoặc chương trình đào tạo quốc tế giảng dạy bằng tiếng nước ngoài, rất thuận tiện cho Việt kiều về Việt Nam học tập.

● *Chúng tôi là những trí thức Việt kiều được mời làm chuyên gia tư vấn, giáo dục tại Việt Nam. Xin hỏi các quy định hiện hành về vấn đề này? (Phan Bá Nghi, Q. Phú Nhuận, TP. Hồ Chí Minh)*

Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (gọi tắt là cơ quan có nhu cầu tư vấn) khi cần thiết có thể quyết định mời chuyên gia, trí thức là người Việt Nam định cư ở nước ngoài tham gia tư vấn giúp cơ quan mình một số lĩnh vực công tác, đặc biệt là những lĩnh vực mà cơ quan còn thiếu kiến thức và kinh nghiệm. Những trí thức người Việt Nam ở nước ngoài được mời về làm tư vấn về từng lĩnh vực công tác phải là người có trình độ chuyên môn cao và có kinh nghiệm về lĩnh vực công tác đó, nhiệt tình với đất nước, có điều kiện và tự nguyện tham gia tư vấn theo lời mời của thủ trưởng cơ quan có nhu cầu tư vấn.

Quyền hạn, nhiệm vụ của các chuyên gia tư vấn:

- Nghiên cứu, đề xuất ý kiến hoặc thẩm định dự án theo yêu cầu của cơ quan có nhu cầu tư vấn.

- Giới thiệu với các cơ quan trong nước các chuyên gia hoặc tổ chức ở nước ngoài có khả năng và ý muốn tiếp xúc, mở rộng quan hệ hợp tác với các cơ quan, tổ chức của nước ta.

- Kiến nghị với Chính phủ về những chủ trương chính sách có liên quan đến cộng đồng người Việt Nam định cư ở nước ngoài.

- Được cung cấp các thông tin cần thiết có liên quan đến lĩnh vực tư vấn.

- Được bảo hộ quyền tác giả, được hưởng nhuận bút đối với các kết quả hoạt động tư vấn được công bố và sử dụng và được hưởng các chế độ đãi ngộ áp dụng đối với cộng tác viên theo quy định hiện hành của Chính phủ.

- Khi về nước làm việc với các cơ quan có nhu cầu tư vấn được cấp thị thực nhập xuất cảnh nhiều lần phù hợp với thời gian trong giấy mời và được cơ quan này đài thọ chi phí cần thiết trong thời gian làm việc về đề tài tư vấn.

Quyền lợi của các chuyên gia tư vấn:

- Người Việt Nam định cư ở nước ngoài là trí thức, chuyên gia, công nhân lành nghề về nước làm việc trong thời gian từ một năm trở lên theo lời mời của cơ quan nhà nước Việt

Nam, có xác nhận của cơ quan mời, được tạm nhập miễn thuế một chiếc ô tô 4 chỗ ngồi và các trang thiết bị, đồ dùng cá nhân phục vụ cho công việc và sinh hoạt.

- Người Việt Nam định cư ở nước ngoài có nhiều đóng góp cho sự nghiệp giáo dục và khoa học của Việt Nam thì được khen thưởng, được phong học vị danh dự, theo quy định của pháp luật Việt Nam.

- Được tạo mọi điều kiện tham gia thỉnh giảng, hướng dẫn nghiên cứu khoa học, bồi dưỡng chuyên môn cho sinh viên, giáo viên, học sinh các trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp, trường nghề, trường trung học phổ thông chuyên theo các quy định của pháp luật Việt Nam.

● *Tôi đã dạy học được 28 năm. Nay do sức khỏe kém, tôi được nghỉ hưu trước tuổi. Xin hỏi chế độ của tôi được chi trả thế nào? (Phạm Hồng Luận, thị xã Bến Tre)*

Nghị định 132/2007/NĐ-CP của Chính phủ về tinh giản biên chế, chính sách đối với người về hưu trước tuổi quy định: nam từ đủ 55 tuổi đến đủ 59 tuổi, nữ từ đủ 50 tuổi đến đủ 54 tuổi đóng bảo hiểm xã hội (BHXH) đủ 20 năm được hưởng chế độ hưu trí. Ông được trợ cấp 5 tháng tiền lương bình quân cho 20 năm đầu công tác có đóng BHXH. Từ năm thứ 21 trở đi, cứ mỗi năm công tác có đóng BHXH, ông được trợ cấp 1/2 tháng tiền lương. Mỗi năm nghỉ hưu trước tuổi, ông được hưởng 3 tháng tiền lương.

Cơ quan BHXH sẽ chi trả lương hưu từ tháng liền kề sau khi đơn vị ông công tác nộp đủ hồ sơ cho cơ quan BHXH. Tiền lương những tháng trước đó vẫn do đơn vị ông dạy học chi trả.

● *Tôi là viên chức ngạch chuyên viên của một đơn vị thuộc ngành giáo dục. Do thủ tục chậm trễ nên quyết định nâng bậc lương của tôi ban hành chậm 8 tháng so với thời hạn nâng bậc thường xuyên. Tôi có được truy lĩnh số tiền lương chênh lệch không? (Đỗ Phước Du, Bà Rịa - Vũng Tàu)*

Điều 7 Nghị định 204/2004/NĐ-CP ngày 14-12-2004 của Chính phủ về chế độ tiền lương đối với cán bộ, công chức, viên chức và lực lượng vũ trang quy định về chế độ nâng bậc lương đối với ngạch chuyên viên: sau 3 năm (đủ 36 tháng) giữ bậc lương trong ngạch, được xét nâng một bậc lương (trừ trường hợp không hoàn thành nhiệm vụ được giao hàng năm hoặc bị kỷ luật một trong các hình thức khiển trách, cảnh cáo, cách chức hoặc bị bãi nhiệm). Vậy trường hợp của bạn, theo quyết định nâng bậc lương thường xuyên, vẫn được truy lĩnh đầy đủ số tiền lương chênh lệch giữa hai bậc lương, thời điểm tính từ khi bạn giữ bậc lương cũ đủ 36 tháng. Số tiền trên bạn được truy lĩnh từ quỹ lương của đơn vị. Thời gian chi trả không quá một tháng kể từ ngày ban hành quyết định nâng bậc lương. Trường hợp đơn vị chậm trả, sẽ phải bồi thường theo lãi suất ngân hàng.

BAN TƯ VẤN PHÁP LUẬT

Bạn đọc có nhu cầu tư vấn pháp luật, xin gửi câu hỏi theo địa chỉ: Ban Tư vấn pháp luật, tạp chí Thế Giới Mới, 322 Điện Biên Phủ, Q.10, TP. Hồ Chí Minh. Email: lekthaotgm@yahoo.com.vn.

Tại sao **chồng hờ hững?**

TRINH TRUNG HÒA

Hầu hết phụ nữ rơi vào tình trạng này đều cho rằng lỗi ở chính mình. Thực ra, sự thiếu ham muốn của người chồng là một vấn đề có thể do nhiều nguyên nhân và nhiều khi không phải là do người vợ. Người ta nghĩ là ham muốn tình dục của đàn ông không liên quan tới chính họ mà do người vợ. Nhưng trên thực tế, cảm xúc tình dục của đàn ông chịu tác động rất lớn từ chính trạng thái tình cảm của anh ta. Nếu anh ta cảm thấy không được vợ yêu và đặc biệt nếu anh ta cảm thấy thất bại bởi lý do nào đó, có thể dẫn tới thiếu tin cậy và sẽ không hào hứng tình

Các chuyên gia tư vấn hôn nhân thường phải nghe những người chồng phàn nàn về việc vợ họ không chịu đáp ứng nhu cầu tình dục. Nhưng đôi khi cũng có những người vợ nói như thế về chồng mình.

dục với vợ. Với đàn ông, khả năng tình dục bị ràng buộc rất nhiều bởi "cái tôi", vì vậy, nếu anh ta không hài lòng với chính mình thì cũng sẽ ảnh hưởng đến quan hệ vợ chồng.

Đa số phụ nữ biết

rằng sự ham muốn tình dục của họ suy giảm khi không cảm thấy gắn bó với chồng hoặc khi có mâu thuẫn gì đó. Nhưng chúng ta lại quên rằng người chồng cũng có những nỗi buồn như vậy. Thêm nữa, nếu một người đàn ông phải chịu sức ép quá lớn của công việc trong nhà hay ngoài xã hội cũng ảnh hưởng đến nhu cầu tình dục. Đặc biệt khi người chồng gặp trục trặc trong công việc thì đó là một nhân tố quan trọng. Khảo sát của các nhà tình dục học Mỹ ở thành phố New York với những người hoạt động trong lĩnh vực thị trường chứng khoán cho thấy mỗi khi giá cổ

phiếu lên, nhu cầu tình dục cũng lên, trái lại giá cổ phiếu xuống thì nó cũng xuống. Nếu người chồng cảm thấy vợ nghi ngờ khả năng của mình trong công việc thì anh ta gần như chắc chắn sẽ suy giảm ham muốn tình dục.

Chưa hết, trong nhiều trường hợp, còn do những nguyên nhân khác nữa. Ham muốn tình dục của đàn ông còn có thể bị suy giảm nghiêm trọng nếu anh ta tiếp xúc quá nhiều với sách báo, phim ảnh khiêu dâm hoặc những hoạt động tình dục ngoài hôn nhân.

Như vậy, trong thực tế, có thể anh ta đang có nhiều nhu cầu bản năng tình dục hơn bao giờ hết nhưng lại không chia sẻ với vợ. Nên nhớ rằng không chỉ sách báo, phim ảnh khiêu dâm mà còn nhiều phương tiện khác nữa, nhất là khi chúng được kết hợp với trí tưởng tượng phong phú và sự tự kích thích của anh ta. Nhiều đàn ông còn nhiễm thói tò mò của lạ hoặc dùng trí tưởng tượng để thỏa mãn với những phụ nữ ngoài tầm với của họ. Có người đam mê theo đuổi người đẹp bằng bất kỳ giá nào cho đến khi

thỏa mãn được ham muốn của mình. Nhưng bất kể bằng cách nào, nếu chồng bạn tỏ ra hờ hững với vợ là có thể họ đã rơi vào một trong những cái bẫy nói trên. Vì vậy, chỉ có một mình bạn thì không thể giải quyết được vấn đề.

Bạn cần có một cuộc trò chuyện cởi mở với chồng. Không phải là công kích hoặc khiến trách anh ấy mà hãy chia sẻ những nỗ lực của bạn với anh ấy trong tình yêu vợ chồng. Hãy nói với anh ấy rằng bạn không hiểu mình đã làm gì sai khiến anh ấy hờ hững với bạn. Cũng có thể cho anh ấy biết mình bị tổn thương khi chồng lạnh nhạt. Liệu có phải do bạn thiếu nữ tính hoặc thậm chí quá xuống cấp về hình thức? Dù bạn nghi ngờ bất cứ vấn đề gì thì cuối cùng anh ấy cũng nói ra một vấn đề với bạn và bạn tiếp nhận được cảm nghĩ của anh ấy. Nhiều người thừa nhận là đàn ông vô cùng khó nói điều này. Anh ta có thể cảm thấy bối rối, không an toàn, bị làm nhục, hoặc phạm tội. Đặc biệt nếu anh ta đang nói dối. Cho nên bạn chớ nói một cách gay gắt, nóng nảy mà phải

tiếp cận dịu dàng.

Để làm được điều này, không nên bắt chồng phải thay đổi mà chính bạn cũng phải thay đổi mới cải thiện được tình hình.

Nên nhớ rằng nếu bị vợ áp đảo hoặc phê phán triền miên, người đàn ông sẽ cảm thấy bị tổn thương và hậu quả là anh ta càng hững hờ với tình dục hơn. Cho nên để tìm ra những vấn đề nào đang xảy ra với bạn và tìm ra cách giải quyết chúng, bạn có thể phải tìm đọc sách báo nói về quan hệ vợ chồng và bản năng tình dục để giúp đỡ cả hai vượt qua giai đoạn này. Cuối cùng, vấn đề bạn cần quan tâm nữa là chính bạn. Mỗi lần thất bại, chúng ta lại có kinh nghiệm hơn. Có phải bạn là người phụ nữ mà anh ta đã lựa chọn kết hôn? Vậy hãy cố gắng hết sức phục hồi hình ảnh của mình và bạn sẽ cảm thấy tốt hơn, dù sự đáp lại của anh ấy là như thế nào đi nữa. Chỉ có sự khôn ngoan tinh tế mới khiến cho vợ chồng luôn được thỏa mãn nhu cầu tình dục và đó chính là phương thuốc vô cùng hiệu nghiệm chống ngoại tình. ■

KHAI TRƯƠNG NGÂN HÀNG TẾ BÀO GỐC DÂY RỐN VIỆT NAM:

Cơ hội chữa bệnh nan y

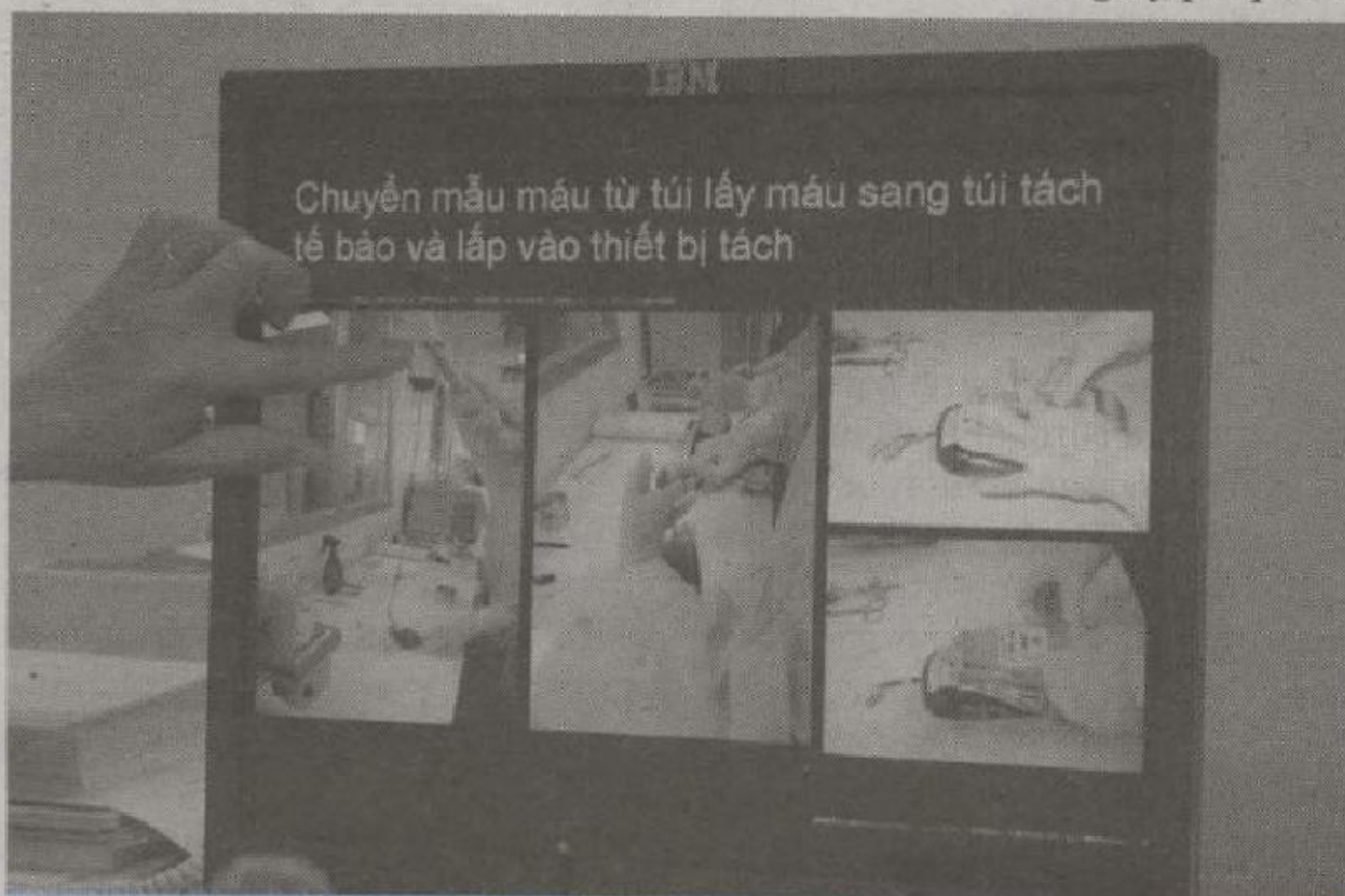
QUỐC MINH

- Việt Nam là nước đầu tiên ứng dụng công nghệ tách tế bào gốc từ màng dây rốn để chữa bỏng và sắp tới là trị các bệnh về xương.
- Mở ra nhiều triển vọng mới trong điều trị nhiều loại bệnh về máu và hệ thống miễn dịch như ung thư máu, suy tủy...

13-40 triệu đồng chữa bách bệnh

Ngân hàng Tế bào gốc dây rốn Việt Nam (MekoStem) chính thức được thành lập ngày 15-2-2009. Dù muộn hơn nhiều nước (Pháp, Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc,

Trung Quốc, Malaysia, Singapore...) nhưng Việt Nam lại là nơi đầu tiên ứng dụng việc tách tế bào gốc từ màng dây rốn để chữa bỏng. Chiếc cuống rốn vẫn thường được bỏ đi sau khi sinh, giờ đây có thể lưu giữ lại trong môi trường đặc biệt để trở thành "thần dược" điều trị các chứng bệnh nan y như ung thư máu, bệnh tim... Thực tế, hoạt động của Ngân hàng Tế bào gốc đã có từ cách đây hơn một năm nhưng chưa có "danh chính ngôn thuận". Bởi chưa có giấy phép nên

Quy trình tách tế bào gốc từ máu dây rốn

những mẫu cuống rốn này chỉ để làm thử nghiệm cho đến khi ngân hàng chính thức thành lập. Các tế bào gốc sau khi được phân lập sẽ qua qui trình xử lý đặc biệt để hạ nhiệt độ xuống âm 80°C , sau đó được bảo quản liên tục trong nitơ lỏng ở nhiệt độ âm 196°C . Về lý thuyết, khi các tế bào được bảo quản ở nhiệt độ này có thể tồn tại vĩnh viễn nhưng hiện nay hầu hết các ngân hàng trên thế giới đều áp dụng khoảng thời gian 18-20 năm. Chi phí toàn bộ từ thu thập, phân tích xét nghiệm, xử lý tách tế bào đến lưu trữ hết khoảng 800-2.500 USD (tương đương từ 13-40 triệu đồng).

Tiến sĩ (TS) Lê Văn Đông, Phó chủ nhiệm bộ môn Miễn dịch học, Học viện Quân y, đồng thời là người phụ trách kỹ thuật Ngân hàng MekoStem cho biết, sở dĩ công nghệ tách tế bào gốc từ màng dây rốn được Việt Nam ứng dụng đầu tiên là nhờ chúng ta đã tách thành công tế bào gốc từ màng dây rốn và chuyển thành các loại tế bào cần thiết.

Hiện nay, loại tế bào gốc được dùng phổ biến và thành công nhất trên thế giới cũng như ở Việt Nam là tế bào gốc tạo máu được lấy từ tủy xương hoặc máu ngoại vi để điều trị các bệnh về máu và cơ quan tạo máu. Nhiều loại tế bào gốc khác cũng đang được nghiên cứu gồm: tế bào gốc ở các mô người trưởng thành, tế bào gốc phôi. Nhưng những phương pháp trên vừa ảnh hưởng tới sức khỏe người cho lại thu được số lượng tế bào hạn chế và vi

phạm đạo đức trong việc sử dụng tế bào gốc từ phôi (hủy phôi để lấy tế bào).

Ngoài ra, trong cấy ghép, do khác gen nên hệ thống miễn dịch của người được ghép dễ bị tấn công, loại bỏ tế bào gốc từ người cho. Việc “tận dụng” dây rốn để nuôi cấy tế bào gốc sẽ khắc phục được những nhược điểm trên. Bởi, theo TS Lê Văn Đông, dây rốn là nơi “sản sinh” ra rất nhiều tế bào gốc cả trong máu dây rốn và màng dây rốn. Tế bào gốc được “khai sinh” ở đây dễ được các cơ thể khác gen chấp nhận và khi lấy đi dây rốn cũng không ảnh hưởng đến sức khỏe của sản phụ và trẻ sơ sinh, vì dây rốn là rác thải y tế, phải bỏ đi sau khi sinh.

Quan trọng hơn, khi mắc bệnh, nếu trẻ sử dụng lại dây rốn của mình, hệ thống miễn dịch của cơ thể trẻ sẽ không “hất hủi” các tế bào mới. Nếu sau này, trẻ không sử dụng dây rốn, có thể sử dụng cho cả cộng đồng. Vì người khác vẫn có thể sử dụng tế bào gốc từ dây rốn nếu có các chỉ số xét nghiệm phù hợp với các tế bào người gửi.

Ngân hàng tế bào gốc sẽ cất giữ các tế bào dây rốn cho hai nhóm đối tượng là những người có và không có nhu cầu cất giữ. Với người có nhu cầu, các mẫu tế bào đó là của cháu bé đó, chỉ gia đình đó mới có quyền sử dụng và gia đình phải trả phí lưu giữ. Nhóm hai là những người không có nhu cầu hoặc không có điều kiện kinh tế nhưng hiến mẫu cuống rốn. Ngân hàng sẽ lấy mẫu xử lý cất đi để trong kho và

gọi là ngân hàng công, kiểu giống như hiến máu nhân đạo.

Không phải ai cũng giữ được tế bào máu cuống rốn

Giải thích về điều này, TS Lê Văn Đông cho biết, tế bào gốc có khả năng biệt hóa thành nhiều loại tế bào khác để thay thế cho các tế bào mất đi tự nhiên hay do chấn thương. Tế bào gốc đã được sử dụng thành công để chữa một số bệnh như suy tủy, ung thư máu và hứa hẹn được dùng để chữa nhiều bệnh nan y như tiểu đường, liệt do chấn thương tủy sống, một số bệnh ung thư và bệnh lý gien. TS Lê Văn Đông thông báo, Ngân hàng MekoStem nhận dây rốn trong hai trường hợp: gia đình muốn giữ riêng dây rốn để sau này chữa bệnh cho con (giữ dịch vụ) và hiến tình nguyện. Với việc giữ dịch vụ, kinh phí sẽ được căn cứ vào số loại tế bào và thời gian yêu cầu lưu giữ. Với hiến tình nguyện, bé vẫn có thể được chữa bệnh bằng tế bào gốc nhưng ngân hàng cũng có quyền dùng dây rốn để nghiên cứu và điều trị cho người khác.

Hiện nay, trên toàn thế giới có hàng ngàn ca được cứu sống nhờ ghép tế bào gốc tạo máu lấy từ máu dây rốn. Còn các tế bào gốc khác từ màng dây rốn vẫn đang trong giai đoạn thực nghiệm và chưa được áp dụng phổ biến. Ngân hàng MekoStem đang ứng dụng hai công nghệ được chuyển giao từ nước ngoài gồm: tách tế bào gốc từ máu

TS Lê Văn Đông

dây rốn (Mỹ) và tách tế bào gốc từ màng dây rốn (Singapore). Theo y văn, công nghệ tách tế bào từ máu dây rốn có thể chữa khoảng 70 loại bệnh về máu và hệ thống miễn dịch. Còn công nghệ tách tế bào gốc từ màng dây rốn chủ yếu là điều trị bỏng bằng phương pháp nuôi cấy tế bào gốc giúp sản sinh vùng da mới. Trong thời gian tới, công nghệ này sẽ được ứng dụng để điều trị các bệnh về xương.

Tuy nhiên, hiệu quả điều trị còn phụ thuộc vào các chỉ số xét nghiệm phù hợp với mẫu tế bào gốc muốn ghép, loại bệnh, mức độ nặng của bệnh. TS Lê Văn Đông khuyến cáo, tế bào gốc từ dây rốn của người này có thể sử dụng cho người khác và để tránh tình trạng lây nhiễm sang các mẫu lưu trữ khác, không nên lưu trữ dây rốn cho bé nếu cha mẹ từng bị nhiễm virus viêm gan B, C, HIV, ung thư, các bệnh về máu (suy tủy, huyết sắc tố...), rối loạn hệ thống miễn dịch, các bệnh lây qua đường tình dục... ■

BÀN PHÍM TRI THỨC

Ai viết phú Nôm đầu tiên về Thăng Long?

● Phải chăng Trạng Me là tác giả bài phú bằng chữ Nôm đầu tiên về Thăng Long? Tìm đọc tác phẩm ấy ở sách nào? Đề nghị Bàn phím tri thức cung cấp sơ lược tiểu sử của tác giả này. (Nguyễn Thị Viên Loan - Hà Đông, Hà Nội; Phan Thanh Long - Pleiku, Gia Lai)

Đó là Nguyễn Giản Thanh, tự Cự Nguyên, hiệu Phác Hiên, chào đời năm Nhâm Dần 1482, con của tiến sĩ Nguyễn Giản Liêm, người làng Ông Mặc, tục gọi làng Me, huyện Đông Ngàn, nay là xã Hương Mặc, huyện Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh. Nguyễn Giản Thanh thuở nhỏ theo học tiến sĩ Đàm Thận Huy - một trong Tao Đàn nhị thập bát tú. Lần nọ, hết giờ học thì trời mưa to, trò chưa về được. Thầy đọc về xuất: *Vũ vô kiềm tỏa năng lưu khách*, Nguyễn Giản Thanh liền đối: *Sắc bất ba đào dị nịch nhân*. Tam dịch: *Mưa không then khóa mà giữ khách / Sắc chẳng sóng xô cũng dìm người*.

Đời vua Lê Uy Mục, trong khoa thi Hội năm Mậu Thìn 1508, bài của Hứa Tam Tỉnh nhỉnh hơn bài của Nguyễn Giản Thanh. Thí sinh họ Hứa gốc làng Như Nguyệt, tục gọi làng Ngọt, nay là xã Tam Đa, huyện Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh. Vào thi Đình, với bài *Phụng thành xuân sắc phú*, Nguyễn Giản Thanh được đỗ trạng nguyên, còn Hứa Tam Tỉnh đỗ bảng nhãn. Vì thế, người đời truyền tụng: Trạng Me đề trạng Ngọt. Chuyện thi cử nọ được *Đại Việt lịch triều đăng khoa lục* ghi chép. Vậy thì bài *Phụng thành xuân sắc phú* có thể là bài phú bằng chữ Nôm đầu tiên trong khoa cử nước ta. Tác phẩm này đề cập thành Phụng tức Thăng Long / Hà Nội với nét bút sinh động:

Chợ Hòe đầm ấm, phố Ngọc tân vân.

Trai lanh lẹ đá cầu vén áo;

Gái éo le rủ yếm dôi quần.

Khách Tràng An cưỡi ngựa xem hoa rợp đường tử mạch;

Chàng công tử ngự xe trương tán rạng mục thanh vân. (...)

Thành Phụng ấy chốn yêu, chốn lạ;

Sắc xuân này dường tốt, dường thanh.

Toàn văn bài phú có trong các sách *Hợp tuyển thơ văn Việt Nam thế kỷ X-thế kỷ XVII* (NXB Văn học, Hà Nội, 1976), *Phú Việt Nam cổ và kim* (NXB Văn hóa Thông tin, Hà Nội, 2002).

Sau khi đỗ đại khoa, Nguyễn Giản Thanh giữ chức Hàn lâm thị độc Chương viện sự trong triều đình nhà Lê. Rồi theo nhà Mạc, Nguyễn Giản Thanh được phong tước Trung phụ bá, làm Thượng thư Bộ Lễ, từng đi sứ Trung Hoa. Nguyễn Giản Thanh biên soạn *Thượng côn châu ngọc* là hợp tuyển thơ của các cây bút Trung Hoa và Việt Nam.

Cây gì đây?

● Thời gian gần đây, có một số cây được trồng trong công viên và trên hè phố. Cây trổ hoa rất đẹp, nhưng chẳng ai biết tên gọi. Xin gửi một số ảnh chụp

để nhờ Bàn phím tri thức cho biết tên tiếng Việt, tên khoa học cùng những thông tin cần thiết. Chân thành cảm ơn. (Trương Văn Tùng - Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh; Huỳnh Thị Sương Lam - Mỹ Tho, Tiền Giang; hunghieu@gmail.com)

Hai loài cây này được nhập từ nước ngoài về Việt Nam để trồng tại nơi công cộng cùng các vườn cảnh nhằm đa dạng hóa chủng loại với mục đích tăng cường tính thẩm mỹ: sò đo và vòng mỏng gà. Sò đo được định danh khoa học *Spathodea campanulata* P. Beauv., thuộc họ Đinh (Bignoniaceae). Cũng có người gọi phượng hoàng, nữ hoàng, chuông vàng, cầu lửa. Tiếng Anh: african tuliptree, flame of the forest. Tiếng Pháp: le tulipier du Gabon, faux tulipier. Cây gỗ nhỏ, cao 12 ~ 20m, tán lá rậm hình cầu, luôn xanh. Hoa lớn, dài 6 ~ 8cm, rộng 4 ~ 5cm, gồm 2 mảng màu chuyển hóa nhiều sắc độ: vàng và cam. Để dễ phân biệt, người ta gọi sò đo vàng và sò đo cam. Mùa ra hoa: từ tháng 11 đến tháng 4. Cây có nguồn gốc từ châu Phi nhiệt đới. Sò đo cam đã được di thực vào Việt Nam, trồng ở nhiều tỉnh thành.

Vòng mỏng gà / vòng mào gà được định danh khoa học *Erythrina crista-galli* L. thuộc họ Đậu (Fabaceae). Tên đồng nghĩa: *E. pulcherrima*. Tiếng Anh: cockspur coral tree. Tiếng Pháp: ceibo/ seibo / bucare. Cây gỗ nhỏ, cao 5 ~ 8m. Hệ rễ vòng mỏng gà mang nhiều nốt sần tập hợp vi khuẩn cộng sinh *Rhizobium leguminosarum* có khả năng cố định đạm tự do, vì vậy, ngoài tác dụng tôn tạo cảnh quan, cây này còn cải tạo đất rất tốt, thích hợp với việc trồng nhằm tạo bóng che mát và làm vành đai phòng hộ cho các cây công nghiệp. Vòng mỏng gà trổ hoa hình cánh bướm màu đỏ tươi, tạo từng chùm đầu cành. Hoa nở từ tháng 4 đến tháng 10 ở Bắc bán cầu và từ tháng 10 đến tháng 4 ở Nam bán cầu. Cây xuất xứ từ Nam Mỹ. Các nước Argentina và Uruguay xem vòng mỏng gà như quốc hoa. Vòng mỏng gà đã di thực vào miền Nam nước ta, nhân giống đưa đến Tây Nguyên cùng các tỉnh thành miền Trung.

ZAZA thực hiện -
bptrithuc@yahoo.com.vn

Sò đo cam ở Vũng Tàu. Ảnh: Phanxipăng (ảnh trên); Vòng mỏng gà ở Huế. Ảnh: Lê Quang Hùng

NHÌN RA THẾ GIỚI

QUYỀN LỰC MIỀM

THANH PHƯƠNG

Đoạn tuyệt với chính sách ngoại giao thái quá của chính quyền cũ

Sau 8 năm cầm quyền của chính quyền Bush, hình ảnh nước Mỹ trong cộng đồng quốc tế đã bị tổn hại nghiêm trọng, nhất là những gì liên quan tới cuộc chiến chống khủng bố toàn cầu, tra tấn tù nhân... Trong bối cảnh đó, những chính sách ngoại giao đầu tiên của chính quyền Tổng thống Barack Obama đang đặc biệt thu hút sự chú ý của toàn thế giới.

Ngay cả khi chưa tuyên thệ nhậm chức, cuối tháng 12-2008, trong một tuyên bố đầu tiên về chính sách ngoại giao của mình, ông Obama cho biết sẽ cho đóng cửa nhà tù Guantanamo, một biểu tượng của những sai phạm an ninh và ngoại giao của chính quyền tiền nhiệm. Dùng để nhốt những phần tử bị Washington nghi ngờ có liên quan tới mạng lưới khủng bố Al-Qaida hoặc Taliban, Guantanamo được

Từ bỏ chủ nghĩa đơn phương, sử dụng sức mạnh kinh tế, văn hóa và ngoại giao để phát huy ảnh hưởng thay vì sử dụng sức mạnh quân sự như người tiền nhiệm tiến hành tại Trung Đông. Đó là những nét khái quát trong đường lối ngoại giao mới của chính quyền Tổng thống Mỹ Barack Obama.

Tổng thống Obama và người tiền nhiệm Bush (phải)

thế giới gán cho cái tên “địa ngục trần gian” do Tổng thống George W. Bush tạo ra sau khi phát động cuộc chiến chống khủng bố toàn cầu.

48 giờ sau khi nhậm chức, Tổng thống Barack Obama đã ký các sắc lệnh đóng cửa nhà tù Guantanamo, xóa bỏ các trại giam tù nhân ở nước ngoài do Cục Tình báo trung ương Mỹ (CIA) lập ra và Mỹ sẽ tuân thủ các công ước Genève, chống tra tấn tù nhân. Thực ra, ngay trong chiến dịch tranh cử tổng thống, ông Barack Obama đã khẳng định sẽ thay đổi căn bản chính sách ngoại

giao của Mỹ sao cho đạt được sự cân đối hài hòa nhất giữa những yêu cầu cố hữu của an ninh nước Mỹ với việc tôn trọng hiến pháp. Tuyên bố trên của ông Obama đi kèm với chỉ thị giao cho Bộ Quốc phòng Mỹ 2 năm để đóng cửa nhà tù đầy tai tiếng này.

Mặc dù dư luận quốc tế cho rằng Guantanamo là trái đắng mà ông Bush để lại cho người kế nhiệm, nhưng rõ ràng quyết định đóng cửa nhà tù này là một bước đi tiên quyết của chính quyền Obama trong cố gắng xây dựng lại hình ảnh nước Mỹ.

Đối với các điểm nóng như Trung Đông và Afghanistan, quan điểm của tân chính quyền Mỹ cũng đã rõ ràng. Trên hồ sơ Iraq, Mỹ cam kết rút toàn bộ quân khỏi đất nước vùng vịnh này trước 31-12-2011 và giao lại toàn bộ quyền kiểm soát cho chính quyền Baghdad. Chỉ 2 ngày sau khi chính thức bước chân vào Nhà Trắng, ông Obama đã chỉ định hai nhà ngoại giao lão luyện phụ trách hai hồ sơ nóng bỏng này. Cụ thể, ông Richard Holbrooke, 68 tuổi, được chỉ định làm đặc phái viên phụ trách Afghanistan và Pakistan. Trong khi đó, ông George Mitchell, 75 tuổi, được chỉ định làm đặc phái viên phụ trách hòa bình tại Trung Đông. Đây là nhân vật đã có nhiều đóng góp cho cuộc thương thuyết hòa bình ở Bắc Ireland. Chính quyền Israel và cơ quan quyền lực Palestine đều hoan nghênh việc bổ nhiệm này. Quan điểm của chính quyền Obama với cuộc xung đột

Israel-Palestine đã nhất quán: ủng hộ một nhà nước Palestine bên cạnh một nhà nước Do Thái. Tổng thống Obama cam kết gửi thêm từ 20.000 tới 30.000 quân tăng cường tới Afghanistan để chống lại sự hồi phục của quân Taliban.

Hợp tác - lắng nghe

Chuyến xuất ngoại đầu tiên của chính quyền Obama thể hiện quan điểm ngoại giao mới là phái đoàn quan chức quân sự cấp cao do Phó tổng thống Joe Biden dẫn đầu tham dự Hội nghị an ninh quốc tế tại Munich, Đức, ngày 6-2-2009. Với sự tham dự của hàng chục nhà lãnh đạo thế giới cùng 50 nhà ngoại giao hàng đầu và quan chức quốc phòng, hội nghị tập trung thảo luận về chính sách ngoại giao của Mỹ dưới thời Tổng thống Obama với phần còn lại của thế giới, chương trình hạt nhân Iran, vấn đề an ninh tại Afghanistan, kế hoạch lập hệ thống phòng thủ tên lửa của Mỹ, quan hệ Mỹ - Nga...

Đến dự hội nghị này, phái đoàn Mỹ được xem là hùng hậu nhất. Giới quan sát cho rằng ông Obama muốn biến hội nghị "Davos về an ninh" này thành dịp để cắt đứt chủ nghĩa đơn phương của chính quyền George Bush và đánh dấu công cuộc hàn gắn các vết rạn nứt giữa Mỹ và châu Âu vốn bị tổn thương từ năm 2003 sau khi chính quyền Bush phát động cuộc chiến tại Iraq. Phát biểu tại hội nghị, ông Joe Biden khẳng định: "Chúng tôi tới đây đại diện cho chính quyền mới với quyết tâm thiết lập một phong cách mới trong quan hệ

của Mỹ với phần còn lại thế giới". Trên tinh thần đó, Phó tổng thống Joe Biden cam kết nước Mỹ sẽ thực hiện việc đối thoại, hợp tác, lắng nghe và cả tư vấn các đối tác. "Nước Mỹ cần phần còn lại thế giới và tôi tin là phần còn lại của thế giới cũng cần nước Mỹ" - Ông Biden nhấn mạnh. Sau những gì chính quyền Bush gây ra trong cuộc chiến chống khủng bố và những phương pháp tra tấn tù nhân, ông Joe Biden cam kết nước Mỹ sẽ không còn sử dụng biện pháp tra tấn hỏi cung nữa. Tuy nhiên, ông Biden nói Mỹ sẽ yêu cầu các nước đối tác có cùng nỗ lực.

Nhân dịp này, ông Biden cũng nhắc lại lập trường của Tổng thống Obama rằng Washington sẵn sàng đối thoại với Iran, nhưng với điều kiện là Téheran phải từ bỏ chương trình hạt nhân. Ngoài ra, ông Biden còn loan báo rằng Mỹ sẽ tiếp tục thực hiện dự án lá chắn chống tên lửa tại châu Âu, nhưng chỉ với điều kiện là hệ thống này vận hành tốt và không quá tốn kém. Bên cạnh đó, Washington cũng sẽ tham khảo ý kiến của Nga, vốn vẫn bất bình về dự án lá chắn chống tên lửa của Mỹ. Theo lời Phó tổng thống Biden, đã đến lúc phải khởi động lại quan hệ Mỹ - Nga, cũng như giữa khối quân sự Bắc Đại Tây Dương (NATO) với Nga, mà theo ông, đã xấu đi một cách nguy hiểm trong những năm qua.

Tuy nhiên, đáng chú ý hơn cả trong chính sách ngoại giao của Mỹ là chuyến thăm đầu tiên của bà Hillary Clinton trên cương vị ngoại trưởng Mỹ từ ngày 16 đến 22-2-2009

tới 4 quốc gia châu Á (Nhật Bản, Indonesia, Hàn Quốc và Trung Quốc). Từ trước tới nay, bao giờ các ngoại trưởng Mỹ cũng khởi đầu sứ mạng của mình ở nước ngoài bằng chuyến đi châu Âu, hoặc Trung Đông. Việc bà Clinton chọn châu Á để viếng thăm đầu tiên, theo phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Mỹ Robert Wood, là một tín hiệu mạnh mẽ để chứng tỏ Mỹ xem châu lục này rất quan trọng trong chính sách ngoại giao. Washington muốn tìm một cách tiếp cận chung trước những thách thức mà cả thế giới phải đương đầu, từ khủng hoảng kinh tế đến thay đổi khí hậu và an ninh. Trong chuyến thăm này, bà Clinton muốn chuyển thông điệp của chính quyền Obama: quyết tâm gia tăng quan hệ chặt chẽ và lâu dài với khu vực Thái Bình Dương, trong đó Trung Quốc chiếm một vị trí chiến lược quan trọng. Theo giới phân tích, lần này ngoại trưởng Mỹ mang đến châu Á thông điệp của "quyền lực mềm", sức mạnh âm nhu, dùng kinh tế, văn hóa và ngoại giao để phát huy ảnh hưởng thay vì sử dụng sức mạnh quân sự như người tiền nhiệm tiến hành tại Trung Đông.

Bà ngoại trưởng Mỹ chọn Nhật Bản là điểm dừng chân đầu tiên vì Nhật Bản là nước đồng minh quan trọng nhất châu Á của Mỹ. Hơn nữa, chính quyền Obama muốn ưu tiên cho việc giải quyết cuộc khủng hoảng kinh tế tài chính hiện nay nên muốn tiếp xúc với Nhật, cường quốc kinh tế thứ hai thế giới. Trước khi sang Hàn Quốc để giải quyết vấn đề hạt

nhân của Cộng hòa Dân chủ nhân dân Triều Tiên, bà Clinton ghé thăm Indonesia, quốc gia đông dân Hồi giáo nhất thế giới, nơi Tổng thống Barack Obama từng sống một thời và hy vọng sẽ trở về thăm ngay trong năm đầu nhiệm kỳ. Sở dĩ bà ngoại trưởng Mỹ chọn Indonesia làm

điểm dừng chân thứ hai là vì muốn chứng tỏ với thế giới rằng Mỹ đang thực lòng muốn cải thiện mối quan hệ với thế giới Hồi giáo. Xét về thời lượng, hành trình và nội dung chuyến thăm của bà Hillary thì mặc dù Trung Quốc là chặng cuối cùng, song lại là chặng quan trọng nhất trong chuyến thăm lần này.

Trông bối cảnh hiện nay, giới quan sát đều thừa nhận một thực tế rằng Washington cần sự hợp tác của Bắc Kinh để ngăn chặn khủng hoảng tài chính. Xin nhắc lại, Bắc Kinh đang nắm trong tay 700 tỉ USD công trái của chính phủ Mỹ. Điều này đủ nói lên mức phụ thuộc lẫn nhau giữa siêu cường số một là Mỹ và cường quốc đang trỗi dậy là Trung Quốc. Việc Bắc Kinh vẫn duy trì 70% trữ lượng ngoại tệ của mình bằng USD có thể xem là quân át chủ bài để gây áp lực lên Washington, nếu quan hệ giữa đôi bên căng thẳng. Mặt khác, Mỹ vẫn là thị trường béo bở cho các mặt hàng của Trung Quốc. Biến động tại Mỹ đang gây ra khủng hoảng nghiêm trọng tại Trung Quốc.

Thủ tướng Trung Quốc Ôn Gia Bảo tiếp Ngoại trưởng Mỹ Hillary Clinton (trái) tại Bắc Kinh ngày 21-2-2009

Về Cộng hòa Dân chủ nhân dân Triều Tiên, lập trường của đôi bên gần như không thay đổi. Theo Reuters, Trung Quốc, nước chủ nhà vòng đàm phán 6 bên, cũng đang tìm một sự bảo đảm mới nơi bà Clinton, để Bắc Kinh không bị đẩy vào thế bị động, trong trường hợp của Washington mở đối thoại song phương với Bình Nhưỡng. Tại cuộc gặp với các nhà lãnh đạo Trung Quốc, bà Clinton nhắc lại quan điểm của Chính phủ Mỹ: “Nếu Bình Nhưỡng chịu từ bỏ chương trình hạt nhân, chính quyền Obama sẽ rất mong muốn bình thường hóa quan hệ với Cộng hòa Dân chủ nhân dân Triều Tiên”.

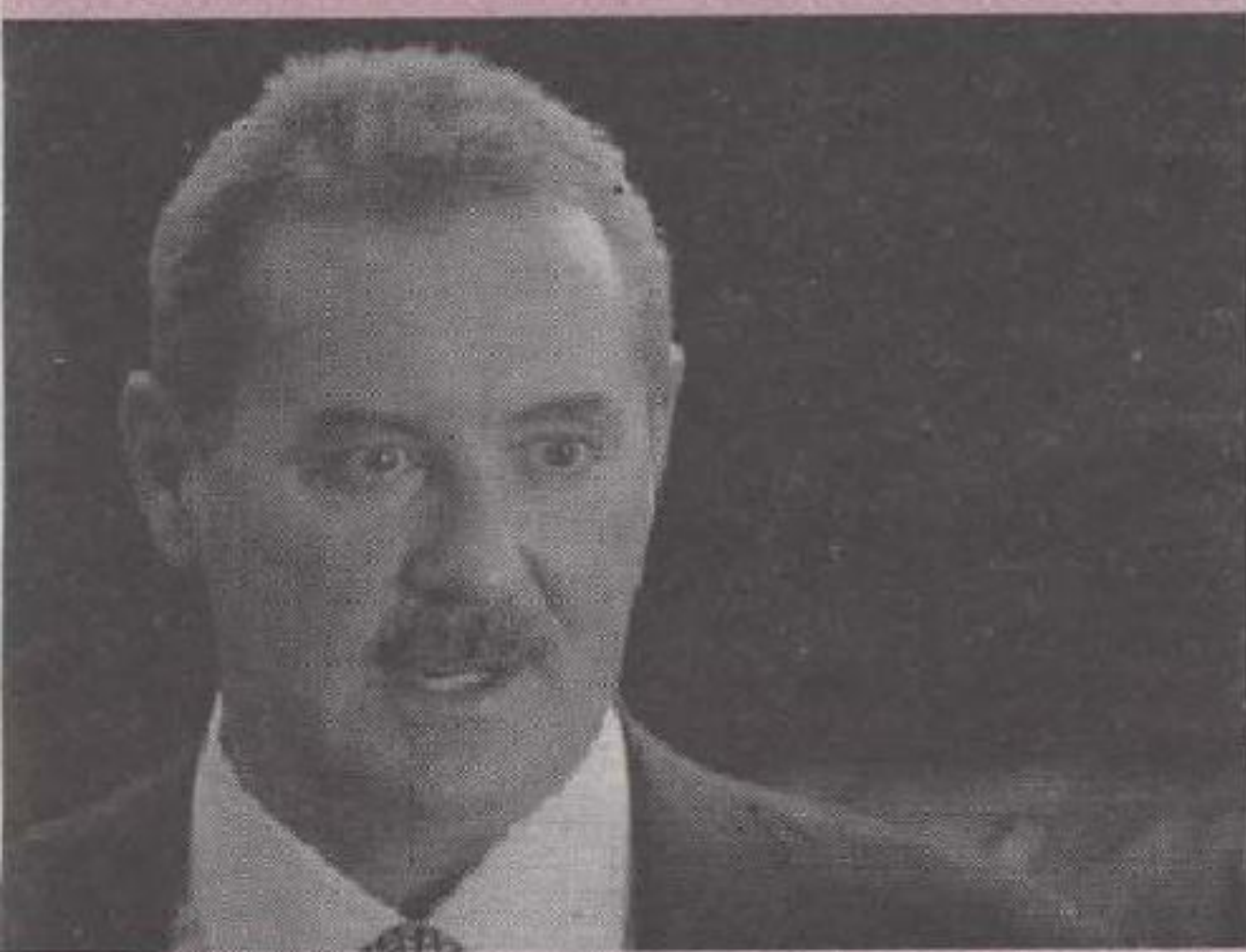
Xét cho cùng, theo các nhà phân tích, chính sách ngoại giao của chính quyền Obama đã có những điểm khác biệt rõ ràng so với chính quyền tiền nhiệm. Nước Mỹ dưới thời Tổng thống Obama không còn những quyết định đơn phương mà đã biết lắng nghe, hợp tác và cân nhắc quan điểm của đối tác.

(Tổng hợp)

- ▶ *Khủng hoảng kinh tế thế giới đôi khi cũng có mặt "tích cực": nó làm lộ mặt những tay lừa đảo siêu hạng trên thế giới. Chẳng thế mà chỉ trong vòng 3 tháng gần đây, nhiều vụ lừa đảo tài chính làm rung động thế giới đã được phát hiện.*

Cháy nhà ra mặt chuột

BẢO PHƯƠNG

Robert Allen Stanford

Tháng 11-2008, Công ty tín dụng Proyecciones DRFE của Colombia bị cảnh sát phát giác sau khi lừa 670 triệu euro của 2 triệu người dân, khiến chính phủ nước này phải ban bố tình trạng khẩn cấp sau khi làn sóng phản

đối của người bị hại dâng cao. Đến đầu tháng 1-2009, một công ty của Ấn Độ cũng đã lừa đảo 1 tỉ USD. Thị trường tài chính nổi riêng và nền kinh tế thế giới nói chung vốn đang bị suy thoái ở mức báo động lại bị thêm một cú sốc mới sau khi trùm lừa đảo đa cấp Bernard Madoff (người Mỹ) bị lộ diện với khoản lừa lên đến 50 tỉ USD. Chưa hết, ngày 5-2-2009, cảnh sát Nhật đã bắt giữ Kazutsugi Nami, chủ một công ty chuyên sản xuất đồ chăn, drap, gối, nệm L&G K.K bị tình nghi lừa thiên hạ đồ ít nhất là 1,4 tỉ USD vào công ty của mình với hứa hẹn lợi nhuận năm lên đến 36%. Lại một kiểu huy động vốn theo kiểu đa cấp quen thuộc. Mô hình quỹ đầu tư đa cấp này được Charles Ponzi, một di dân Ý rong túi đến Mỹ định cư bắt đầu áp dụng vào những năm 1920. Nhờ vậy, trong phút chốc Ponzi trở nên giàu có, nổi tiếng khắp nơi nhờ... lừa đảo hàng nghìn nhà đầu tư dụ họ bỏ tiền cho y với mức lãi suất lên đến 40% trong vòng 90 ngày. Trùm lừa đảo Mỹ Madoff cũng đưa ra những lời hứa hẹn rất hấp dẫn cho những ai chịu bỏ tiền để Madoff đầu tư.

Thật ra, mô hình quỹ đầu tư đa cấp kiểu này sẽ khó mà bị phá sản nếu không xảy ra một trong hai trường hợp sau. Thứ nhất, các nhà đầu tư rút vốn hàng loạt và thứ hai là không có ai chịu đầu tư mới, khi đó sẽ thiếu tiền mặt để thanh toán lãi cũng như nợ đến hạn. Với tình hình kinh tế thế giới khủng hoảng hiện nay, người cho vay lo đi rút tiền để "thủ thân", còn người có tiền trong túi cũng lưỡng lự chờ đợi và không dám mạo hiểm đầu tư. Đây là nguyên nhân chính khiến các vụ lừa đảo đa cấp siêu hạng bị bại lộ.

Vụ lừa đảo ở Nhật chưa ngót thì Ủy

ban Chứng khoán và giao dịch Mỹ (SEC) ngày 17-2-2009 cho biết đã phát hiện một vụ lừa đảo tài chính mới lên đến 9,2 tỉ USD do một đại gia trong ngành tài chính Mỹ có trụ sở tại bang Texas tiến hành. Đây là vụ lừa đảo lớn và mới nhất được SEC phát hiện kể từ sau những lời thú tội của trùm lừa đảo Bernard Madoff.

Thủ phạm chính được cơ quan thanh tra chứng khoán của Mỹ phát hiện trong vụ này là tỉ phú Robert Allen Stanford cùng 3 công ty của ông ta. Theo SEC, Công ty Stanford International Bank (SIB), trụ sở tại thiên đường thuế quan Antigua, quần đảo Antilles thuộc Mỹ nằm ở ngoài khơi biển Caribe, đã bán các loại giấy chứng nhận ký gửi với tổng trị giá vào khoảng 8 tỉ USD. Để dụ nhà đầu tư bỏ vốn vào mua loại "giấy lộn" này, SIB hứa sẽ trả cho họ những khoản lãi suất cao một cách đáng "ngạc nhiên" nhưng không đưa ra lời giải thích làm thế nào và vì sao lại có mức lãi suất cao đến vậy. Khi được khách hàng gạn hỏi, SIB cho rằng đây là một "chiến lược đầu tư đặc biệt" nên cần phải giữ bí mật. Chiến lược này sẽ cho phép SIB thu hồi vốn trong vòng 15 năm với mức tăng trưởng 2 con số.

Một công ty khác của Robert Allen Stanford là Stanford Group Company (SGC), cũng đang bị SEC điều tra do bị tình nghi chủ mưu một vụ lừa đảo bán cổ phần của một quỹ đầu tư bất động sản với trị giá 1,2 tỉ USD. SEC chưa kết luận ngay đây là một vụ lừa đảo theo kiểu đa cấp.

Đầu tháng 2-2009, Harry Markopolos, một nhà đầu tư tài chính người từng cảnh báo với các cơ quan chức năng phố Wall về trường hợp của Bernard Madoff từ năm 2000, đã tiết lộ rằng ông đang báo động SEC về một vụ lừa đảo khác với trị giá

Kazutsugi Nami bị cảnh sát dẫn đi

trên dưới 10 tỉ USD, nhưng không nêu rõ tên tuổi.

Người đứng đầu văn phòng của SEC tại Fort-Worth (bang Texas), Rose Romero, cho biết một vị thẩm phán liên bang hôm 17-2-2009 đã ra quyết định khởi tố và điều tra đòi với công ty mẹ của hai công ty trên là Stanford Financial Group. "Chúng tôi nghi ngờ đây là một vụ lừa đảo quy mô rất lớn với những chân rết nằm rải rác khắp thế giới" - Bà Romero nhấn mạnh. "Ông Robert Allen Stanford và một nhóm nhỏ những người bạn và các thành viên trong gia đình ông ta đã tiến hành một vụ lừa đảo trên quy mô lớn bằng cách dựa trên những lời hứa hảo huyền và những con số làm giả để lừa phỉnh các nhà đầu tư" - Giám đốc bộ phận an ninh của SEC cho biết.

Lời kết tội ông Robert Allen Stanford và 2 đồng sự của người này được SEC đưa ra ngay sau khi họ nhận được những báo cáo của thẩm phán Reed O'Connor về các sai phạm của SIB, SGC và hai công ty tư vấn đầu tư cũng của tỉ phú Robert Allen Stanford là Stanford Group Company và Stanford Capital Management. Hiện, Tập đoàn Stanford

Financial từ chối đưa ra bất cứ bình luận gì về vụ việc này. Thẩm phán O'Connor cũng đã ra lệnh thu hồi về Mỹ toàn bộ số vốn của SIB và SGC bị phong tỏa ở nước ngoài để đảm bảo công tác tố tụng theo luật của Mỹ. Giám đốc phụ trách hai chi nhánh này là James Davis và Laura Pendergest-Holt cùng ông Stanford hiện đang là đối tượng điều tra hàng đầu của SEC.

Những ngày gần đây, tờ báo *Phố Wall* đã liên tục cho đăng tải những lời phản nản từ phía các khách hàng của SIB trong việc thu hồi lại vốn đầu tư. Những người này khi tới trụ sở của SIB để xin rút vốn thì đều nhận được câu trả lời là cần phải chờ đợi trong nhiều ngày để họ tiến hành những thủ tục cần thiết.

Theo các nhà điều tra của SEC, tháng 6-2008, Công ty SIB đã bán ra 8 tỉ cổ phiếu và một loạt những sản phẩm tài chính "rất đặc biệt" khác. Năm 2001, tổng trị giá niêm yết của công ty này chỉ là 1 tỉ USD. Sau vụ lừa đảo Madoff bị phát hiện, công ty này tuyên bố họ không phải là nạn nhân của Madoff cho dù là gián tiếp hay trực tiếp để trấn an mối lo của các nhà đầu tư. Tuy nhiên, SEC khẳng định, tuyên bố trên của SIB là sai sự thật. Tập đoàn Stanford Financial, được thành lập từ năm 1932, hiện có khách hàng tại 140 quốc gia trên thế giới và quản lý số cổ phiếu lên đến 50 tỉ USD.

"Vi quý ông bà ngốc nghếch và tin vào phép màu nên sẽ phải làm việc cật lực để bù lại tiền đã mất" - đó là phát biểu của những kẻ lừa đảo tại Colombia hồi tháng 11-2008 và trùm lừa đảo người Nhật Nami cũng tuyên bố: "Các người nên nhớ rằng lãi suất cao đi liền với rủi ro nhiều".

(Tổng hợp)

Với lời tựa "*Born to lose, destined to win*" (tạm dịch: *Sinh ra cùng khổ, vận khắc giàu sang*), bộ phim *Slumdog Millionaire* (Triệu phú khu ổ chuột) thực sự là ngôi sao sáng tại lễ trao giải Oscar lần thứ 81 vừa qua. Bộ phim là bức tranh sinh động đầy tính nhân văn, chất chứa khát vọng trong phần đông những số phận khốn khó đang hiện diện khắp năm châu. Ấn tượng sâu đậm mà bộ phim giành được trong lòng người hâm mộ điện ảnh không phải là kinh phí khổng lồ, không phải là những chiến dịch quảng cáo rầm rộ mà chính vì sự chân thực trong cách nhập vai của những đứa trẻ nghèo những diễn viên không chuyên trên đường phố miền Tây Ấn...

Câu chuyện trong *Slumdog Millionaire* dường như đi ngược lại với quy luật chính trị xã hội: Jamal Malik (Dev Patel thủ vai) là một chàng trai 18 tuổi tốt bụng nhà nghèo bỗng dưng giành cả một gia tài qua việc trả lời đúng những câu hỏi rối rắm về lịch sử Ấn Độ, những câu hỏi mà không biết phải do số phận sắp đặt hay không mà lại liên quan đến cuộc đời cậu, cuộc đời trong một khu ổ chuột đầy ắp điểm và tội phạm. Jamal sống cùng người anh trai cục súc Salim (Madhur Mittal thủ vai) và tham dự show truyền hình với mong muốn tìm lại cô bạn gái Latika (Freida Pinto thủ vai) bị thất lạc, hy vọng hình ảnh của

GIẢI OSCAR LẦN THỨ 81

BEST PICTURE
SLUMDOG MILLIONAIRE

Slumdog Millionaire

BÀI CA HY VỌNG CHO NGƯỜI CÙNG KHỔ

DẶNG NGỌC THIÊN TOÀN

minh trên truyền hình sẽ đến được với đám đông cả tỉ người trong xã hội Ấn Độ, trong đó có cả người bạn thanh mai trúc mã ấy. Ai cũng có quyền hy vọng vào phép màu, cậu bé khu ổ chuột cũng không ngoại lệ!

Ban đầu, bộ phim đã phải đối mặt với nguy cơ không được trình chiếu trên màn ảnh rộng và buộc phải phát hành dưới dạng DVD sau khi mất công ty chủ quản. Tuy nhiên, tác phẩm Anh - Ấn với kinh phí 13 triệu USD này đã thu về gần 60 triệu USD chỉ riêng tại Bắc Mỹ. Sau những chiến thắng ngoại cỡ tại giải *Quả cầu vàng* và giải của *Hiệp hội Các nhà sản xuất điện ảnh và diễn viên Mỹ*, bộ

phim đã hoàn thành giấc mộng đẹp của mình vào đêm 22-2-2009 khi được vinh danh với phần thưởng *Phim xuất sắc nhất* tại đêm xuân thứ 81 của giải Oscar.

Việc bộ phim chạm tay vào giải thưởng điện ảnh danh giá nhất hành tinh nghe ra thật không tưởng; tựa hồ như tính khả thi trong sự kết hợp nhuần nhuyễn một kịch bản phim đầy gọi tả của phương Tây với hình thức thể hiện thiên về ca múa của Bollywood. Trên thực tế, "chất Ấn" trong điện ảnh phương Tây từng được khẳng định qua hai tác phẩm điện ảnh thập niên 1980 từng đoạt giải Oscar. Đầu tiên là phim *Gandhi* của đạo diễn Richard Attenborough với 11 đề cử và thắng 8 giải.

Ngoài ra, giải Oscar lần thứ 81 còn vinh danh những tên tuổi sau:

1. Sean Penn - Nam diễn viên chính xuất sắc nhất (phim *Milk*)
2. Kate Winslet - Nữ diễn viên chính xuất sắc nhất (phim *The Reader*)
3. Heath Ledger (đã qua đời) - Nam diễn viên phụ xuất sắc nhất (phim *The dark knight*)
4. Pénélope Cruz - Nữ diễn viên phụ xuất sắc nhất (phim *Vicky Cristina Barcelona*)
5. *Wall-E*: Phim hoạt hình xuất sắc nhất
6. *The curious case of Benjamin Button*: Phim hóa trang hay nhất
7. *Man on wire*: Phim tài liệu xuất sắc nhất
8. *Departure* (Nhật Bản): Phim nước ngoài hay nhất
9. *The curious case of Benjamin Button*: Hiệu ứng hình ảnh hay nhất
10. *The dark night*: Hiệu ứng âm thanh hay nhất
11. *The Duchess*: Trang phục đẹp nhất.

Đạo diễn Danny Boyle - Đạo diễn xuất sắc nhất Oscar 2009

Bộ phim thứ hai được dàn dựng qua bàn tay của David Lean - cha đẻ của những tác phẩm kinh điển như *The bridge on River Kwai* (Cầu sông Kwai) hay *Doctor Zhivago* (Bác sĩ Zhivago). Tuy nhiên, người ta chú ý đến *Slumdog Millionaire* vì nó hơn hẳn hai đàn anh kia ở chỗ: cả hai đều được ví như tấm gương phản chiếu góc nhìn và cảm nhận của người ngoại quốc, ở đây là người Anh, về đất nước Ấn Độ. Trong khi đó, "người triệu phú" đàn em lại hoàn toàn thuần chất Ấn, dùng tính cách và con người Ấn để biểu đạt những thứ thuộc về văn hóa Nam Á ra với khán giả năm châu. Tất cả diễn viên thủ vai ba nhân vật Jamal, Salim, Latika qua các độ tuổi đều là người Ấn thuần túy, ngoại trừ diễn viên Dev Patel là người Anh gốc Ấn. Thêm vào đó, với một phần ba lời thoại trong phim là tiếng Hindu, *Slumdog Millionaire* khi đoạt giải cũng có thể được ví là nhà quán quân trong mục *Phim nước ngoài hay nhất*. Đối với khán giả Mỹ cũng như khán giả phi Ấn, bộ phim hấp dẫn vì một phần tính

ngoại bản mà nó mang theo. Nhưng trên hết, phim có thể lôi cuốn khán giả vì khả năng làm dậy lên những cảm nhận, làm rung lên những cung bậc tình cảm chung nhất của tất cả mọi người về trách nhiệm của mỗi cá nhân với bản thân mình, về những đam mê ái tình và nhất là về những cơ may mà mỗi chúng ta đều có cơ hội nắm bắt hòng vượt thoát khỏi đáy sâu cuộc sống để vươn lên một tầm cao mới. Sự hấp dẫn của phim còn nằm ở câu chuyện vượt khó của nhân vật chính được kể với nhịp độ nhanh đến mức có thể đưa phim hành động Hollywood vào dĩ vãng.

Ca ngợi phim là thế, người ta vẫn

không quên vai trò của những bàn tay khối óc góp phần tạo dựng nên bông hồng *Slumdog Millionaire* trong vườn hoa nghệ thuật thứ bảy. Đó là nhà biên kịch Simon Beaufoy, người đã biến những trang tiểu thuyết Q&A của nhà văn Vikas Swarup thành một câu chuyện khu ổ chuột thấp sáng màn ảnh rộng khắp thế giới và cũng vinh dự đoạt luôn giải kịch bản chuyển thể hay nhất. Đạo diễn Danny Boyle, người từng ít nhiều thành công khi đưa sự khốn khổ của giới trẻ tầng lớp lao động qua hai bộ phim gây chú ý là *Trainspotting* và *Millions*, lần này thực sự đã tạo dấu ấn mạnh mẽ. Ông hoàn toàn có thể lựa chọn dàn diễn viên Anh ngữ vào vai những nhân vật trong khu ổ chuột, nhưng đạo diễn lại nhận ra rằng cái gì thuộc về thực tế sẽ tự nhiên và mềm mại hơn. Nói về những diễn viên không chuyên bản xứ, ông cho biết: "Chúng hoàn toàn không bị một ức chế diễn xuất nào, rất mạnh dạn và tự tin". Giải Oscar cho đạo diễn xuất sắc nhất dành tặng Danny Boyle thực sự là phần thưởng xứng đáng cho ông.

Quá trình ra đời của bộ phim cũng gian nan như chính các nhân vật của nó. Khi Hãng Warner Bros quay lưng lại với phim độc lập - loại phim được sản xuất ngoài phạm vi Hollywood - cũng chính là lúc *Slumdog Millionaire* mất đi nhà phân phối tại Mỹ. Nhà sản xuất Christian Colson có ý định hoãn lại kế hoạch cho ra đời bộ phim. Dự án được chào mời với những nhà làm phim khác và bến đỗ cuối cùng

Kate Winslet, Sean Penn và Pénélope Cruz

là tại Fox Searchlight, một hãng phim có quy mô không lớn nhưng cũng là chủ nhân của một số tác phẩm nổi danh như *Little Miss Sunshine* và *Juno*. Chủ tịch Peter Rice của hãng đã nhận thấy sức lay chuyển ẩn chứa trong bộ phim với lời phát biểu: "Khán giả sẽ được sống trong một trải nghiệm chưa từng có khi xem phim và lập tức sẽ trào dâng cảm xúc được chia sẻ nó với người khác". Với những phản ứng tích cực dành cho bộ phim sau các buổi trình chiếu tại Liên hoan phim Telluride và Toronto, Hãng Searchlight gấp rút đưa *Slumdog Millionaire* vào kế hoạch tung ra tại Mỹ với đích nhắm là lời ngợi ca từ các nhà phê bình Viện Hàn lâm và tượng vàng Oscar. Tất cả đều diễn ra thật hoàn hảo tại đêm vàng trong nhà hát Kodak. Ngoài ba giải quan trọng là *Phim xuất sắc nhất*, *Đạo diễn xuất sắc nhất*, *Kịch bản chuyển thể hay nhất*, *Slumdog Millionaire* còn là chủ nhân của giải *Quay phim hay nhất*, *Âm nhạc tuyệt nhất*, *Phối âm ấn tượng nhất* và *Dựng phim hay nhất*. Chiếm giữ 7 trong tổng số 10 đề cử thực sự là đoạn kết không tưởng cho bộ phim đầy xúc cảm này.

(Tổng hợp)

Thảm họa môi trường từ **DẦU CỌ**

HÀ VĂN

Được gọi là vàng xanh, dầu cọ đang làm mưa làm gió trong ngành công nghiệp thực phẩm, mỹ phẩm và cả điện tử. Tại Indonesia, cùng với việc phát triển không ngừng của các đồn điền trồng cây cọ dầu là sự tàn phá môi trường nghiêm trọng.

Một đồn điền trồng cây cọ dầu trên đảo Borneo.

Theo truyền thuyết của người dân đảo Borneo, một trong những đảo chính của Indonesia, loài đười ươi (orang-outang) vốn xuất thân từ con người nhưng đã bị thần linh đổi bộ dạng thành thú vật. Orang-outang, theo thổ ngữ địa phương có nghĩa là người rừng. Vậy mà hiện nay, những người rừng này đang bị săn đuổi không thương tiếc bởi con người. Trên đảo Borneo, những cánh rừng nhiệt đới bạt ngàn, nơi sinh sống của đười ươi từ lâu đời, đang ngày đêm bị chặt

hạ và đốt bỏ không thương tiếc. Thay vào đó là những đồn điền trồng cây cọ dầu. Những hàng cây cọ dầu được trồng thẳng tắp trên hàng trăm ngàn hecta ngồn không biết bao nhiêu cánh rừng và là bản án tử hình dành cho không chỉ loài đười ươi mà cả những loài động vật hoang dã khác. Theo tính toán của Tổ chức Hòa Bình Xanh, với tốc độ tàn phá rừng hiện nay, chỉ đến năm 2020, đười ươi sẽ bị tuyệt chủng tại Indonesia. Cùng chung số phận với khỉ đột là hổ và tê giác trên đảo

Sumatra, các loài vượn quý cùng vô số động vật hoang dã khác.

Từ 10 năm nay, dầu cọ đã trở thành nguyên liệu chủ lực của ngành công nghiệp thực phẩm, là phụ gia không thể thiếu trong chế tạo các chip điện tử. Còn đối với người dân châu Á vốn ưa chuộng những món ăn chiên xào, dầu cọ không thể thiếu trong việc nấu nướng. Không chỉ thế, dầu cọ còn được sử dụng để sản xuất mỹ phẩm, dầu gội đầu, chất tẩy rửa... Đây chính là lý do khiến nhu cầu tiêu thụ dầu cọ đã tăng gấp đôi từ năm 2000 đến năm 2008 và chưa ngừng ở đó. Trong vòng vài năm trở lại đây, xu hướng sử dụng nhiên liệu sinh học để thay thế nhiên liệu hóa thạch đã không ngừng phát triển. So với đậu nành, ngô, hai loại nguyên liệu chính dùng để sản xuất nhiên liệu sinh học thì cọ dầu có nhiều ưu thế hơn vì mỗi năm có thể thu hoạch nhiều vụ. Kết quả là giá dầu cọ đã tăng từ 400 euro/tấn từ năm 2000 lên 800 euro/tấn vào năm 2008.

Jean Chanee, người Pháp, làm việc tại Tổ chức phi chính phủ BOS, bảo vệ nguy cơ diệt chủng của đười ươi tại Indonesia, cho biết: "Chúng tôi cùng nhiều tổ chức phi chính phủ khác đang vận động Chính phủ Indonesia phải mạnh tay trấn áp nạn chặt phá rừng bất hợp pháp. Các công ty khai thác gỗ cũng phá rừng, nhưng chỉ khai thác những loại cây gỗ quý và để lại những cây rừng khác. Còn để phục vụ cho việc canh tác cây cọ dầu, người ta đã chặt phá trụi, không chừa một cây nào cả. Đây

là lý do khiến cân bằng sinh thái bị đảo lộn nghiêm trọng. Nhiều động vật săn mồi đã bị tàn sát khiến loài động vật gặm nhấm phát triển mạnh khắp nơi. Hậu quả là người ta phải nhập khẩu rắn hổ mang từ Nam Phi để diệt chuột tàn phá các đồn điền".

Nhưng chính người dân mới phải trả giá đắt cho việc thay đổi đột ngột của hệ sinh thái. Amir Ynanto, dân cư ngôi làng Mega Timur ở miền Tây đảo Borneo, cho biết: "Trước đây, nước mưa luôn được thấm hút bởi các cánh rừng. Giờ đây, với việc chặt phá rừng để trồng cây cọ dầu, đất đai bị xói mòn khiến nước mưa không thấm được. Hậu quả là lụt lội xảy ra triền miên, có khi đến ba lần trong năm".

Đó là chưa kể đến việc đốt rừng đã đầu độc bầu không khí suốt nhiều

Chặt phá và khai hoang rừng để trồng cây cọ dầu

Đuôi uơi, động vật hoang dã quý hiếm có nguy cơ tuyệt chủng trước nạn chặt phá rừng để trồng cây cọ dầu

tháng liền trong năm. Chỉ trong vòng mấy năm, Indonesia đã được xếp vào danh sách những quốc gia thải khí gây hiệu ứng nhà kính cho Trái đất nhiều nhất, đứng hàng thứ ba trên thế giới chỉ sau Mỹ và Trung Quốc, với số lượng khí thải toàn cầu lên đến 4%. Hệ quả ô nhiễm sinh thái càng nghiêm trọng hơn khi việc chặt phá rừng lại nằm trên những khu vực có than bùn khiến cho khí carbon tăng gấp 30 lần so với những khu rừng bình thường khác.

Nếu việc canh tác cây cọ dầu tại

Indonesia đã làm cho một thiểu số những ông chủ trở nên giàu có ngất trời thì ngược lại cũng làm cho đời sống của đa số dân cư bị đảo lộn nghiêm trọng. Ien, một giáo viên dạy học tại làng Sanggau, phía Đông đảo Borneo, cho biết: "Cho đến nay, chúng tôi không còn ruộng đồng trồng lúa cho đến vườn cây ăn trái và thay vào đó là các đồn điền trồng cây cọ dầu. Hầu hết các con sông đều bị ô nhiễm nghiêm trọng bởi thuốc trừ sâu. Gia đình tôi không còn ruộng để canh tác vì vậy phải mua gạo nhập từ đảo Java với giá cao". Đây chính là lý do tại sao dân cư nhiều địa phương đã quyết liệt phản đối việc lấy đất đai canh tác của họ để trồng cây cọ dầu. Theo một báo cáo của Tổ chức phi chính phủ Sawit Watch, chỉ từ năm 2005 đến năm 2008, đã xảy ra 513 cuộc đụng độ quyết liệt giữa dân cư nhiều địa phương với giới chủ các đồn điền trồng cây cọ dầu.

Hỗ trợ cho các cuộc đấu tranh của người dân là các tổ chức phi chính phủ. Thắng lợi mới nhất của các tổ chức phi chính phủ là đã vận động được Chính phủ Indonesia ban hành quy định kiểm soát nghiêm ngặt việc chặt phá rừng để trồng cây cọ dầu.

(Theo National Geographic)

- Đến ly thứ ba thì rượu uống người.

At the third cup, wine drinks the man.

Hokeykyo Sho

- Đừng quyết định hấp tấp. Sự quyết định đã đưa ra không thể lấy lại được.

Decide not rashly. The decision made. Can never be recalled.

H. W. Longfellow

Phải mất hơn 10 năm chờ đợi từ khi được cấp chứng nhận sáng chế, ngày 12-5-1998, những chiếc quan tài sinh thái đầu tiên đã được bán tại Pháp từ tháng 1-2009. Những quan tài này được làm từ tinh bột khoai tây và ngô, sơn màu gỗ và vân gỗ giống như thật. Trước đây, nó từng được bán ở nước ngoài nhưng từ ngày 15-12-2008, Georges Braissant, chủ doanh nghiệp người Thụy Sĩ có cơ sở tại Bourgogne, Pháp, tung lại sản phẩm của họ vào thị trường Pháp.

Người ta chỉ tốn 350 euro cho một quan tài sinh thái (ecological coffin trong tiếng Anh) thay vì từ 1.500-4.000 euro cho một quan tài bằng gỗ như bình thường. Quả là một số tiền đáng kể đối với một ngành dịch vụ mà số tiền chênh lệch phụ thuộc chủ yếu vào giá của quan tài. Ngoài việc giá cả rất cạnh tranh, quan tài sinh thái dưới dạng giấy phẳng, gấp lại khi sử dụng, cũng cho thấy rất nhiều ưu điểm trong việc cắt giảm khí thải cũng như tiết kiệm nhiên liệu đốt trong lò thiêu. Theo thành phần cấu tạo, lượng khí thải khi hỏa táng loại quan tài này chỉ bằng 15% và thời gian hóa tro nhanh hơn 20% so với quan tài bằng gỗ. Nếu là địa táng, quan tài sinh thái sẽ nhanh chóng hòa

▶ Ngày nay, những luận điểm về sinh thái học (giữ lại tro cốt thay vì giữ nguyên vẹn thi hài người đã mất) ngày càng ủng hộ phương pháp hỏa táng. Nhưng bên cạnh đó, một số giải pháp khác thay cho quan tài truyền thống cũng dần xuất hiện.

QUAN TÀI SINH HỌC

BẢO THANH

Quan tài sinh thái ngày càng được sử dụng nhiều

vào đất và quá trình phân hủy diễn ra rất nhanh. Trong vòng 12 tháng, tất cả đều tan biến!

Carton hay gỗ?

"Đó là vấn đề rất được người theo đạo Do Thái và những người Hồi giáo quan tâm. Đối với những tôn giáo này, thân xác phải có khả năng tự phân hủy càng nhanh càng tốt" - Georges Braissant ghi nhận. Ông đã trao việc bán những quan tài này cho nhà hỏa táng AB Crémation, một công ty gia

Quan tài Capsula Mundi

đình tại Gard (một tỉnh của Pháp) với hy vọng phân phối sản phẩm này trên toàn nước Pháp. Tuy nhiên, họ sẽ phải thuyết phục được các nhà mai táng rằng sự tôn kính dành cho người chết không phụ thuộc vào mức độ đắt tiền của quan tài, dù cho nó làm bằng carton hay bằng gỗ. Trước đây, những nhà mai táng này cũng đã đưa những “giải pháp xanh” vào dịch vụ của họ, nhưng ít đột phá hơn. Đó là những quan tài chủ yếu bằng gỗ khai thác tại Pháp và luôn được chứng nhận là “xanh và kinh tế”, không dung môi, không keo tổng hợp, có 2 miếng đệm được làm từ tinh bột ngô. Chúng hiện chiếm 15% trong các sản phẩm được bán ở những nhà mai táng Pháp.

Nhà mai táng Choix, xếp thứ 2 tại Pháp, cũng đã tung ra một loại quan tài tương tự, với 80% làm bằng gỗ sồi lấy từ những cánh rừng được trồng mới liên tục, một miếng đệm bằng chất liệu tự nhiên tái chế được, không dung môi và những nắm bằng gỗ giúp khả năng phân hủy sinh học trở nên dễ dàng. Tuy nhiên, giá của nó lại cao hơn 5% so với những loại quan tài truyền thống.

200 nghĩa trang sinh thái ở Anh

Ở Đức, Thụy Sĩ và Anh, người ta đã sử dụng những bình đựng di cốt và quan tài bằng carton có khả năng phân hủy sinh học từ lâu và đã được chấp nhận rộng rãi. Ước tính tại Anh có gần 200 nghĩa trang sinh thái. Tại đây, người ta nhận ra lượng chim tăng gấp 10 lần và sự đa dạng sinh thái cũng phong phú hẳn lên. Nhà mai táng Hazel Selina ở Anh đã đề nghị bán những quan tài Ecopod, một loại quan tài bằng giấy tái chế, tại tất cả các nghĩa trang sinh thái này. Tại Ý, một cặp vợ chồng làm nghề thiết kế đồ họa đã đặt làm quan tài Capsula Mundi, một quả cầu trứng khổng lồ bằng nhựa sinh học, người mất được đặt vào đó trong tư thế thai nhi. Quả cầu được chôn dưới một gốc cây để giúp nó phát triển.

Tại Thụy Điển, một tiến sĩ sinh học đã nghĩ đến việc đông lạnh xác lại ở -200°C trước khi đặt nó dưới những rung động cực mạnh để biến thành bột rồi phân tán vào hệ thực vật. Tại Pháp, một tổ chức ở Angers đã nghĩ ra hình thức “Cây tưởng niệm”, một phiên bản nhẹ nhàng hơn cho việc hòa hợp giữa phần còn sót lại của người đã khuất với thiên nhiên. Tro của những người đã khuất sẽ được đưa vào một bình đựng hài cốt có khả năng phân hủy sinh học đặt dưới những rễ cây. Họ có thể lựa chọn trong số 12 loài cây có tại đây. Đó là trong một công viên rộng 4,5 hecta khánh thành vào năm 2004 tại Pruillé, một huyện gần Angers, hiện là nơi yên nghỉ của hơn 50 người đã đi vào cõi vĩnh hằng.

(Tổng hợp)

KỶ LỤC THẾ GIỚI

Xe hơi đắt nhất

Đó là chiếc xe Reventon của hãng xe thể thao chuyên nghiệp Lamborghini (Ý), được giới thiệu tại Triển lãm Frankfurt, Đức. Với động cơ 650 mã lực, chiếc Lamborghini Reventon này có thể đạt vận tốc 100km/giờ chỉ trong vòng 3 giây. Giá của nó chưa tính thuế là trên 1 triệu euro.

Đứa trẻ thông minh nhất

Ainan Cawley, thần đồng 9 tuổi người Anh, vừa được sách kỷ lục thế giới công nhận là đứa trẻ thông minh nhất thế giới. Ainan Cawley hiện đang sống tại Singapore cùng cha mẹ và đang theo học chuyên ngành hóa tại một trường đại học. Ainan lấy bằng tốt nghiệp trung học phổ thông khi mới lên 7 tuổi. Theo cha mẹ Ainan, cậu biết đi khi mới được 6 tháng tuổi và ngay trong lần sinh nhật đầu tiên đã có thể nói những câu khá phức tạp. Hiện nay, Ainan có thể đọc vanh vách 518 chữ số thập phân của số Pi (3,14159265358979323846...).

Xúc xích dài nhất

Người dân miền Đông Croatia vừa sản xuất ra một chiếc xúc xích dài 530m. Chiếc xúc xích khổng lồ này được làm từ 400kg thịt lợn, 10kg muối, 2,5kg gia vị và 3,5kg tỏi. Các nhà tổ chức cho biết chiếc xúc xích này có thể phục vụ cho 3.000 người ăn và việc làm ra nó chỉ là "tập dượt" cho năm tới khi Croatia có kế hoạch sản xuất một chiếc xúc xích dài tới 1.000m.

Tấm thiệp sinh nhật bằng cát dài nhất

Ông Jeff Brook-Smith, 62 tuổi, người Anh, đã miệt mài viết lên cát dòng chữ chúc mừng sinh nhật dài tới hơn 30m để tặng người bạn đời của mình. Ông đã sáng tạo công trình của mình trong vòng 4 tiếng đồng hồ trên bờ biển gần ngôi nhà gia đình ông đang sinh sống ở Scarborough, Bắc Yorkshire, Anh. Trên nền cát của bãi biển, công trình của ông thật nổi bật với dòng chữ "Happy Birthday Janet! With all my love" (Chúc mừng sinh nhật Janet! Với tất cả tình yêu của tôi). Đây có thể xem là tấm thiệp mừng sinh nhật độc đáo và lãng mạn nhất với kích thước đáng kinh ngạc: dài 36,5m và rộng tới 15,2m.

D.H

● **Ban Quản lý dự án giáo dục đại học Afghanistan tiếp tục chọn Trung tâm SEAMEO - Việt Nam để tổ chức khóa tập huấn về quản lý giáo dục cho cán bộ quản lý các trường đại học sư phạm thuộc Bộ Giáo dục Afghanistan** từ ngày 22-2 đến 5-3-2009 sau thành công của khóa tập huấn quản lý giáo dục dành cho lãnh đạo các trường đại học Afghanistan tiến hành vào tháng 5-2008. Tham gia khóa tập huấn này có 23 cán bộ quản lý của các học viện sư phạm thuộc Bộ Giáo dục Afghanistan. Nội dung khóa học xoay quanh các chủ đề về công tác quản lý trường học, quản lý sinh viên và công tác học vụ trong trường đại học, dịch vụ hỗ trợ sinh viên bậc giáo dục đại học, nâng cao dịch vụ hỗ trợ sinh viên, hệ thống và tiến trình tuyển sinh... Khóa học kết hợp nhiều phương pháp sinh động như thuyết trình, thảo luận, hoạt động nhóm, trình bày và tham quan thực tế các trường đại học tại TP. Hồ Chí Minh, với sự tham gia giảng dạy của các giảng viên có kinh nghiệm trong và ngoài nước.

● **Triển lãm - Hội thảo về công nghệ thông tin, điện tử viễn thông** đã diễn ra tại Khu Công nghệ phần mềm Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh. Triển lãm do Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh, Khu Công nghệ Phần mềm Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh, Trường Đại học Công nghệ Thông tin và Đại Học Soongsil (Hàn Quốc) đồng tổ chức.

● **Hà Nội có 138 học sinh tham gia kỳ thi học sinh giỏi quốc gia năm 2009** và lần đầu tiên có đội tuyển tiếng Trung Quốc tham gia với 6 thành viên. Nhiều năm qua Hà Nội luôn tham dự đầy đủ các

kỳ thi học sinh giỏi quốc gia và đoạt thứ hạng cao, nhiều năm có học sinh tham dự các kỳ thi học sinh giỏi quốc tế cũng gặt hái thành công. Năm 2009 này, đội tuyển học sinh giỏi quốc gia của Hà Nội là học sinh đến từ các trường nổi tiếng về chất lượng như: Trung học phổ thông (THPT) chuyên Hà Nội - Amsterdam có 79 em, THPT chuyên Nguyễn Huệ có 44 em, THPT Chu Văn An có 9 em, ngoài ra là 6 trường khác, trong đó có học sinh đến từ THPT Quốc Oai (thuộc Hà Tây cũ).

● **Ngày 22-2-2009, hơn 100 học sinh lớp 12 Trường THPT Trà Cú (Trà Vinh) đã đến tham quan Trường Cao đẳng Nguyễn Tất Thành.** Các em học sinh đã được tham quan các phòng thực hành, phòng thí nghiệm và được tham gia học thử như một sinh viên thực thụ của trường. Điều này đã tạo cảm giác thích thú cho tất cả học sinh trong đoàn tham quan. Cuối buổi, đại diện lãnh đạo nhà trường và các khoa chuyên ngành đã tư vấn và trả lời mọi thắc mắc của các em học sinh về các vấn đề liên quan đến tuyển sinh năm 2009, cách chọn ngành nghề phù hợp và phương pháp học để đạt được kết quả cao nhất.

● **Cuộc triển lãm giá vẽ và nghệ thuật sắp đặt *Giới hạn* của họa sĩ Doãn Hoàng Kiên chính thức ra mắt người yêu hội họa thủ đô** từ ngày 22 đến 28-2-2009 tại Trung tâm triển lãm Viet Art (42 Yết-Kiên, Hà Nội). Triển lãm được sự hỗ trợ của Quỹ Phát triển và Giao lưu văn hóa Đan Mạch. *Giới hạn* không phải là triển lãm đầu tiên của Doãn Hoàng Kiên nhưng lại là ý tưởng anh nung nấu từ nhiều năm qua, gồm hai phần trưng bày với khoảng 60 bức tranh và 3 tổ hợp sắp đặt.

Mô hình sắp đặt được tạo nên từ những cây tre sơn trắng - đỏ như những thanh barrier ngoài cuộc sống, “chúng được chằng buộc, gắn kết, ghi xiết với nhau lúc thì ngay ngắn, trật tự khi thì chông chéo, lộn xộn, lộn lộn lên nhau...” tạo sự liên tưởng về tiềm năng to lớn của một con người với những giới hạn không thể tránh khỏi, những giới hạn bên trong con người.

● **Hai khách sạn hàng đầu tại Đà Lạt, Sofitel Palace và Novotel giới thiệu gói du lịch Gia đình hạnh phúc** với giá chỉ từ 259 USD tại Sofitel và 110 USD tại Novotel. Gói du lịch này sẽ giúp cho các gia đình có nhiều lựa chọn hơn khi đưa con em đi nghỉ ngơi thư giãn trong mùa hè sắp tới. Tại Sofitel, gói du lịch bao gồm lưu trú một đêm phòng Luxury, có phòng kết nối cho trẻ, phục vụ ăn sáng và buffet sôcôla. Gói du lịch còn bao gồm ăn trưa picnic và các chương trình vui chơi cho trẻ em. Gói du lịch gia đình tại Novotel gồm hai đêm ở tại phòng Suite với phục vụ ăn sáng mỗi ngày, một buổi ăn tối tại nhà hàng Y Như Ý và có quà tặng đặc biệt cho trẻ em. Chương trình trọn gói được áp dụng từ nay cho đến hết 20-12-2009. Cũng trong thời gian này, Novotel đưa ra gói dịch vụ “Tuần trăng mật lịch sử” cho các đôi uyên ương với giá ưu đãi, chỉ có 108 USD (khoảng hơn 1,8 triệu đồng).

● **Ngày 19-2-2009, Bệnh viện Mắt Việt Nga tại Hà Nội chính thức đi vào hoạt động** và áp dụng chương trình khám và tư vấn miễn phí cho 100% bệnh nhân, những trường hợp xét nghiệm chuyên sâu và phẫu thuật sẽ được giảm giá 30%. Bệnh viện là sự hợp tác giữa Công ty Cổ phần Viện mắt Việt - Nga và Tổ hợp khoa học kỹ thuật đa chuyên ngành “Vi phẫu mắt”

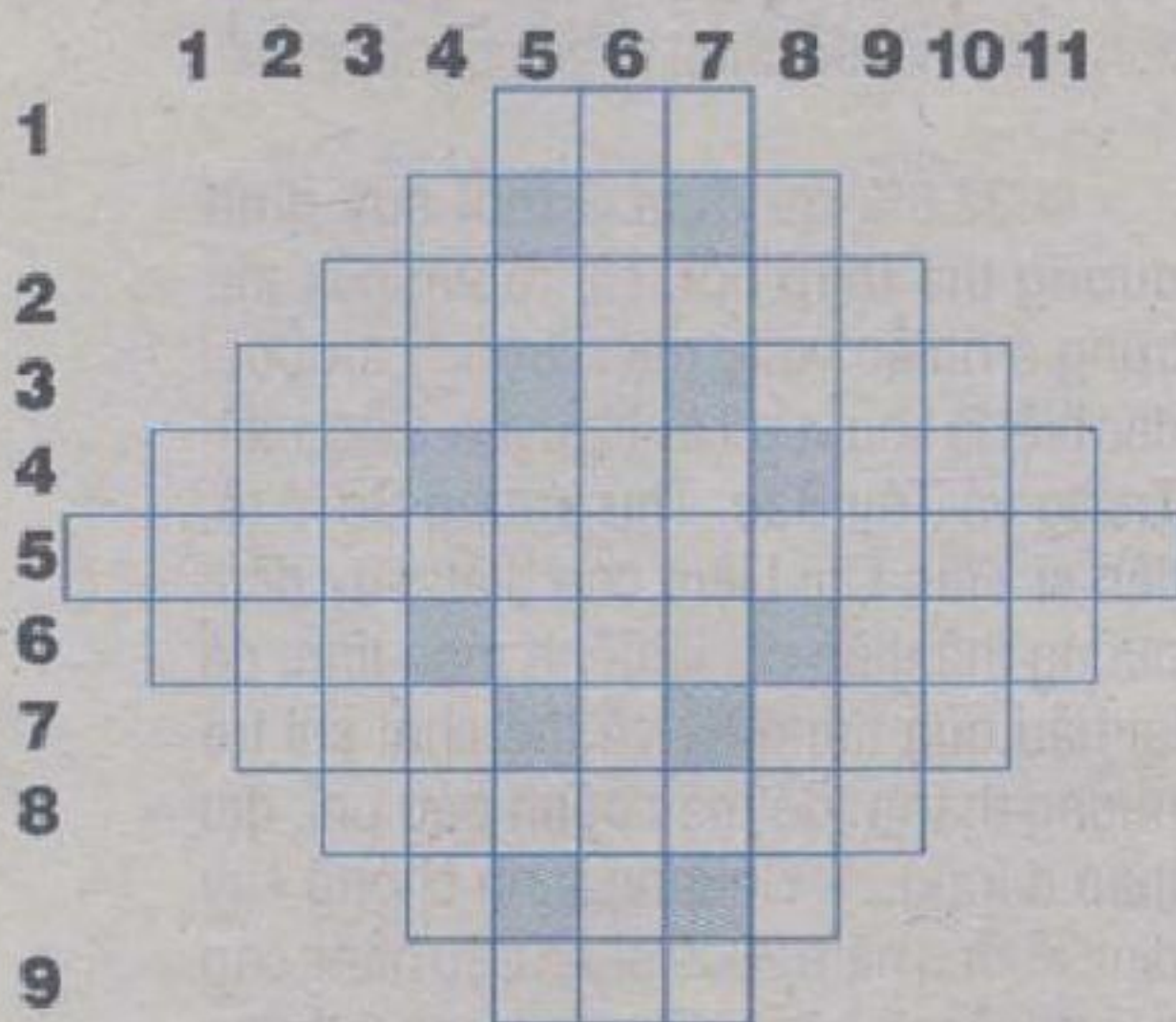
của Nga. Tổng giám đốc tổ hợp khoa học của Nga, ông Takhchidi Kristo khẳng định: “Bệnh viện sẽ áp dụng những kỹ thuật tiên tiến nhất để chữa trị cho bệnh nhân”.

● **32.6% trẻ dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng thể thấp còi**, số trẻ em này tập trung ở nhiều vùng miền trong cả nước, đặc biệt là khu vực Tây Nguyên, Bắc miền Trung và Tây Bắc. Thứ trưởng Bộ Y tế, tiến sĩ Trần Chí Liêm cho biết: suy dinh dưỡng thể thấp còi là bệnh mạn tính, để lại hậu quả nặng nề về thể chất khi trẻ trưởng thành (dễ mắc bệnh béo phì, đái tháo đường...). Chương trình chống suy dinh dưỡng năm 2009 phấn đấu nâng cao tỉ lệ nuôi con bằng sữa mẹ trong 6 tháng đầu năm tăng 5% so với cùng kỳ năm 2008, tỉ lệ các bà mẹ có kiến thức và thực hành dinh dưỡng đúng tăng 10%.

● **Ngày hội “khai trương” nhà máy đặc biệt của Coca-Cola tổ chức vào ngày 28-2 mang tên: Happiness Factory.** Với tinh thần dám nghĩ dám làm của tuổi trẻ, ngày hội “khai trương” Happiness Factory tái hiện không khí cực kỳ hồi hả và phấn khích của một nhà máy đặc biệt nhất trên thế giới, nơi những thành viên được tôn trọng cá tính độc đáo của chính mình, nơi mọi hoạt động được vận hành bằng một thứ năng lực tinh thần duy nhất: niềm vui. Không ai có thể hờ hững trước những nhân vật rất độc đáo như bước thẳng ra từ một vùng đất thần tiên nào đó của nhà máy Happiness Factory trong ngày hội khai trương. Đặc biệt, ngày hội cũng là thời điểm vén mở bức màn bí ẩn về một loại công thức bí mật đã tạo nên sản phẩm Coca-Cola lừng danh trong hàng trăm năm qua.

P.V

Ô CHỮ

Hàng ngang:

1. Liên đoàn Xe đạp quốc tế (viết tắt tiếng Anh); 2. Nhà văn hiện đại nổi tiếng Trung Quốc, tác giả *Đàn hương hình*; 3. Dụng cụ dùng để nấu - Kiến... lâu cũng đầy tổ; 4. Say rượu - Con sông dài nhất thế giới (đọc theo tiếng Việt) - Nếu sắp khéo thì được một ký; 5. Tên tờ báo, cơ quan ngôn luận của Bộ Công an; 6. Lấy ra từ bên trong, bên dưới bằng cách gạt bớt những gì ở bên trên, bên ngoài - Loại trái cây, một trong những hóa thân của cô Tấm - Bấm báo với vua; 7. Món ăn từ rau luộc hoặc củ quả thái nhỏ, trộn với vùng lạc, gia vị - Không hờ; 8. Nếu bỏ N đi thì được 4 cái bình; 9. Tổ chức Y tế thế giới (viết tắt tiếng Anh).

Hàng dọc:

1. Món ăn nấu từ gạo nếp; 2. Tỉ tê chuyện tâm tình; 3. ...Tết cha, mừng ba Tết thầy; 4. Thường đi với quan - Món ăn thường có trong ngày Tết; 5. Tác giả *Cánh đồng bất tận* (viết tắt); 6. Tên nữ diễn viên đóng vai chính trong phim *Hà Nội, Hà Nội*; 7. Bộ phận chỉ có ở hoa đực; 8. Họ của

Vui cười

• Nhân viên nói với chủ nhà hàng:

- Thưa bà, nước rửa chén đã hết từ chiều hôm qua.

- Thật là tội nghiệp cho thực khách!

• Trong văn phòng môi giới hôn nhân:

- Thưa ông, tôi có thể giới thiệu với ông một đối tượng, cô ấy có của hồi môn cả chục tỉ đồng.

- Thế anh có ảnh của cô ấy không?

- Đã có chục tỉ đồng rồi thì cần gì ảnh nữa, thưa ông!

DIỄM HƯƠNG (st)

viên tướng nhà Thanh bị Quang Trung đánh cho tơi tả (viết ngược) - Dòng suối nhỏ; 9. Chữ đầu và chữ cuối trong ngũ thường; 10. Việc nhân nghĩa cốt ở... (Nguyên Trãi); 11. Một dụng cụ dùng bắt cá.

ĐOÀN NGỌC NGHĨA

ĐÁP ÁN SUDOKU TGM 822

4	5	8	1	2	7	9	6	3
3	2	9	8	5	6	7	4	1
1	6	7	3	9	4	8	5	2
5	9	2	6	1	8	3	7	4
7	3	6	5	4	9	2	1	8
8	1	4	2	7	3	5	9	6
2	4	5	7	3	1	6	8	9
9	8	3	4	6	5	1	2	7
6	7	1	9	8	2	4	3	5

Giai thoại nhà văn: ĐẤU CHỮ

Nói về thơ của nữ sĩ Vân Đài trong *Thi nhân Việt Nam*, Hoài Thanh viết: "Thơ Vân Đài bao giờ cũng nhẹ nhàng êm ái. Ít khi tiếng Nam có vị ngọt ngào như thế...". Nhưng ngược lại, câu đối của bà lại sâu sắc gai gạnh. Chuyện kể rằng thời Pháp tạm chiếm, trước năm 1954, hầu hết các văn nghệ sĩ ở miền Bắc qua lại đều tụ tập ở Thanh Hóa - "thủ phủ" kháng chiến của khu Ba, khu Bốn cũ. Nhân một cuộc liên hoan, đông đủ các văn nghệ sĩ các ngành nhạc, họa, kịch, thơ văn, trong đó có cả nhà văn Đoàn Phú Tứ (1910-1989), nhà viết kịch, nhà dịch thuật, tác giả của bài thơ **Màu thời gian** nổi tiếng, khi rượu vào đã say, nhìn bà Vân Đài có vẻ đẹp quý phái, ông chợt nhớ tới vở kịch của bà có tên là **Thanh lịch**, Đoàn Phú Tứ liền đứng phắt dậy rồi ra ngay một vế đối:

- **Thanh lịch Vân Đài thành lịch kịch.**

Nghe xong mọi người cười ồ, còn bà Vân Đài mặt đỏ bừng bừng. Ngay lúc đó, Đoàn Phú Tứ đề nghị bà Vân Đài và mọi người đối lại. Trong giây lát, bà trấn tĩnh xuất khẩu ngay:

- **Ngã ba Phú Tứ ngã ba hoa.**

Mọi người lại được một phen cười như nắc nẻ.

Chả là trước đó Đoàn Phú Tứ có viết một vở kịch tên là **Ngã ba**. Chơi chữ - "đấu chữ" như vậy thật là tuyệt vời!

LÊ HỒNG THIÊN (st)

CON MẮT

Con mắt cửa sổ tâm hồn
Nhắm mắt bẻ ngủ thật ngon giấc dài
Lác mắt khăm phục giỏi tài
Mờ mắt nên chẳng thấy ai qua đường
Hoa mắt choáng váng khó tường
Nước mắt cá sấu chẳng thương tiếc gì
Đưa mắt ra hiệu đi đi
Tối mắt hám lợi hiểm nguy chẳng màng
Sáng mắt trông thấy rõ ràng
Ra mắt đoàn kịch mở màn đêm nay
Trước mắt nhiệm vụ phải làm ngay
Để mắt chú ý dõi theo việc nhà
Chối mắt vì ánh đèn pha
Đảo mắt nhìn - kẻ gian tà láo liên
Tinh mắt phát hiện ra liền
Bắt mắt hàng đẹp - nhiều tiền mua ngay
Tráo mắt chẳng ngủ đêm nay
Ngược mắt nhìn chiếc máy bay quay vòng
Ánh mắt thể hiện nội lòng
Căng mắt tìm chữ cho xong một bài.

TRẦN ANH ĐÀO

Mắc cỡ quá đi!

Hiệu quả việc thay đổi nội dung sinh hoạt đầu tuần

Để cho buổi sinh hoạt đầu tuần (SHĐT) không đơn điệu, nhằm chán, kém hấp dẫn các em học sinh, bắt đầu từ năm học này, nội dung buổi SHĐT ở trường tôi đã có sự thay đổi lớn: tạo sân chơi kiến thức, giao lưu văn nghệ giữa các em học sinh trong trường với nhau. Cụ thể 45 phút SHĐT ở trường tôi hiện nay đã có sự phân chia hợp lý: 10 phút đầu dành cho việc nhận định thi đua giữa các lớp, các tồn tại cần khắc phục và các việc cần thực hiện trong tuần. Tiếp đó là chương trình văn nghệ do mỗi lớp thực hiện mỗi tuần khoảng 10 phút. Thời gian còn lại (25 phút) dành cho hái hoa kiến thức với tất cả các môn học trong nhà trường. Mỗi lần SHĐT cử hai học sinh/lớp tham gia thi hái hoa kiến thức. Những câu hỏi trắc nghiệm, tự luận được ban cố vấn là các giáo viên cùng ngồi tham dự với các em đưa ra thật vừa sức, kèm vài câu hỏi học búa nhằm tìm kiếm nhân tài tham dự các kỳ thi học sinh giỏi... Ngoài ra còn có phần thi đặc biệt dành cho cố động viên.

Theo nhận xét của chúng tôi, buổi SHĐT “mới” khiến các em học sinh của trường có sự thay đổi rõ rệt: các em học sinh cá biệt hạn chế lỗi vi phạm nhiều lần trong tuần. Tình trạng cúp tiết giờ SHĐT đã không còn nữa. Khi tiếng trống trường vang lên báo hiệu giờ SHĐT đến, các lớp ủa ra xếp hàng, hăm hở nhận ghế, ngồi ngay ngắn im lặng, háo hức chờ đợi đến lượt mình sẽ tham gia vào sân chơi kiến thức, văn nghệ đầy bổ ích này. Đây cũng là một hình thức hưởng ứng tích cực phong trào “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực” cho năm học 2008-2009.

(**Nguyễn Hồng Phượng**, Tây Ninh)

Lãng phí đề tài khoa học trong ngành giáo dục

Cứ vào tháng 2 hàng năm, giáo viên (GV) đăng ký thi GV giỏi lại chạy đôn đáo làm sáng kiến kinh nghiệm (SKKN). Đó là một điều kiện bắt buộc không thể thiếu của bất cứ GV giỏi ở cấp nào trong ngành giáo dục và đào tạo (GD-ĐT). Có bao nhiêu GV giỏi là có bấy nhiêu SKKN nên số lượng SKKN rất nhiều, đa dạng, phong phú. Càng nhiều SKKN được công nhận càng chứng tỏ trong quá trình dạy học, đội ngũ làm công tác giáo dục đã không ngừng tìm tòi, nghiên cứu, sáng tạo, đầu tư, phát hiện ra những định hướng dạy tốt, cách dạy hay, những ý kiến mang tính mở đường hiệu quả cho sự nghiệp GD-ĐT. Song cần thẳng thắn nói

rằng, tuy lượng sáng kiến nhiều nhưng kém phát huy hiệu quả vì hầu hết không được áp dụng rộng rãi, kể cả những SKKN đạt loại A cấp sở, cấp quốc gia. Việc chưa hoặc không áp dụng SKKN vào thực tiễn học đường có nhiều nguyên nhân. Thứ nhất là không có kinh phí để triển khai, phổ biến đại trà SKKN. Bởi lẽ hàng năm riêng mỗi sở GD&ĐT có đến trăm SKKN đủ loại thì làm sao có kinh phí để triển khai xuống cả trăm trường học các cấp. Thứ hai là SKKN còn nặng về lý thuyết, ít tính thực tiễn nên khó nhân rộng. Vả lại, bộ phận chuyên môn của ngành cũng chưa mạnh dạn đưa SKKN vào các trường. Theo chúng tôi, ngành GD-ĐT nên tổ chức biên tập SKKN hàng năm theo các phân loại khoa học, để tiếp cận trên các trang tin điện tử của Bộ và các đơn vị trong ngành, thông báo rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng, giúp các nhà giáo có điều kiện sử dụng kho đề tài khoa học rất có giá trị này vào quá trình giảng dạy.

(**Ngũ Tử Tư**, Đà Nẵng)

Để có những giờ hội giảng thiết thực

Hội giảng là một hoạt động giảng dạy rất quen thuộc và cần thiết trong mỗi nhà trường. Qua mỗi kỳ hội giảng có thể rút ra được nhiều bài học kinh nghiệm quý báu, giúp người giáo viên trưởng thành nhanh chóng. Tuy nhiên, hoạt động này ở một số nơi diễn ra không bình thường, không thực chất và gây căng thẳng cho giáo viên tham dự. Giáo viên tham dự hội giảng không chỉ bị áp lực bởi danh dự của mình mà còn vì màu cờ sắc áo của địa phương nên ngoài phần bài tự soạn đã phải tham khảo ý kiến của “quân sư” các cấp, phải dạy thử rất nhiều lần... Nhiều giáo viên phải bỏ bê việc dạy của mình trên lớp, dành thời gian, công sức cho dạy thử và dự thi. Điều đáng nói là giờ dạy hội giảng mang tính chất biểu diễn, thiếu tự nhiên. Nhiều nơi còn “cài đặt” trước cho học sinh câu hỏi và câu trả lời... Theo tôi, để đánh giá giờ dạy có lẽ cần phải thêm tiêu chuẩn cần thiết: Giờ dạy có thực chất hay không? Có thể áp dụng đại trà, rộng rãi được không? Nhiều giáo viên tâm sự: dạy giờ nào cũng như hội giảng thì có mà “ăn cám”, bởi mất quá nhiều thời gian, công sức chuẩn bị, thao diễn, ảnh hưởng đến các bài giảng khác.

Hiện nay, ngành giáo dục đang tích cực triển khai đổi mới phương pháp dạy học, thiết nghĩ việc tổ chức hội giảng các cấp càng cần mở rộng, nhưng cũng cần đổi mới quan niệm, đổi mới cách đánh giá hội giảng sao cho thực chất hơn, thực tế hơn.

(**Nguyễn Nhật Tân**, số 31, Nặng Tĩnh, TP. Nam Định)

Tải NHẠC HAY về máy soạn tin:

RN mã số

998

Muôn màu yêu thương

	đơn âm	đa âm	có lời
Mưa lệ - Duy Khánh	111601	111601p	182159
Chiếc khăn gió ẩm - Hồ T	111614	111614p	182286
Chúc em ngủ ngoan - Hoàng Châu	111766	111766p	182583
Em chờ anh - Mai Hồng	111767	111767p	182584
Giáng trần - Lý Hải	111768	111768p	182585
Lời nguyện - Anna Phan	111769	111769p	182586
Lời tình anh trao - Thanh Ngọc	111770	111770p	182587
Một sự thật - Tm	111771	111771p	182588
Mùa đông không lạnh - Anna Phan	111772	111772p	182441
Tình sắc muôn màu	111773	111773p	182589
Điều diệu kỳ từ anh - UOM	111655	111655p	182382
Hãy cười lên anh nhé - Hải Yến	111656	111656p	182383

Dành cho Mẹ yêu

	đơn âm	đa âm	có lời
Mẹ yêu	110215	110215p	18172
Khúc hát ru người mẹ trẻ	111308	111308p	181092
Mẹ Việt Nam anh hùng	111378	111378p	181193
Mừng tuổi mẹ	110327	110327p	18287
Gia đình tôi	111358	111358p	181154
Bà tôi	111346	111346p	181138
Long mẹ	110311	110311p	18274

Tập lưu lý tưởng

	có lời
Ngày tân hôn	110840
Ngày xuân vui cười	110841
Nhạc nước cô dâu chú rể 1	110844
Anh muốn yêu em dài lâu	110829
Ave Maria	110830
Đám cưới trên đường quê	110831
Hành khúc đám cưới	110835
Tập lưu lý tưởng	110848
Yêu em dài lâu	110849

Đồng ý đi em

	có lời
Đồng ý đi anh	182221
Đồng ý đi em	182222
Em đã thuộc về anh	182223
Gọi 113 để được giải đáp	182224
Vợ và bồ	182214
Nói xấu vợ	18662

Chỉ cần soạn tin:

YEUTM

Gửi tới: ➡ **8579**

Bạn sẽ có ngay 1 bản nhạc yêu thương lãng mạn từ chương trình.

Ngoài ra, rất nhiều điều thú vị và bất ngờ dành tặng cho bạn và "người ấy".

BUA YEU mang đến cho bạn: **200.000đ**

HOA TINH YEU mang đến cho bạn: **1 triệuđ**

TRAI TIM YEU mang đến cho bạn 1 trái tim vàng trị giá: **5 triệuđ**

Đặc biệt, một chuyến du lịch Singapore dành cho 2 người trị giá **20 triệuđ** khi bạn có **THIEN THAN TINH YEU**

2M!
THE ORIGINAL

Soạn tin:

JV mã số

gửi: **▶ 8779**

●Gửi tặng, soạn:

JV mã số SĐT nhận gửi ▶ 8779

481

Đường đua của quý

Bạn phải vượt qua được màn sát hạch ngặt nghèo ở chế độ chơi Practice. Chỉ khi xuất sắc vượt qua được chế độ chơi Practice, bạn mới có thể thực sự tham gia vào các màn đua chế độ Race cực kỳ ấn tượng.

474

Giờ cao điểm

433

Giải mã Kim
Tư Tháp

384

Bi-a đường phố

383

Bí mật vùng
Đất thánh

364

Chú thỏ vui nhộn

432

Cướp ngục

320

Chùa tế bầu trời

309

Kẻ săn người

287

Xác ướp
sông dầy

281

Đêm nhạc
Dis-cô

280

Quái nhân
hồi sinh

272

Di nhân
Frankenstein

269

Sự trả thù

231

Tập đi... toa lét

221

Không chiến 3D

206

Sân quý

196

Pinball
thượng hạng

273

Hiếm hoa thế kỉ

179

Mafia 2

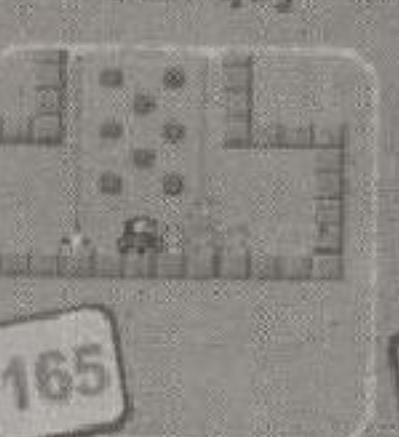
168

Nữ chiến binh
Amazon

167

Xác ướp và
Người đẹp

165

Rõ bố chiến

159

Rồng nhỏ chống
lại Dracula

158

Đại chiến
Rồng 3D

Soạn tin:

RNmã số

gửi:

998

Tải nhạc theo tên, soạn: VJ tên bài hát gửi 998

Kem dâu tình yêu

	đơn âm	đa âm	có lời
Kỷ ức ngày hôm qua	111536	111536p	181677
Dự báo trái tim	111491	111491p	181466
Kem dâu tình yêu	111436	111436p	181390
Từng ngày qua	111566	111566p	181853
Dối lòng	111608	111608p	182253

Trọn đời thương nhớ

	đơn âm	đa âm	có lời
Hãy yêu thật lòng	111371	111371p	181186
Có những khi một mình	111372	111372p	181187
Để trọn đời thương nhớ	111381	111381p	181202
Con đường màu xanh	111356	111356p	181151
Rời đầu yêu về	111217	111217p	18898
Con đường cuối cùng	111407	111407p	181278

Yêu thật lòng

	đơn âm	đa âm	có lời
Bí mật của hạnh phúc	111670	111670p	182368
Yêu thật lòng được gì ...	111661	111661p	182388
2 + 1 = 0	111208	111208p	18867
Vẽ trái tim	111237	111237p	18943
Phai dấu cuộc tình	110221	110221p	18959

thuốc lá**BỎ!**

Hút thuốc lá có thể gây ung thư phổi nhưng bỏ thuốc lá lại "chẳng dễ dàng". Chúng tôi sẽ giúp bạn. Soạn tin.

BTLB gửi 8779

Để giúp người thân bỏ thuốc lá, soạn tin:

BTLB SĐT người nhận gửi 8779**HOT nhất!!!**

	đơn âm	đa âm	có lời
Luôn có một vòng tay - EN - Bắc Huy	111755	111755p	182566
Em sẽ mãi yêu - Khôi Ngô Mai Trang	111758	111758p	182576
Honey 2 - Hồ Quỳnh Hương	111760	111760p	182577
Nơi tình yêu được lấp đầy - LÊ Quang	111761	111761p	182578
Nụ hôn ngọt ngào - MƠM	111762	111762p	182579
Quên đi cuộc tình buồn - Chu Bin	111763	111763p	182580
Truyền thuyết mưa - Bảo Thy	111764	111764p	182581
Vì em - Lưu Gia Bảo	111765	111765p	182582
Ngày buồn nhất	111756	111756p	182565

Nợ ai đó cả thế giới

	đơn âm	đa âm	có lời
1 giờ sáng (Đẹp tình em)	111755	111755p	182566
Hát vang rằng em yêu anh	111758	111758p	182576
Honey 2 - Hồ Quỳnh Hương	111760	111760p	182577
Đôi mắt - Woni	111761	111761p	182578
Lạnh - Không Tì Quỳnh	111762	111762p	182579
Mưa nước mắt	111763	111763p	182580
Cổ tích cầu vòng tuyết - Đông Nhi	111764	111764p	182581
Truyền thuyết mưa - Bảo Thy	111765	111765p	182582
Nợ ai đó cả thế giới - Quỳnh Anh	111756	111756p	182565

Nhớ em

	đơn âm	đa âm	có lời
Điều diệu kỳ từ anh - MƠM	111755	111755p	182566
Hãy cười lên anh nhé - Hồ Yên	111758	111758p	182576
Mưa Luna - Tony Vết	111760	111760p	182577
Nhớ em đêm nay	111761	111761p	182578
Anh là gì của em - Văn Quang Long	111762	111762p	182579
Giữ lại một con tim - Trương Lai	111763	111763p	182580
Ngôi sao giấy - Phương Thanh	111764	111764p	182581
Tình yêu sét đánh - Hồ Ngọc Hà	111765	111765p	182582
Lời thú tội ngọt ngào	111756	111756p	182565

Đi thuê báo đọc

Internet ngày càng phát triển nhưng không phải ấn phẩm báo chí nào cũng có bản lưu hành trên mạng, nhất là những tờ báo tuần hoặc tạp chí. Bên cạnh đó, được cầm tờ báo giấy vẫn còn thơm mùi mực mới trên tay vẫn là sở thích và thói quen của nhiều người... Đó là những lý do ra đời của một dịch vụ giúp mọi người có thể tiếp cận với văn hóa đọc một cách dễ dàng.

Nếu bạn là một *marketer* luôn phải theo dõi, cập nhật thông tin và những xu hướng giải trí và tiêu dùng mới từ hàng chục tờ báo, tạp chí hàng ngày, hàng tuần, hàng tháng, trong khi giá báo mỗi ngày một tăng cao, bạn sẽ thấy nhiều lợi ích từ dịch vụ mới này.

Dịch vụ thuê báo là gì?

Với nhiều loại báo được phân chia theo các lĩnh vực, lứa tuổi, ngành nghề khác nhau, tùy theo nhu cầu và khả năng, khách hàng có thể lựa chọn các gói dịch vụ và các loại báo phù hợp với mình, mỗi tuần báo sẽ được giao đến tận nơi.

Hiện tại dịch vụ này đang triển khai 4 gói báo: gói doanh nghiệp; gói gia đình; gói phụ nữ; gói thanh niên. Mỗi gói bao gồm khoảng 10 cuốn, trong đó có bảy cuốn báo tuần và ba cuốn báo tháng.

Đăng ký ra sao?

- Khách hàng muốn đăng ký dịch vụ phải đặt cọc trước 100.000đ cho mỗi gói báo thuê, số tiền này sẽ được hoàn lại sau khi kết thúc hợp đồng. Hàng tuần, nhà cung cấp dịch vụ sẽ giao tận nơi cho mỗi khách hàng.

- Các gói báo đều đồng giá và tùy theo loại báo sẽ có các mức giá thuê khác nhau. Gói báo mới là 54.000đ/gói, các gói báo đã qua sử dụng sẽ được tính giá theo thời gian phát hành từ một đến bảy tuần.

Các gói báo cho thuê

- **Gói Gia đình:** Gồm các tờ báo, tạp chí với nội dung dành cho gia đình như *Hạnh phúc gia đình*, *Thế giới tiêu dùng*, *Kiến trúc và Đời sống*, *Sức khỏe gia đình*, *Thế giới Điện ảnh*, *Tạp chí Ôtô xe máy*, *Mẹ và Bé*... Dịch vụ này sẽ góp phần xây dựng nên thói quen đọc sách cho cả nhà, kéo mọi người quây quần bên nhau hơn, ý thức hơn về việc đọc báo gia tăng kiến thức.

- **Gói Doanh nghiệp:** Với các báo, tạp chí chuyên về kinh tế như *Tạp chí Marketing Việt Nam*, *Sài Gòn Times (Weekly)*, *Thời báo kinh tế Sài Gòn*, *Thế Giới Doanh Nhân*... cung cấp cho nhân viên văn phòng hoặc tại các điểm chờ ở các nơi công cộng như ngân hàng, bệnh viện, spa...

- **Gói Phụ nữ:** Các tạp chí về phong cách, thời trang, đời sống dành cho phụ nữ phổ biến như *Thế giới Phụ nữ*, *Tiếp Thị Gia Đình*, *Thời trang trẻ*, *Mỹ phẩm*, *Mốt và Cuộc sống*, *Món Ngon Việt Nam*... đáp ứng nhu cầu thông tin về gia đình, làm đẹp, thời trang... cho những đối tượng này.

- **Gói Thanh niên:** Gồm các tờ báo, tạp chí dành cho lứa tuổi hào hứng với cuộc sống năng động, muốn tìm hiểu nhiều về môi trường sống bên ngoài và có nhu cầu giải trí cao như *Sinh viên Việt Nam 21*, *Mực Tím*, *E-Chip*, *Thế Giới Mới*, *Thế giới Vi tính*, *Xe và Đời Sống*, *Thế giới văn hóa*...

Nhà cung cấp dịch vụ:

TULIP MEDIA - www.thuesachbao.com

TRỤ SỞ CHÍNH TP. HỒ CHÍ MINH:

Địa chỉ: B59 Tô Ký,

P. Đông Hưng Thuận, Q.12.

Điện thoại: 08.22155479 - 38802240

CHI NHÁNH HÀ NỘI:

Địa chỉ: 49 ngõ 10, Tôn Thất Tùng,

P. Khương Thượng, Q. Đống Đa.

Điện thoại: 04.35746170

TULIP MEDIA®

www.thuesachbao.com

Tru sở chính:

Địa chỉ: B59 Tô Ký, P. Đông Hưng Thuận,
Q.12, TPHCM

Điện thoại: (08) 22155479

Email: tulipmedia@thuesachbao.com

Chi nhánh Hà Nội:

Địa chỉ: Số 49, ngõ 10, Tôn Thất Tùng, P.Khương Thượng,
Q.Đống Đa, Hà Nội

Điện thoại: (04) 35746170

Email: tulipmedia@thuesachbao.com

PHIẾU ĐẶT THUÊ BÁO

Phiếu đặt báo dành cho bạn đọc gửi tới Tulip Media theo:

Trụ sở chính:

Địa chỉ: B59 Tô Ký, P. Đồng Hưng Thuận, Q. 12, TP.HCM

Điện thoại: (08) 22155479

Email: tulipmedia@thuesachbao.com

Chi nhánh Hà Nội:

Địa chỉ: Số 49, ngõ 10, Tôn Thất Tùng, P. Khương Thượng,

Q. Đông Ba, Hà Nội

Điện thoại: (04) 35746170

Email: tulipmedia@thuesachbao.com

Tôi muốn đặt gói:

A. Gia đình

C. Phụ nữ

B. Doanh nghiệp

D. Thanh niên

Loại bảo:

Báo mới

Báo đã sử dụng... tuần

Thời gian đặt báo: _____ tuần

TULIP MEDIA®

www.thuexachbao.com

Tiết kiệm hơn 55%

Tên công ty (nếu có):

Họ và tên:

Địa chỉ:

Điện thoại:

Email:

Địa chỉ nhận tạp chí:

* Quý khách có thể đăng ký bằng cách gọi điện thoại hoặc đăng ký trực tuyến tại website của Tulip Media. Tulip Media sẽ liên lạc với quý khách trong thời gian ngắn nhất. Xin cảm ơn quý khách đã quan tâm.

112 • THẾ GIỚI MỚI 823

GIÁ: 6.800 ĐỒNG
(Sáu ngàn tám trăm đồng)

TULIP MEDIA®

www.thuesachbao.com

"ĐỌC BÁO LÀ NGUỒN VUI SỐNG MỚI"

Kính chào quý khách!

"Văn hóa đọc" luôn là mối quan tâm của mọi người trong xã hội, nhất là Việt Nam, một đất nước có truyền thống hiếu học từ bao đời nay. Gần đây, văn hóa đọc đang bị lấn át bởi âm nhạc và phim ảnh vì giới trẻ không quan tâm nhiều đến sách báo, người lao động lại quá bận bịu với công việc mưu sinh...

Bên cạnh đó, giá báo mỗi ngày một tăng cao là một trở ngại rất lớn để mọi người có thể tiếp cận với sách báo.

Hiểu được điều này, Tulip Media đã cho ra đời dịch vụ "Thuê Sách Báo". Quý khách không cần bỏ ra một số tiền khá lớn để mua báo mà vẫn có thể đọc báo, theo dõi tin tức hàng ngày khi thuê báo của Tulip Media. Đến với dịch vụ "Thuê Sách Báo", quý khách sẽ được:

- Đọc báo mới hàng tuần.
- Chi phí thuê báo rất thấp.
- Giao báo tận nơi...

Tulip Media hy vọng dịch vụ này sẽ góp một phần không nhỏ trong việc nâng cao sự hiểu biết, duy trì và phát triển văn hóa đọc tại Việt Nam.

Sau đây là danh sách báo trong gói và bảng giá cho thuê báo:

Gói Gia Đình	Gói Doanh Nghiệp	Gói Phụ Nữ	Gói Thanh Niên	Loại báo	VNĐ/tuần
Đất Mũi Cuối Tuần	E – Chip	Hạnh Phúc Gia Đình	Đất Mũi Cuối Tuần	Báo Mới	54.000
Hạnh Phúc Gia Đình	Nhịp Cầu Đầu Tư	Đất Mũi Cuối Tuần	E – Chip	Báo đã sử dụng	
Tạp Chí Tài Hoa Trẻ	Sài Gòn Times	Thế Giới Phụ Nữ	Mực Tím	1 tuần	48.000
Thời Trang Trẻ	Thế Giới Văn Hóa	Thế Giới Văn Hóa	Thế Giới Mới	2 tuần	42.000
Tiếp Thị & Gia Đình	Tạp Chí Tài Hoa Trẻ	Thời Trang Trẻ	Thế Giới Văn Hóa	3 tuần	36.000
Thời Báo Kinh Tế SG	Thời Báo Kinh Tế SG	Tiếp Thị & Gia Đình	Thế Giới Học Đường	4 tuần	30.000
Hoa Học Trò	Đất Mũi Cuối Tuần	Mực Tím	Thời Trang Trẻ	5 tuần	24.000
Món Ngon Việt Nam	Bộ Sưu Tập Ngôi Sao	Mỹ Phẩm	Mỹ Phẩm	6 tuần	18.000
Thế Giới Tiểu Dừng	Thế Giới Tiểu Dừng	Phụ Nữ Thời Đại	Thế Giới Điện Ảnh	7 tuần	12.000
Phụ Nữ Thời Đại	Thế Giới Vi Tính	Bộ Sưu Tập Ngôi Sao	Mỹ Thuật & Đời Sống		
Thế Giới Điện Ảnh	Thế Giới Doanh Nhân	Món Ngon Việt Nam	Thế Giới Vi Tính		
Tạp Chí Ôtô Xe Máy VN	Kiến Trúc & Đời Sống	Đẹp	Xe & Đời Sống		
Kiến Trúc & Đời Sống	Tạp Chí Marketing VN	Mốt & Cuộc Sống	Mốt & Cuộc Sống		
Chuyên Đề Sức Khỏe - Gia Đình	Chuyên Đề Sức Khỏe - Gia Đình	Kiến Trúc Nhà Đẹp	Sinh Viên Việt Nam - Chuyên Đề 21		
Mẹ & Bé	Thế Thao Văn Hóa & Đàn Ông	Thế Giới Vàng	Tiềm Năng Việt		
	Mốt & Cuộc Sống				

* Quý khách sẽ nhận luân phiên 10 cuốn mỗi tuần.

Mong được sự ủng hộ của quý khách!

Mọi chi tiết vui lòng liên hệ:

Trụ sở chính Tulip Media

Địa chỉ: B59 Tô Ký, P. Đông Hưng Thuận, Quận 12, TP.HCM

ĐT: (08) 22155479 - Email: tulipmedia@thuesachbao.com

HOTLINE: 090.633.9495 – Nguyễn Đạt

Chi nhánh Hà Nội:

Địa chỉ: Số 49, ngõ 10, Tôn Thất Tùng, P. Khương Thượng,

Q. Đống Đa, Hà Nội

Điện thoại: (04) 35746170

Email: tulipmedia@thuesachbao.com

TULIP MEDIA®

www.thuesachbao.com

PHIẾU ĐẶT THUÊ BÁO

Giảm 10%

cho khách hàng
đăng ký gói báo mới

ĐỌC BÁO LÀ NGUỒN VUI SỐNG MỚI

ĐẠI HỌC HỒNG BANG

TUYỂN SINH 2008 - 2009

THẠC SĨ, ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG, TRUNG CẤP CHUYÊN NGHIỆP

03 Hoàng Việt, P.4, Q. Tân Bình, TP.Hồ Chí Minh ĐT: 08.38116488 - 08.38116489

Website: www.hbu.edu.vn www.hongbanguniversity.com.vn Email: dhhongbang@hbu.edu.vn dhhongbang@hcmc.netnam.vn

ĐẠI HỌC TẠI CHỨC

TUYỂN SINH TOÀN QUỐC

TỐT NGHIỆP VĂN BẰNG CỬ NHÂN - KỸ SƯ
ĐƯỢC TIẾP TỤC HỌC CAO HỌC NHƯ ĐẠI HỌC CHÍNH QUY

1. ĐIỀU KIỆN DỰ THI

- Văn bằng tốt nghiệp Trung học Phổ thông, Trung học Chuyên nghiệp.
- Dành cho **Cán bộ viên chức** Nhà nước, tư nhân **hoàn chỉnh kiến thức đại học**, để đủ điều kiện làm việc trong tình hình mới một số tín chỉ theo **giáo trình điện tử**
- Đã làm việc làm ít nhất một năm tại các cơ quan chính quyền, các công ty nhà nước, tư nhân, hợp tác xã, trường học, bệnh viện...
- Được miễn **giáo dục quốc phòng & giáo dục thể chất**
- Thời gian học 4 năm, học ngoài giờ: hoặc mỗi tối từ thứ 2 đến thứ 6 hoặc các **ngày thứ 7, chủ nhật**.
- Chương trình học theo **chương trình chính quy** của Đại học Hồng Bang

7 NGÀNH HỌC gồm 28 chuyên ngành

1. Ngành Ngoại ngữ

1. Anh 2. Pháp 3. Nhật 4. Hoa 5. Hàn

2. Ngành Kinh tế

- Tài chính ngân hàng
- Quản trị kinh doanh, TT, chứng khoán
- Kế toán, Kiểm toán

3. Ngành Mỹ thuật Công nghiệp

- Đồ họa Quảng cáo
- Trang trí nội ngoại thất
- Đồ họa kim hoàn, đá quý
- Thiết kế thời trang
- Hoạt hình Manga & Comic
- Hoạt hình 3D, Kỹ xảo điện ảnh
- Đồ họa kiến trúc
- Mỹ thuật tạo hình

(hội họa, đồ họa, điêu khắc...)

4. Ngành Công nghệ thông tin

1. Lập trình game 2. An ninh mạng

5. Ngành Điện - Điện tử

1. Viễn thông 2. Cơ khí

6. Ngành Châu Á Thái Bình Dương

1. Nhật Bản học 2. Hàn Quốc học
3. Trung Quốc học 4. Hoa Kỳ học
5. Việt Nam học

1. Ngữ văn truyền thống đại chúng

2. Quản lý đô thị 3. Hướng dẫn du lịch

4. Quản trị du lịch

7. Ngành Sinh học môi trường

1. Công nghệ sinh học

2. Công nghệ môi trường

NGÀNH MỚI
2008 - 2009

1. Kiến trúc

(đào tạo Kiến trúc sư)

2. Kỹ thuật Y học

3. Điều dưỡng đa khoa

4. Trung cấp chuyên nghiệp

Thể dục thể thao - Võ thuật